

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โปรแกรมช่วยสอนระบบเครือข่าย
NETWORK TUTORIAL PROGRAM

โดย

นาย จูติ เวชประสิทธิ์
นาย พันสัมพันธ์ ธีรานนท์
นาย อุดมพันธุ์ โสมพงษากุล

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 86763
วัน,เดือน,ปี...1.4...พ.ศ...2552

.b.....
.i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โปรแกรมช่วยสอนระบบเครือข่าย

โดย นาย ชูติ เวชชประสิทธิ์

นาย พนัสส์นต์ ธีรานนท์

นาย อุดมพันธ์ โสมพงษากุล

อาจารย์ที่ปรึกษา นาง มยุรี เลิศเวชกุล

นาย บุญชนะ ภูระหงษ์

ภาควิชา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2540

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ (ประธานกรรมการ)

()

(กรรมการ)

()

(กรรมการ)

()

(กรรมการ)

()

(กรรมการ)

()

ลิขสิทธิ์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมช่วยสอนระบบเครือข่าย

NETWORK TUTORIAL PROGRAM

โดย	1. นาย จูติ	เวชประสิทธิ์	รหัส 39012009
	2. นาย พนัสส์	ธีรานนท์	รหัส 39012017
	3. นาย อุดมพันธ์	โสมพงษากุล	รหัส 39012037

อาจารย์ที่ปรึกษา

นาง มยุรี เลิศเวชกุล
 นาย บุญชนะ ภูระหงษ์

บทคัดย่อ

โครงการนี้ เป็นโครงการช่วยสอนเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Authorware 4 เขียนโครงการนี้ ทำให้สามารถนำเสนอโครงการได้ทั้งในรูปแบบของภาพเคลื่อนไหว แสดงภาพจริง ตลอดจนเสียงต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้ใช้โปรแกรม สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับระบบเครือข่ายได้โดยไม่ง่ายและอาศัยคอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการนำเสนอ โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้ใช้โปรแกรม สามารถเข้าใจถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ ในระดับหนึ่ง อีกทั้งยังสามารถนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบระบบเครือข่าย เพื่อใช้งานจริงได้

ABSTRACT

This project is "Network tutorial Program" which written by Authorware 4 ,the latest version of Authorware.An animation,real picture and sounds are presented in this program.Users can learn very simple about computer network with this program by use computer.Users can understand about computer network when finish this program and that is the purpose of this project.Then users can design and connecting network for a small network too.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของอาจารย์ มยุรี เติศเวชกุล และอาจารย์ บุญชนะ ภูระหงษ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่ท่านให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งที่มาของข้อมูลที่เป็นในงานชิ้นนี้ นอกจากนี้เพื่อนๆห้อง 2N ที่คอยให้ความช่วยเหลือต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ และคำแนะนำและคอยให้กำลังใจ และที่สำคัญที่จะลืมเสียไม่ได้คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

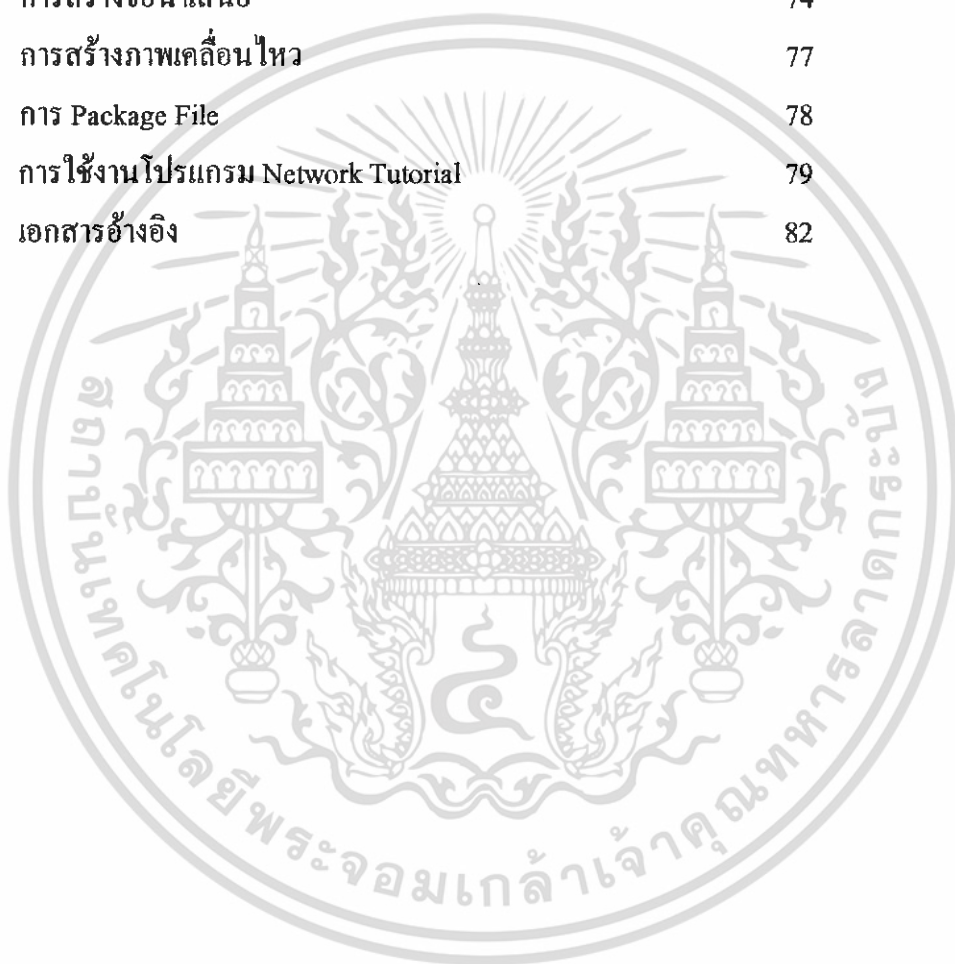
	หน้า
บทคัดย่อ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญรูป	VII
บทนำ	1
ทฤษฎีระบบเครือข่าย	2
ทำไมต้องใช้ระบบเครือข่าย	2
OSI Model	4
อุปกรณ์ระบบเครือข่าย	6
Network Interface Card (NIC)	6
สายส่งสัญญาณ	7
สายโคแอกเชียล	7
เส้นใยนำแสง	8
สายคู่บิดเกลียว	10
อุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่าย	12
Transceiver	12
Repeater	13
HUB	14
Bridge	15
Router	17
โทโปโลยี (Topology)	18
โทโปโลยีแบบดาว	18
โทโปโลยีแบบบัส	18
โทโปโลยีแบบริง	19
ลักษณะการแบ่งกันใช้สาย	20
CSMA/CD	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
Token-Passing	21
โปรโตคอล	22
TCP/IP	22
OSPF	26
ICMP	29
ARP/RARP	32
SLIP/PPP	37
มาตรฐานการต่อเครือข่าย	41
ระบบเครือข่ายแบบ Ethernet	41
ระบบเครือข่ายแบบ Token Ring	42
ระบบเครือข่ายความเร็วสูงแบบ FDDI	43
ระบบเครือข่ายความเร็วสูงแบบ ฟาสต์อีเธอร์เน็ต	46
ระบบเครือข่ายแบบ ATM	49
การใช้งานโปรแกรม Authorware 4	51
การสร้างแผนภาพ (Flow line)	52
การทำงานกับ Icon ต่างๆ	53
Display Icon	53
Animation Icon	55
Erase Icon	56
Wait Icon	56
Navigate Icon	57
Framework Icon	57
Decisiion Icon	57
Interaction Icon	60
Calculation Icon	62
Map Icon	63
Start/Stop Flag	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
Sound Icon	64
Movie Icon	65
Video Icon	66
Variables และ functions	68
การสร้างจอนำเสนอ	74
การสร้างภาพเคลื่อนไหว	77
การ Package File	78
การใช้งานโปรแกรม Network Tutorial	79
เอกสารอ้างอิง	82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 แสดงชั้นทั้ง 7 ของ OSI Model	5
รูปที่ 2 แสดงสายโคแอกเชียล	8
รูปที่ 3 แสดงเส้นใยนำแสง	9
รูปที่ 4 แสดงระบบ step index	10
รูปที่ 5 แสดงระบบ graded index	10
รูปที่ 6 แสดงการต่อ Repeater ในเครือข่าย	14
รูปที่ 7 แสดง HUB แบบ Stackable HUB	14
รูปที่ 8 แสดงการเชื่อมต่อบริดจ์ในระบบเครือข่าย	16
รูปที่ 9 แสดงการต่อเราเตอร์เชื่อมระหว่างเน็ตเวิร์ก	17
รูปที่ 10 แสดงโทโปโลยีแบบดาว	18
รูปที่ 11 แสดงโทโปโลยีแบบบัส	19
รูปที่ 12 แสดงโทโปโลยีแบบริง	20
รูปที่ 13 แสดงรูปแบบเฟรมของ IP	22
รูปที่ 14 แสดงรูปแบบเฟรมของ TCP	25
รูปที่ 15 แสดงพื้นที่แบคโบน	26
รูปที่ 16 แสดงรูปแบบเฟรมของ ICMP	29
รูปที่ 17 แสดงการติดต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์	32
รูปที่ 18 แสดงเฟรมอีเธอร์เน็ตที่หุ้มโปรโตคอล ARP/RARP	34
รูปที่ 19 แสดงระบบเครือข่ายแบบ Ethernet	41
รูปที่ 20 แสดงมาตรฐานการต่อแบบโทเค็นริง	42
รูปที่ 21 แสดงมาตรฐานการต่อระบบ FDDI	43
รูปที่ 22 แสดงเฟรมของ ATM	49
รูปที่ 23 แสดงมาตรฐานการต่อระบบ ATM	50
รูปที่ 24 แสดงหน้าจอของโปรแกรม Authorware	52
รูปที่ 25 แสดง Icon Palette	53
รูปที่ 26 แสดง Graphics Tool Box	65
รูปที่ 27 แสดงหน้าจอรูปแผนภาพ (Flow line)	74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
รูปที่ 28 แสดง DialogBox ของ Package	78
รูปที่ 29 แสดงหน้าจอเมนูหลักของ โปรแกรม Network Tutorial	79
รูปที่ 30 แสดงหน้าจอของ โปรแกรม Network Tutorial	80
รูปที่ 31 แสดง Dialogbox ของการค้นหาค่า	81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทนำ

ในปัจจุบัน เครื่องคอมพิวเตอร์ได้เข้าไปมีบทบาทต่องานทุกสาขาอาชีพ ซึ่งแต่ก่อน จะเป็นการใช้งานในลักษณะเครื่องส่วนบุคคล (Stand alone) เสียเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อมีการใช้งานคอมพิวเตอร์มากขึ้นเรื่อยๆ เช่นภายในสำนักงานที่ต้องขยายกิจการ หรือเพิ่มพนักงาน ทำให้การใช้งานในลักษณะเครื่องส่วนบุคคล เป็นเรื่องที่สิ้นเปลืองทรัพยากรภายนอก และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังสิ้นเปลืองเวลาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงได้มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาต่อเชื่อมกัน เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) ทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งใช้กันแทบทุกสำนักงานหรือตามสถาบันต่างๆ ในปัจจุบัน และเมื่อนำเครือข่ายเหล่านี้ มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกันทั่วโลก ก็เป็นเครือข่ายระดับโลก (Internet)

ดังนั้น โครงการนี้ จึงเป็นโครงการสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ให้เข้าใจถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีใช้กันในปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบระบบเครือข่ายขนาดเล็กได้

อุปกรณ์ระบบเครือข่าย

องค์ประกอบที่สำคัญประกอบไปด้วยสายนำสัญญาณ (cable) และแผ่นวงจรที่ใช้ติดต่อกับเน็ตเวิร์ก(NIC) และอุปกรณ์เชื่อมต่อเน็ตเวิร์ก

อุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่าย

Network Interface Card (NIC)

NIC หรือ Network Interface Card เป็นแผ่นวงจรที่ใช้เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ เพื่อให้คอมพิวเตอร์ติดต่อกับระบบเครือข่ายได้ การติดตั้งแผ่นวงจรต้องทำให้มันสามารถทำงานได้โดยถูกต้อง โดยค่าที่เซตไว้จะต้องช่วยกำจัดความขัดแย้งของฮาร์ดแวร์กับแผ่นวงจรชนิดอื่นๆ (เช่น sound card, video card) ซึ่งองค์ประกอบของ NIC ที่จำเป็นคือ

IRQ: Interrupt Requests

เมื่อมีกลุ่มข้อมูลที่กำหนดที่อยู่ให้เดินทางมาที่เครื่องคอมพิวเตอร์แล้ว กลุ่มข้อมูลนี้จะถูกส่งไปที่ NIC ก่อนเลย แล้ว NIC จึงจะส่งสัญญาณไปบอกให้ CPU ทราบว่ามีกลุ่มข้อมูลรอประมวลผลอยู่ ซึ่งเราเรียกการทำงานแบบนี้ว่า Interrupt request เมื่อ CPU ได้รับ request แล้ว มันจะยังคงทำงานของมันอยู่ จนกว่าจะมีเวลาว่างช่วงหนึ่ง ซีพียูจะไปที่ NIC และเริ่มประมวลผลข้อมูล หรือย้าย ข้อมูลไปยังหน่วยความจำหลัก

DMA: Direct Memory Access

จากที่ NIC เป็นตัวส่งสัญญาณให้ ซีพียู ทราบว่ามีข้อมูลรออยู่ เมื่อซีพียู รู้แล้ว ก็จะทำการย้ายข้อมูลจาก NIC ไปยังหน่วยความจำหลักซึ่งในสมัยแรก ซีพียูจะเป็นตัวย้ายข้อมูล โดยข้อมูลจะเคลื่อนไปที่ละบิต ซึ่งเรียกวิธีนี้ว่า PIO (Programmable Input/Output) หมายความว่า การย้ายข้อมูลจะทำโดยซอฟต์แวร์ที่โปรแกรมไว้ในซีพียูทำให้ซีพียูทำงานหนักมากขึ้น

ต่อมามีชิพตัวใหม่ที่เรียกกันว่า DMA ซึ่งเป็นตัวย้ายข้อมูลจาก NIC ไปยังหน่วยความจำหลักโดยไม่ต้องผ่าน CPU ซึ่งเมื่อซีพียูได้รับ request จาก NIC ก็จะส่งสัญญาณไปยัง DMA เพื่อบอกให้ DMA ทำการย้ายข้อมูลไปๆมาๆ ได้ในขณะที่ ซีพียูกำลังทำงานอย่างอื่นอยู่ ซึ่งเมื่อชิพ DMA ทำการย้ายข้อมูลเสร็จแล้ว ก็จะส่งสัญญาณไปบอกซีพียูว่าทำงานเสร็จแล้ว การมีชิพ DMA ในบอร์ดแม่ จะช่วยให้การประมวลผลและการย้ายข้อมูลทำได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

Base I/O Address

จะเป็นตัวบอกระบบว่า ถ้าอุปกรณ์ตัวหนึ่ง (เช่น NIC) ต้องการเคลื่อนย้ายข้อมูล ก็จะไปที่แอดเดรสนี้

สายส่งสัญญาณ

สายส่งสัญญาณเป็นส่วนหลักของเน็ตเวิร์ก ข้อมูลทั้งหมดจะวิ่งผ่านสายส่งสัญญาณ หรือไม่ก็ส่งในรูปแบบของคลื่นความถี่วิทยุ ผ่านสายสัญญาณต่างๆ เช่น สายเคเบิลใยแก้ว หรือสายโคแอกเซียล

ชนิดของสายส่งสัญญาณ

สายส่งสัญญาณที่ใช้ในระบบเน็ตเวิร์กมีหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งแต่ละชนิดก็มีข้อแตกต่างกันไปในเรื่องของราคา และความเร็วในการส่งซึ่งสายที่ใช้ในระบบเครือข่าย หลักๆสามารถแบ่ง ได้ดังต่อไปนี้

- สายโคแอกเซียล (Coaxial Cable)
- สายไฟเบอร์ออปติก (Fiber Optic Cable)
- สายเคเบิลคู่บิดเกลียว (Twisted Pair Cable)

สายโคแอกเซียล(Coaxial Cable)

เป็นสายที่ทำด้วยสายทองแดงเส้นเดียว มีฉนวนหุ้ม จากนั้นก็คลุมด้วยชั้นของสายเคเบิลใยแก้วมึนนิ่มหรือทองแดงที่ป้องกันการรบกวนจากภายนอกซึ่งจะมีย่านความถี่ที่กว้างขึ้นและมีการป้องกันการรบกวนดีกว่าแบบ สายคู่เคเบิลใยแก้ว

สายโคแอกเซียลมี 4 ส่วนคือ

- สายกลาง เรียกว่า ตัวนำภายใน (inner conductor)
- ชั้นฉนวน เรียกว่า Dielectric ที่อยู่ล้อมรอบตัวนำภายใน
- ชั้นของสายเคเบิลใยแก้วหรือโลหะ ที่เรียกว่า ฉนวน หุ้มอยู่รอบๆชั้นฉนวน
- ฉนวนชั้นสุดท้ายเรียกว่า แจ็กเกต(jacket)

สายโคแอกเซียลมีอยู่ 4 ชนิดที่ใช้ต่างกันในแต่ละชนิดกัน

อีเทอร์เน็ต มักจะอ้างถึง 10Base5 อันเป็นมาตรฐานหนึ่งของ IEEE (Institute for Electrical and Electronic Engineer)

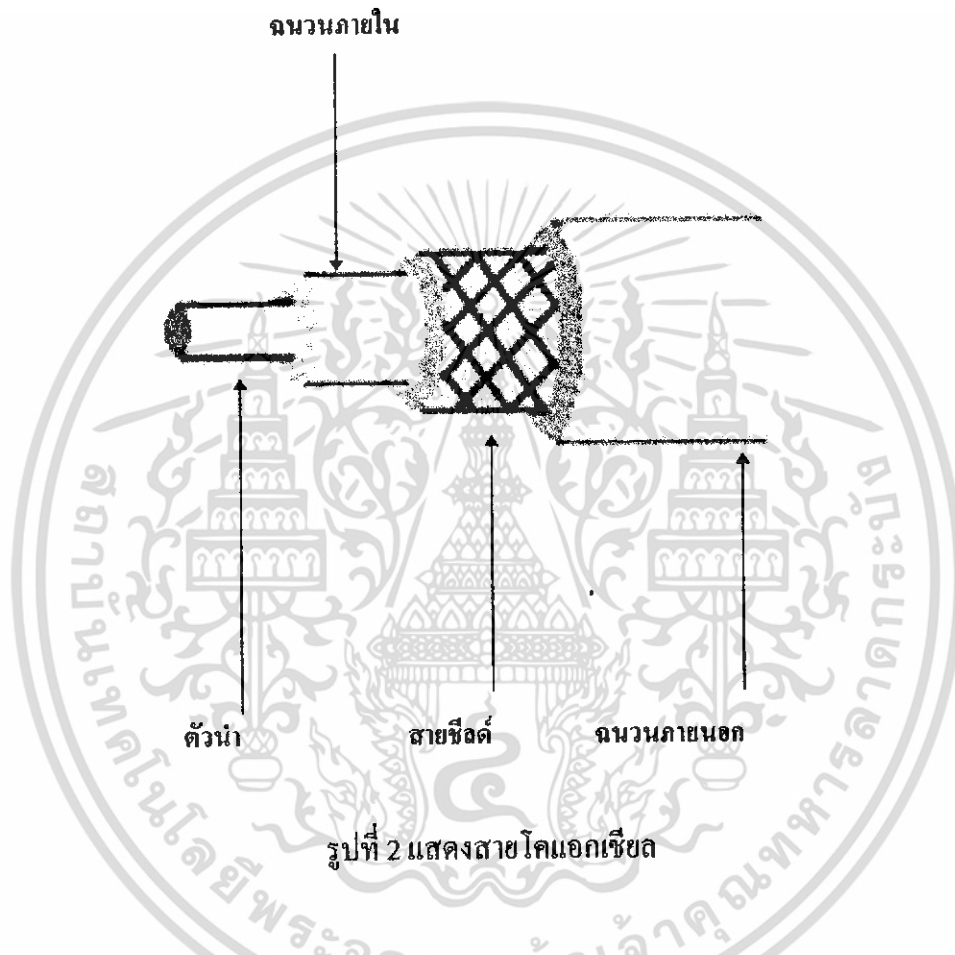
RG-58A/U มักอ้างถึง 10Base2

RG-59/U ใช้กับ CATV และ ARCnet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RG-62/U ใช้กับ ARCnet

10Base5 หมายถึง ความเร็ว 10 Mbps และ Base เป็นย่านความถี่มี 2 ชนิดคือ baseband ใช้กำหนดว่าเป็นการสื่อสารแบบ คิจิตอล และ broadband ใช้กำหนดว่า เป็นการสื่อสารแบบ อนาล็อก ส่วนเลข 5 สุดท้ายหมายถึงระยะทางความยาวของสาย 500 เมตร

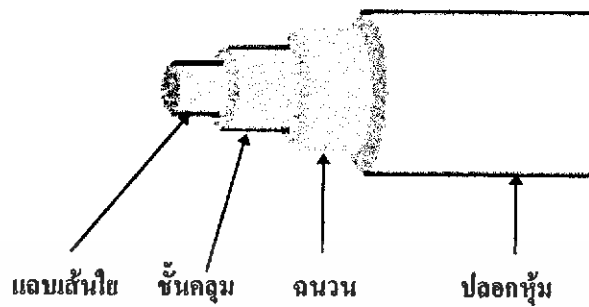

เส้นใยนำแสง(Fiber Optic)

เป็นสายส่งสัญญาณที่เป็นตัวกลางนำแสง ซึ่งเส้นใยนำแสงไม่สนใจต่อสัญญาณรบกวน RF เลย

ข้อมูลถูกส่งไปตามเส้นใยนำแสงโดย LED ที่ส่งสัญญาณไปตามแกนของเส้นใยนำแสงซึ่งเมื่อสัญญาณไปถึงปลายทางแล้ว ก็จะใช้ Photo Diode เปลี่ยนให้เป็นสัญญาณทางไฟฟ้าอีกทีหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3 แสดงเส้นใยนำแสง

เส้นใยนำแสงไม่ได้จำกัดเส้นทางเดินข้อมูลเพียงทางเดียว ดังที่เห็นในรูปข้างต้น ภายในสายส่งสัญญาณแต่ละเส้นสามารถมีเส้นใยนำแสงมากกว่าหนึ่งเส้น ทำให้การส่งข้อมูลไปยังที่หมายทำได้อย่างรวดเร็ว ยังมีเส้นใยนำแสงมาก การนำส่งข้อมูลก็ยิ่งเร็วขึ้นเท่านั้น

ประโยชน์ของเส้นใยนำแสง

เส้นใยนำแสงมีประโยชน์หลายประการที่เหนือกว่าสายชนิดอื่น ๆ คือ อัตราการส่งข้อมูลระดับมหาศาลของเส้นใยนำแสง (155 Mbps) ทำให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับการส่งข้อมูลจำพวกภาพ และเสียงที่จะเป็นพวกมัลติมีเดีย และเนื่องจากสัญญาณที่ส่งเป็นแสง จึงสามารถต้านสัญญาณรบกวน (ความถี่วิทยุหรือแม่เหล็กไฟฟ้าต่างๆ) ได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นสัญญาณจะเดินทางได้หลายไมล์โดยไม่มีกรลดค่า

เส้นใยนำแสงมีประโยชน์ในสภาพที่เสี่ยงอันตราย เช่น จะไม่มีการเกิดประกายไฟ และไม่มีการปล่อยไอพิษ จึงไม่เกิดสนิม

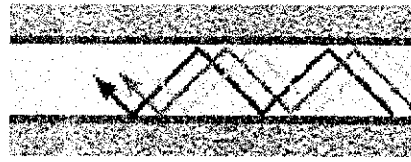
แต่ข้อเสียของเส้นใยนำแสงคือ มีราคาค่อนข้างแพงและมีการติดตั้งที่ยุ่งยากกว่าสายชนิดอื่น ๆ

ชนิดของเส้นใยนำแสง

สามารถแบ่งชนิดของเส้นใยนำแสงได้ 2 ชนิดคือ

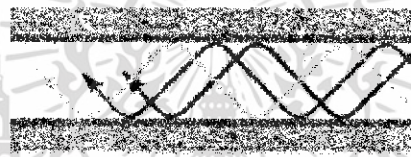
แบบโหมดเดี่ยว (single mode) จะส่งสัญญาณแสงไปตามเส้นทางเดียว การส่งข้อมูลประเภทนี้ใช้ในเน็ตเวิร์กที่ต้องการอัตราส่งข้อมูลสูง

แบบหลายโหมด (multimode) จะบรรจุสัญญาณแสงหลายสัญญาณที่เคลื่อนอยู่ในสายส่งสัญญาณ มีสายส่งสัญญาณแบบหลายโหมดอยู่ 2 ประเภทคือ step index และ graded index ดังรูป

รูปที่ 4 แสดงระบบแสงแบบ step index

สายส่งสัญญาณแบบ step index ส่วนแสงจะกระดอนอยู่ภายในสายส่งสัญญาณเป็นแบบ ซิกแซก ส่วนสายส่งสัญญาณ แบบ graded index จะเดินทางเป็นเส้นโค้งเหมือนกับคลื่น sine

รูปที่ 5 แสดงระบบ graded index

สายคู่บิดเกลียว

สายสัญญาณที่ใช้ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จนในปัจจุบันมีการแยกประเภทของสายสัญญาณออกเป็น Category เพื่อให้ใช้กับงานหลายประเภทตามการเลือกใช้ องค์กรมาตรฐาน EIA /TIA ได้กำหนดคุณสมบัติสายคู่บิดเกลียว ตามมาตรฐาน EIA/TIA ได้กำหนดคุณสมบัติสายคู่บิดเกลียว ตามมาตรฐาน EIA/TIA TR-41.8.1 ได้กำหนดให้สายคู่บิดเกลียวมีอิมพีแดนซ์ 100 โอห์ม และให้เป็นสายที่ทำมาใช้กับการเดินสายในอาคารมาตรฐาน EIA/TIA 568 มาตรฐานของสายนี้ จึงได้รับการยอมรับ โดยมีอีกหลายองค์กร เช่น UL ก็ได้มีการสร้างมาตรฐานความปลอดภัยรองรับไว้เช่นกัน

อย่างไรก็ดี มีการนำสายคู่บิดเกลียวมารวมอยู่และมีการกราวด์ด้วยชีลด์ล้อมรอบ ทำให้มีอิมพีแดนซ์ 150 โอห์ม และกำหนดเรียกว่า STP - Shield Twisted Pair Cable

มีการแบ่งแยกประเภทของสายยูทีพีและเอสทีพี และประเภทการใช้งาน การแยกประเภทการใช้งานก็เพราะการรองรับความเร็วและการตอบสนองต่อสัญญาณแตกต่างกัน สายที่ใช้ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นสายที่ต้องการความเร็วสูง ดังนั้นในการออกแบบสายยูทีพี ตามมาตรฐาน EIA / TIA 568 จึงใช้สายยูทีพีแบบ Cat 3,4,5 หรือแบบเอสทีพี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สายยูทีพี cat 3 เป็นสายที่ใช้ลวดทองแดง 24 AWG ปกติจะมีสาย 4 คู่ แต่ละคู่จะบิดเกลียว โดยมีคุณสมบัติการบิดเกลียวประมาณ 7 รอบต่อฟุต ทำให้มีคุณสมบัติในเรื่องอิมพีแดนซ์ 100 โอห์ม เป็นสายประเภทที่ได้รับการกำหนดไว้ ให้เป็นสายจ่ายในแนวราบตามมาตรฐาน EIA/TIA 568 และรองรับการใช้งานแบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 10 BASE-T และระบบโทรศัพท์

สายยูทีพี cat 4 เป็นสายที่มีแทบกว้างทางการตอบสนองความถี่ได้สูงขึ้น ใช้งานได้กับโทเกินริง 16 Mbps หรือ 10 Base-T 10 Mbps สายยูทีพี cat 4 มีใช้งานน้อยเพราะส่วนใหญ่จะเลือกเป็นแบบ cat 3 หรือ cat 5

สายยูทีพี cat 5 ใช้ลวดเบอร์ 24 AWG มี 4 คู่ มีอิมพีแดนซ์ 100 โอห์ม ใช้งานได้ถึง 100 Mbas

สายเอสทีพี เป็นสายที่ได้รับการพัฒนามาเพื่อการรองรับ การทำงานที่มีความต้องการเชิง Bandwidth ได้สูงถึง 600 MHz ใช้ลวดเบอร์ 22 AWG การใช้งานนี้เหมาะกับการส่งทีวีในเครือข่ายที่มีการส่งภาพเคลื่อนไหว

การแบ่งแยกสายยูทีพีตามสภาพการใช้งาน

เมื่อออกแบบระบบมาตรฐาน EIA / TIA 568 มีการแยกสายสัญญาณออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ การใช้ยูทีพีที่มีการแบ่งแยกสายตามสภาพการใช้งานเช่น

- สายยูทีพีแบบโบน ปกติเป็นการเดินระหว่างชั้นโดยทั่วไปใช้สาย ขนาด 25 คู่ในมัดเดียวกันสายเหล่านี้เหมาะกับการเดินระหว่างแพตช์
- สายยูทีพีในแนวราบ (Horizontal) เป็นสายที่พบเห็นกันมาก เป็นสายที่ใช้เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ ไปยังอุปกรณ์สื่อสารตามมาตรฐานกำหนดความยาวได้ไม่เกิน 100 เมตร สายยูทีพี มีจำนวนสายบิดเกลียวภายใน 4 คู่
- สายยูทีพีระหว่างแพตช์ เป็นสายอ่อนที่ใช้ในการเชื่อมต่อสายบนแผงบนสาย (แพตช์พานอล) สายส่วนนี้ต้องออกแบบมาให้ดี เพราะจะมีการเคลื่อนย้ายมีการบิดงอ ทำให้คุณสมบัติเสียได้ง่าย จึงต้องทำให้สายมีคุณสมบัติรองรับการจับต้องหรือถอดเข้าออกได้ทุกวัน

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับคุณสมบัติของสายยูทีพี

- อัตราการบั่นทอน อัตราการบั่นทอนวัดในหน่วยเดซิเบล อัตราการบั่นทอนนี้ขึ้นอยู่กับความถี่ของสัญญาณที่ใช้ อัตราการบั่นทอนนี้ขึ้นอยู่กับความต้านทานของตัวนำโดยตรง การที่อัตราการบั่นทอนขึ้นอยู่กับความถี่เพราะมีลักษณะที่ประจุจะมาอยู่ที่ผิวมากขึ้น ถ้าความถี่สูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **ครอสทอล์ค (Crosstalk)** เมื่อมีสายสัญญาณอยู่ชิดติดกันนั้นจะทำให้สัญญาณที่คู่หนึ่งเหนี่ยวนำให้สัญญาณไปปรากฏ ในอีกคู่หนึ่ง
- **อิมพีแดนซ์ / SRL** ค่าอิมพีแดนซ์มีความสำคัญเพราะต้องทำให้แมตชิง ระหว่างตัวรับตัวส่ง หากอิมพีแดนซ์ไม่สม่ำเสมอ หรือไม่ได้มาตรฐานจะทำให้เกิดการสะท้อนกลับของสัญญาณหรือมีการสูญเสีย ซึ่งก็คือค่า SRL / Structural return

สายเอสทีพี - STP (Shielded Twisted Pair)

สายสัญญาณเอสทีพีเป็นสายสัญญาณที่ได้รับการพัฒนาต่อจากสายยูทีพี โดยเพิ่มการชีรด์สัญญาณรบกวนเพื่อทำให้คุณสมบัติโดยรวมของสายสัญญาณดีขึ้นอีกมาก ตามมาตรฐาน EIA / TIA 568

- สายที่ใช้จ่ายสัญญาณในแนวราบ สายนี้ได้รับการออกแบบให้เป็นสายสัญญาณสำหรับโทแกนริง เพราะใช้ความถี่ที่สูงขึ้นเป็น 16 เมกะบิตต่อวินาที อย่างไรก็ตาม คุณสมบัตินี้ของเอสทีพีสามารถใช้ได้สูงถึง 100 Mbit
- สายเอสทีพีสำหรับแบบโคแอก เป็นสายที่ออกแบบมาให้ใช้ในระยะทางที่ไกลขึ้นกว่าเคเบิล ซึ่งมีการนำมาใช้เป็นสาย IBM TYPE 1, IBM TYPE 2
- สายเอสทีพีสำหรับสายแพคซ์ ได้รับการออกแบบให้ตรงกับมาตรฐาน IBM TYPE 6, IBM TYPE 9 เป็นสายที่ออกแบบมาให้ใช้กับแลนระยะใกล้และต้องมีการเคลื่อนย้ายได้บ่อย คุณลักษณะของสายเอสทีพีเหมือนกับสายยูทีพี คือ มีเรื่องเกี่ยวกับอัตราการบั่นทอน ครอสทอล์คและอิมพีแดนซ์ (150 โอห์ม)

อุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่าย

Transceiver

Transceiver เป็นอุปกรณ์เครือข่ายที่มีใช้กันทั่วไป เพราะเป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่แปลงสัญญาณจากสายเคเบิลชนิดต่าง ๆ ของระบบอีเทอร์เน็ตชนิดต่าง ๆ เป็นสัญญาณ AUI (Attachment Unit Interface) ผ่านแลนการ์ดเข้าสู่สัญญาณคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถจำแนกตามชนิดของสายเคเบิลบนระบบอีเทอร์เน็ตได้ดังนี้

1.1 Thick Transceiver จะแปลงสัญญาณจากสาย Thick Ethernet (Vampire Tap) เป็นสัญญาณ AUI ต่อเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ในลักษณะโทโปโลยีแบบบัส (Bus Topology)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 Thin Transceiver คล้ายกับ Thick Transceiver คือมีพอร์ตที่ใช้ต่อกับสาย Thin Ethernet (BNC-Connector) และอีกด้านเป็นพอร์ต AUI

1.3 UTP Transceiver ใช้ต่อระหว่างสัญญาณ UTP (RJ-45) Connector) และสัญญาณ AUI ซึ่งในโทโปโลยีแบบสตาร์ (Star Topology Network) หรือแบบจุดต่อจุด (Point-To-Point)

1.4 Fiber Optic Transceiver เชื่อมระหว่างสัญญาณสายไฟเบอร์ออปติกกับสัญญาณ AUI (ST-Connector) ใช้ในลักษณะโทโปโลยีเช่นเดียวกับ UTP Transceiver

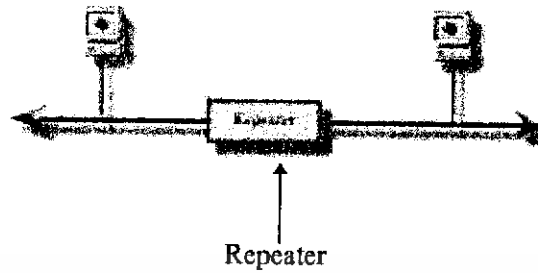
Repeater

มาตรฐานสายเคเบิลต่าง ๆ นั้นต่างก็มีขีดจำกัดไม่ว่าจะเป็นความยาวสูงสุดหรือจำนวนจุดที่สามารถเชื่อมต่อเข้ากับคอมพิวเตอร์ได้ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นแต่ด้วยความจำเป็นของเครือข่ายที่ต้องใช้งานสูงเกินขีดจำกัดของมาตรฐานสายเคเบิล จึงได้มีอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ทวนสัญญาณทางไฟฟ้า (Signal Generating & Timing Repeating) เพื่อขยายการใช้งานให้มากขึ้น ซึ่งเรียกว่า Repeater โดยทั่วไปแล้วจะมีพอร์ตที่ใช้เชื่อมกับสายสัญญาณเคเบิลด้วยกัน 2 พอร์ตที่ใช้เชื่อมกับสายสัญญาณเคเบิลด้วยกัน 2 พอร์ต ส่วนใหญ่จะมีพอร์ต AUI อย่างน้อย 1 พอร์ตเสมอทั้งนี้เพราะพอร์ต AUI สามารถจะเลือกต่อเข้ากับสายสัญญาณเคเบิลชนิดใดก็ได้เพียงใช้อุปกรณ์ Transceiver เข้ามาช่วยเท่านั้น แต่บางครั้งอุปกรณ์ Repeater เองก็มีแบบชนิดหลายพอร์ตที่ใช้เชื่อมระบบเครือข่ายบนสายสัญญาณเคเบิลได้หลายเซกเมนต์

เนื่องจากอุปกรณ์ Repeater จะทำหน้าที่ทวนสัญญาณไฟฟ้าเท่านั้น จะไม่สามารถแยกแยะออกได้ว่าสัญญาณไฟฟ้านั้นเป็นข้อมูลชนิดใดของระบบเครือข่าย ซึ่งในระบบเครือข่ายที่เป็นมาตรฐานอีเธอร์เน็ตนั้นจะมีข้อมูลชนิดหนึ่งที่เรียกว่า Jam Packet ซึ่งเกิดจากการชนกันของข้อมูล โดยเมื่อเกิดข้อมูลชนิดนี้ก็จะทำให้ทั้งระบบเครือข่ายหยุดทำงานชั่วคราว จนกว่าข้อมูลนี้จะหายไป ดังนั้นการใช้งานอุปกรณ์ Repeater จึงมีขีดจำกัดในระดับหนึ่ง ดังนี้

1. จะไม่นิยมใช้อุปกรณ์ Repeater ชนิดหลายพอร์ตมากเกินไป เพราะเมื่อระบบเครือข่ายมีหลายเซกเมนต์หรือจำนวนเครือข่ายมีหลายเซกเมนต์หรือจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มาก โอกาสที่จะเกิดการชนกันของข้อมูลหรือ Jam Packet ก็จะมีมากขึ้น

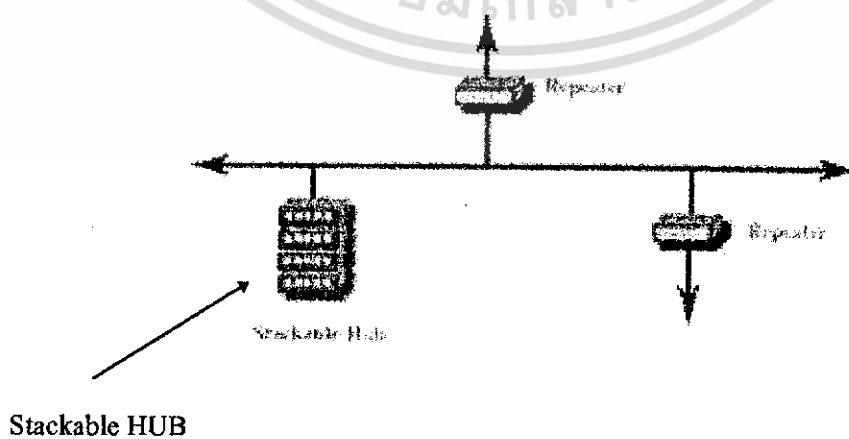
2. จำนวนเซกเมนต์ของระบบเชื่อมต่อในลักษณะอนุกรม (Series Connection) โดยใช้อุปกรณ์ Repeater เป็นตัวเชื่อมได้สูงสุด 4 เครื่อง (Repeater Hop) และมี 5 เซกเมนต์โดยที่ 2 เซกเมนต์เป็นลักษณะ IRL (Inter-Repeater Links) ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อเชื่อมอยู่ ดังรูปที่ 4

รูปที่ 6 แสดง การต่อ Repeater ในระบบเครือข่าย

HUB

ส่วนใหญ่แล้วอุปกรณ์ Repeater จะใช้กับมาตรฐานสายเคเบิลชนิด Thick และ Thin Ethernet ส่วนสายเคเบิล UTP และ Fiber Optic นั้นจะนิยมใช้ในลักษณะโทโปโลยีแบบกระจาย โดยจะมีจุดรวม (Center) แล้วกระจายสายเคเบิลออกไปในแต่ละจุด ซึ่งมองอีกมุมหนึ่งก็เป็นเสมือนอุปกรณ์ Repeater ชนิดหลายพอร์ต (Multiport Repeater) ที่ใช้กับมาตรฐานสายเคเบิล UTP หรือ Fiber Optic นั่นเอง ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน โดยสามารถแบ่งตามขนาดของจำนวนพอร์ต UTP เช่น HUB ขนาดเล็กจะมีจำนวนพอร์ต UTP 8-12 พอร์ตและมีพอร์ตของสายเคเบิล Thin (BNC Connector) หรือพอร์ต AUI อีก 1 พอร์ต ซึ่งบางครั้งเรียก HUB ชนิดนี้ว่า Standalone HUB และเมื่อขยายจำนวนพอร์ตขึ้นไปอีกในช่วง 24-100 พอร์ต พร้อมกับพอร์ตชนิดอื่น ๆ (BNC, ST, AUI) อีก 2-10 พอร์ตจะพบใน HUB ที่เรียกว่า Stackable HUB โดยมีลักษณะพิเศษที่สามารถเพิ่มจำนวนพอร์ตได้โดยผ่านสาย External Bus ซึ่งจะไม่เพิ่มจำนวนโหนด (Repeater Hop) แก่ระบบเครือข่าย

รูปที่ 7 แสดง HUB แบบ Stackable HUB

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจาก HUB นั้นถูกออกแบบให้สามารถต่อเชื่อมได้หลายระบบหลายเซกเมนต์ ซึ่งเกินขีดจำกัดของ Repeater ดังนั้น Hub จึงมีการทำงานมากขึ้น เช่น

1. Automatically Segment Isolation เนื่องจาก Hub เชื่อมเครือข่ายหลายเซกเมนต์ ดังนั้นโอกาสที่จะเกิด Jam Packet จึงมีสูง ดังนั้นเพื่อป้องกันการรบกวนของข้อมูลนี้ไม่ให้มีผลต่อเซกเมนต์อื่น Hub จะทำการตัดการสื่อสารทางลอจิกกับเซกเมนต์ที่เกิด Jam Packet จนกว่าจะถูกทำลาย จึงจะทำการสื่อสารข้อมูลอีกครั้ง ซึ่งช่วยให้ลดอัตราการหยุดทำงานของระบบเครือข่ายลง

2. Auto Reverse Polarity เนื่องจาก Hub จะใช้เชื่อมกับสายเคเบิล UTP เป็นส่วนใหญ่ และระบบสัญญาณของสายเคเบิล UTP นั้นมีลักษณะเป็นขั้วบวก ขั้วลบ (TX+, TX-, RX+, RX-) และมีโอกาสอย่างมากที่จะมีการสลับขั้วของสายเคเบิล ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถทำงานได้ ดังนั้น Hub สามารถที่จะทำการตรวจสอบและแก้ไขสลับขั้วให้ถูกต้อง

3. Data Detection คือความสามารถที่จะแยกแยะข้อมูลต่าง ๆ ในระดับ Physical Layer ได้ เช่น Sent/Recive Data, Collision Data, Auto Partition, Jabbers, Check Sequence (CRC), Short Frames (Runt Packet), Too Long Fromes (Griant Packet), และ Aligment เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ดูแลระบบเครือข่ายแก้ปัญหาของระบบได้ในระดับหนึ่ง

Bridge

เมื่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีการขยายอย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ดังเช่น HUB และ Repeater จะไม่สามารถรองรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากขีดจำกัดในการทำงานของอุปกรณ์หรือลักษณะระบบเครือข่ายเองที่ไม่สามารถจะทำการขยายได้ซึ่งพอจะสรุปเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. ในการติดต่อสื่อสารกันของเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละครั้ง เส้นทางที่ติดต่อกันนั้นจะต้องผ่าน Hub หรือ Repeater ได้ไม่เกิน 4 ตัว โดยที่มีสายเชื่อม Hub หรือ Repeater โดยตรง (IRL) ได้ไม่เกิน 2 ส่วน ตามข้อจำกัดดังกล่าว

2. เมื่อมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มากขึ้น ข้อมหมายถึงมีจำนวนข้อมูลสื่อสารกันในระบบเครือข่ายมากขึ้นด้วยทำให้โอกาสที่มีการชนกันของข้อมูล (Collition) สูง ทำให้เกิด Jam Packet มาก ยังผลให้ประสิทธิภาพของระบบต่ำลงเพราะมีการทำงานที่ช้า ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่สามารถจัดแบ่งสรรจำนวนข้อมูล (TRAFFIC) ของระบบได้ซึ่งฟังก์ชัน Automatically Segment Isolation ของ Hub ช่วยได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น

3. ในการขยายระบบอาจมีการเชื่อมติดต่อกันกับสาขาต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไปเกินขีดจำกัดของสายสัญญาณข้อมูล เช่น สาย Thick Ethernet สามารถวางแนวสายได้ไกลเพียง 500 เมตร

เท่านั้น ดังนั้นจึงต้องอาศัยตัวกลางของระบบ WAN เช่น ระบบทางสายโทรศัพท์ ดาวเทียม และ ไมโครเวฟ (MICROWAVE) เป็นต้น ซึ่ง Hub และ Repeater ไม่มีฟังก์ชันการทำงานในด้านนี้

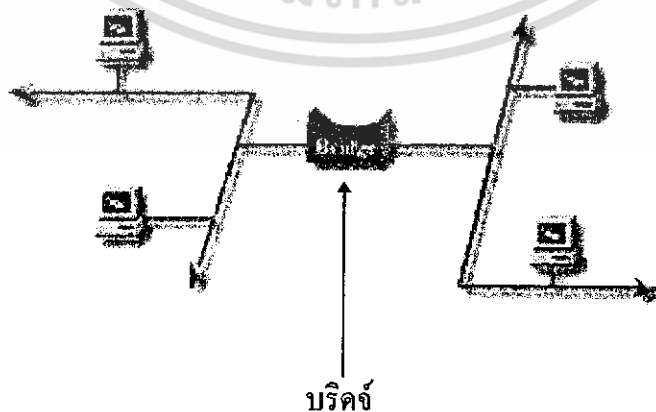
4. ในบางระบบอาจมีการใช้มาตรฐานของระบบข้อมูลที่แตกต่างกันและเชื่อมเข้าด้วยกัน เช่น อาจมีระบบอีเทอร์เน็ตรวมกับระบบโทเคนริง หรือมีระบบอีเทอร์เน็ตเชื่อมกับระบบ FDDI เป็นต้น โดยที่ Hub และ Repeater จะไม่สามารถเชื่อมระบบเหล่านี้เข้าด้วยกันได้

5. เนื่องจากฟังก์ชันหลักของ Hub และ Repeater คือทวนสัญญาณไฟฟ้าออกไปตามพอร์ตต่าง ๆ เท่านั้น ข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในระหว่างการติดต่อสื่อสารกันของคอมพิวเตอร์เครื่องใดตามจะถูกส่งผ่านไปยังทุก ๆ ส่วนระบบ ระบบที่มีเพียง Hub Repeater จึงขาดความปลอดภัยระบบ (SECURITY)

จาก 5 ข้อหลักที่กล่าวมานั้นจำเป็นต้องมีอุปกรณ์เครือข่ายที่มีฟังก์ชันการทำงานมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันมีด้วยกัน 2 กลุ่มคือ Bridge และ Router โดย Bridge ทำงานในระดับ Datalink ส่วน Router มีการทำงานซับซ้อน ในระดับ Network Layer

BRIDGE คืออะไร

Bridge เป็นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีฟังก์ชันการทำงานใน Datalink ดังนั้น Bridge จึงสามารถอ่านและเฟรมข้อมูลในระดับ Datalink layer ต่างกับ Hub หรือ Repeater ที่ทำเพียงทวนสัญญาณทางไฟฟ้าในบิต (Bit) ต่อบิตเท่านั้น Bridge จะประมวลผลกลางและหน่วยความในการพิจารณาความหมายของข้อมูลที่ส่งผ่านนั้นโดยปกติเฟรม Datalink Layer จะประกอบด้วยใหญ่ ๆ คือ ส่วนหัว ส่วนข้อมูลตรวจสอบ ในส่วนหัว (Head) ข้อมูลจะมีค่าแสดงที่อยู่ (Add) เครื่องต้นทางที่ส่งข้อมูล (SA:Sdress) และเครื่องปลายทาง ที่ข้อมูลนั้นส่ง Bridge จึงสามารถพิจารณาติดต่อสื่อสารกันแต่ละครั้ง ข้อมูลควรจะถูกส่งไปที่เซกเมนต์ (Segment) ใดของระบบ

รูปที่ 8 แสดงการเชื่อมต่อบริดจ์ในระบบเครือข่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

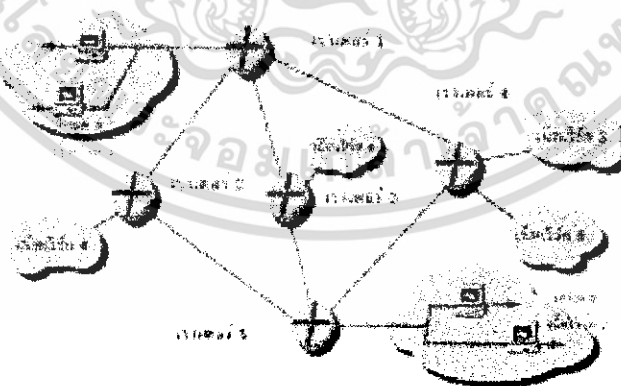
สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

เราเตอร์(Router)

เราเตอร์มีการทำงานคล้ายๆ กับ bridge ในขณะที่บริดจ์จะอยู่ในลักษณะที่เป็น 2 เซกเมนต์ในเน็ตเวิร์กเดียวกัน แต่ เราเตอร์ จะเชื่อมต่อ เน็ตเวิร์ก 2 เน็ตเวิร์กเข้าด้วยกัน

ถ้า โหนด A บนเน็ตเวิร์ก 1 ต้องการส่งแพ็กเก็ตไปยัง โหนด B บนเน็ตเวิร์ก 2 โหนด A ก็จะกำหนดที่อยู่ของการส่งแพ็กเก็ตไปที่เราเตอร์ที่อยู่ระหว่างเน็ตเวิร์ก 1 กับ เน็ตเวิร์กอื่นๆ แทนที่จะกำหนดเป็นที่อยู่ของ โหนด B (แต่ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่ของ โหนด B ในแพ็กเก็ตด้วย) เพื่อที่จะส่งแพ็กเก็ตนั้นไปให้เราเตอร์ เมื่อเราเตอร์ได้รับแพ็กเก็ตนั้นแล้ว เราเตอร์จะพิจารณาการกำหนดเส้นทางที่ดีที่สุดที่จะส่งแพ็กเก็ตไปยังเน็ตเวิร์ก 2 ซึ่งทางที่ดีที่สุดอาจจะต้องผ่านเราเตอร์มากกว่า 1 ตัวก็ได้ แต่ไม่ว่าจะโดยทางไหน เราเตอร์ทุกตัวที่ได้รับแพ็กเก็ตจะตรวจสอบสภาพการจราจรของเน็ตเวิร์กในขณะปัจจุบันก่อน ก่อนที่จะเลือกทางเดิน ซึ่งจุดนี้เป็นข้อแตกต่างกับบริดจ์ซึ่งทำงานโดยกำหนดเส้นทางล่วงหน้าแล้วเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่เราเตอร์นั้นจะหาทางที่ดีที่สุดในการส่งข้อมูลเสมอ

ความสามารถของเราเตอร์ในการหาเส้นทางที่ดีที่สุด ณ เวลาหนึ่งๆ นั้น เป็นประโยชน์มาก และขึ้นอยู่กับความสามารถในการมองเราเตอร์ตัวอื่นๆ ในเน็ตเวิร์กด้วย ด้วยเหตุที่ เราเตอร์ 1 รู้จักกับเราเตอร์ 2,3 และ 4 ดี (ดูรูป) ดังนั้น มันสามารถที่จะบอกได้ว่าแต่ละตัวอยู่แค่ไหน และแต่ละตัวต่ออยู่กับเน็ตเวิร์กอะไร เพราะฉะนั้น เมื่อเราเตอร์ 1 มีแพ็กเก็ตที่จะต้องส่งไปยังเซกเมนต์อื่น มันจะมองหาเส้นทางที่จะส่งไปได้เร็วที่สุดในขณะนั้น แต่ทุกครั้งทีแพ็กเก็ตถูกส่งผ่านจากเราเตอร์หนึ่งไปอีกรเราเตอร์หนึ่งนั้น เราเรียกว่า ฮอป(HOP)

รูปที่ 9 แสดง เราเตอร์ ซึ่งจะ ไม่ส่งข้อมูลผ่านเราเตอร์ที่กำลังยุ่ง (busy) อยู่

Topology

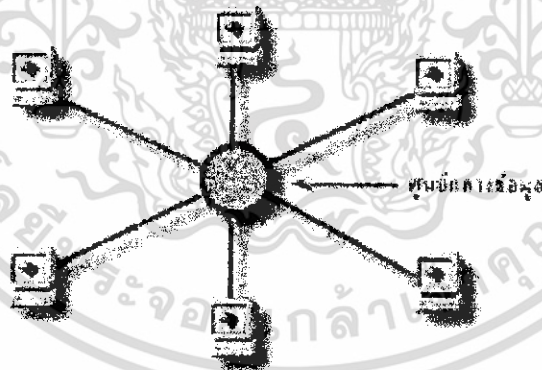
Topology ของระบบเครือข่ายคือ โครงแบบที่สายส่งสัญญาณของเน็ตเวิร์กต่อกับองค์ประกอบต่างๆ ของเน็ตเวิร์ก

ลักษณะการต่อสายในระบบเน็ตเวิร์ก (Cable topology) โดยทั่วไปมี 3 แบบคือแบบ ดาว แบบบัส และแบบริง

โทโพโลยีแบบดาว (Star-shaped topology)

โทโพโลยีแบบดาวนี้ เครื่องบริการของเน็ตเวิร์กจะเป็นศูนย์กลาง เวิร์กสเตชันแต่ละเครื่องในเน็ตเวิร์กจะต่อตรงกับเครื่องให้บริการ เมื่อเครื่องหนึ่งในระบบจะติดต่อกับเครื่องอื่นๆ ก็ต้องผ่านตัวกลางนี้ก่อน

ส่วนสำคัญของโทโพโลยีแบบดาว ก็คือ ฮับ, MAU และคอนเซนเทรเตอร์ (concentrator) อุปกรณ์ทั้งสามประเภทนี้จะป็นตำแหน่งศูนย์กลางที่สายสัญญาณทั้งหมดจะมาพบกัน โหนดใดๆ ที่ติดต่อกับอุปกรณ์เหล่านี้สามารถพูดคุยกับโหนดอื่นๆ ที่ติดต่อกับตัวนี้ได้ นี่เป็นอุปกรณ์ทั้งสามมีความคล้ายกัน

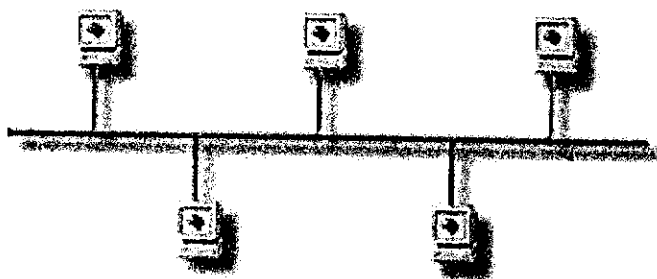

รูปที่ 10 แสดง Topology แบบดาว

โทโพโลยีแบบ บัส (Bus topology)

โทโพโลยีแบบบัส คือการใช้สายต่อทุกเครื่องเข้าหาสายใหญ่ตรงกลาง หรือ bus เมื่อเครื่องหนึ่งจะติดต่อกับเครื่องอื่นๆ ก็สามารถส่งข้อมูลออกมาบน bus และไปถึงอีกเครื่องโดยตรงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 11 แสดง Topology แบบบัส

โทโพโลยีแบบบัส มีประสิทธิภาพในด้านการใช้สายส่งสัญญาณสูงกว่า โทโพโลยีแบบดาวมาก ซึ่งโทโพโลยีแบบบัสนั้น สายส่งสัญญาณจะวิ่งจากคอมพิวเตอร์จากเครื่องหนึ่งถึงเครื่องอื่นๆเลย

ตัวต่อรูปตัวที (T-connector) จะใช้ต่อระหว่าง bus กับสายที่เดินไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ และที่จุดปลายจะมีเทอร์มินเนเตอร์ปิดอยู่ทั้งสองข้าง เพื่อกำหนดขอบเขตของเน็ตเวิร์ก

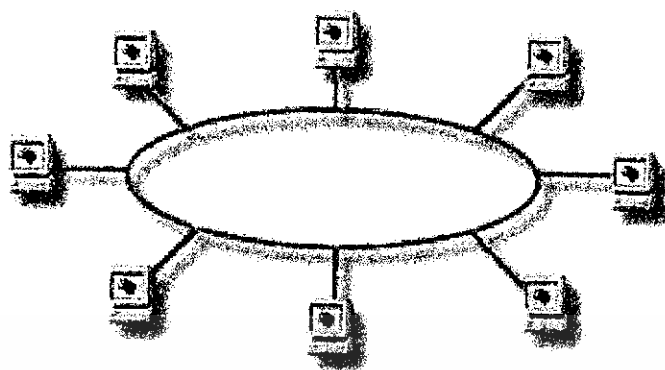
เน็ตเวิร์กจะไม่สามารถส่งข้อมูลได้ หากมีโหนดใดโหนดหนึ่งใช้งานไม่ได้ ซึ่งเป็นข้อเสียของโทโพโลยีแบบบัส และยังยากต่อการแก้ปัญหา หากมีโหนดใดโหนดหนึ่งเสียขึ้นมา แต่โทโพโลยีแบบบัสมีข้อดี คือใช้สายน้อยกว่าโทโพโลยีแบบดาว แต่อาจจะลำบากในการจัดเน็ตเวิร์กถ้าเน็ตเวิร์กไม่ได้จัดเรียงเป็นแถวเรียบร้อย

โทโพโลยีแบบบัสนี้ มีราคาต่ำเมื่อเทียบกับแบบอื่นๆ และง่ายต่อการออกแบบใช้งาน ซึ่งปกติจะใช้ในระบบเน็ตเวิร์กที่มีขนาดเล็ก

โทโพโลยีแบบริง (ring topology)

โทโพโลยีแบบริงหรือ แบบวงแหวน ปกติจะไม่ค่อยได้พบนัก เพราะว่าการต่อสายส่งสัญญาณแบบนี้จะยุ่งยาก โดยร้อยสายเป็นวงผ่านทุกๆเครื่องในระบบจนครบ การส่งข้อมูลจะส่งออกมาในวงแหวน แต่ละเครื่องที่อยู่ระหว่างทางก็จะช่วยกันส่งข้อมูลที่ผ่านมาต่อเนื่องกันไปจนกว่าจะวนไปถึงปลายทางที่ต้องการ

โทโพโลยีแบบริงนี้ไม่ค่อยจะใช้กันเพราะการใช้สายส่งสัญญาณคู่ทุกๆที่ ซึ่งจะมีโอกาสเป็นสองเท่าที่สายส่งสัญญาณจะเสีย

รูปที่ 12 แสดง Topology แบบบริง

ลักษณะการแบ่งกันใช้สาย (media access control)

เนื่องจากแต่ละเครื่องในระบบ ใช้สายสัญญาณชุดเดียวกันในการติดต่อ จึงต้องมีวิธีการที่จะแบ่งเวลาในการใช้สายให้ทั่วถึงกัน ซึ่งโดยทั่วไป จะพูดกันใน 2 แบบเท่านั้นคือ

1. CSMA/CD (Carrier Sense Multiple Access / Collision Detection) วิธีนี้เป็นการแบ่งกันใช้สายในกรณีที่เครื่องทุกเครื่องต่ออยู่กับสายชุดเดียวกัน คือสำหรับระบบที่เป็น bus หนึ่งเอง โดยที่ขณะใดขณะหนึ่งคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องจะคอย “ฟัง” ว่าสายว่างหรือไม่ (carrier detection) ถ้าว่างจะเริ่มส่งสัญญาณออกมา ถ้าสายว่างข้อมูลก็จะไปถึงผู้รับได้เลย แต่การเริ่มส่งสัญญาณนี้อาจเกิดขึ้นจากหลายๆเวิร์กสเตชันพร้อมกันได้ ผลก็คือ สัญญาณที่ได้จะชนกันในสาย ทำให้ข้อมูลใช้ไม่ได้ถึงตรงนี้ แต่ละเครื่องก็จะต้องสามารถตรวจจับการชนกันหรือ collision detection ได้ จากนั้นแต่ละเครื่องที่ส่งข้อมูลออกมาชนกันก็จะหยุดส่ง และรอ โดยนับถอยหลังในเวลาที่สุดขึ้นมาให้แตกต่างกันระหว่างแต่ละเครื่อง เมื่อครบเวลาที่นับของแต่ละเครื่องแล้วก็ค่อยส่งข้อมูลออกมาใหม่ ซึ่งเนื่องจากเวลาที่ใช้รอแตกต่างกัน การส่งครั้งใหม่จึงไม่มีโอกาสจะชนกันระหว่างคู่เดิมอีก

ข้อดีของ CSMA/CD คือใช้ง่ายและแพร่หลายทั่วไป แต่ข้อจำกัดคือมีแนวโน้มที่ช้าลงอย่างรวดเร็ว เมื่อจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ในระบบ หรือปริมาณการส่งข้อมูลเพิ่มสูงขึ้นมากๆ เนื่องจากเกิดการชนกันของสัญญาณมาก ทำให้ต้องเสียเวลาส่งใหม่บ่อยครั้ง และช่วงเวลาที่เกิดการชนกันจะเสียไปเปล่าๆ ไม่ได้ข้อมูลผ่านออกไป นอกจากนี้ยังไม่สามารถจำกัดช่วงเวลานานที่สุด ที่ข้อมูลจะถูกส่งออกไปได้ เพราะอาจเกิดการชนกับข้อมูลอื่นๆ หลายครั้งจนต้องรอนานกว่านั้นก็ได้อีก ทำให้ไม่เหมาะสมกับงานบางประเภทที่ต้องใช้ข้อมูลตามเวลาจริง (real time) เช่น งานควบคุมอุปกรณ์ งานส่งภาพเคลื่อนไหวที่ต้องการความสม่ำเสมอของข้อมูล

2. Token-passing วิธีนี้ใช้ต่อสายหรือ topology ได้หลายๆแบบ ไม่ว่าจะเป็น bus ,star ,ring โดยในขณะใดขณะหนึ่งจะมีคอมพิวเตอร์เพียงเครื่องเดียว ที่มีสิทธิในการส่งข้อมูล โดยมีรหัสที่เรียกว่า token เก็บไว้ เมื่อส่งข้อมูลออกไปเสร็จแล้วก็จะส่งรหัส token นี้ออกไปให้เครื่องอื่นๆ ตามลำดับที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เมื่อได้รับรหัสแล้ว ถ้าเครื่องไหนยังไม่ต้องการส่งข้อมูลก็จะส่งรหัสต่อไปเลย แต่ถ้าต้องการส่งข้อมูลก็ให้ส่งข้อมูลออกมาก่อน แล้วค่อยส่งรหัสออกไปให้เครื่องอื่นตามลำดับ ด้วยวิธีนี้ ทุกเครื่องจะได้รับสิทธิในการส่งข้อมูล (โดยมีรหัส token ส่งมาถึง) 1 ครั้งภายในรอบการทำงาน หรือ 1 หน่วยงานที่กำหนด ทำให้สามารถจำกัดเวลาได้ว่า จะส่งข้อมูลออกไปภายในเวลาเท่าไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

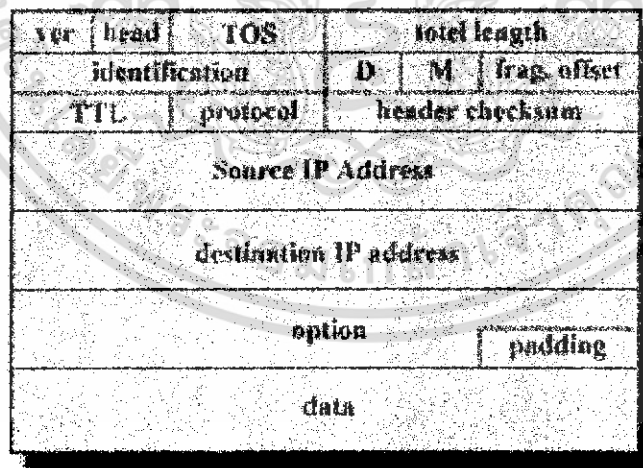
โพรโทคอล

โพรโทคอลเป็นกฎเกณฑ์อย่างหนึ่งในระบบเครือข่าย ที่กล่าวถึงการส่งข้อมูลในระดับชั้นต่างๆ ซึ่งโพรโทคอลสามารถแบ่งออกเป็นหลายระดับชั้น เหมือน OSI Model ซึ่งโพรโทคอลในชั้นที่อยู่สูง จะถูกหุ้มด้วยโพรโทคอลในชั้นที่อยู่ต่ำกว่า โพรโทคอลที่นิยมใช้กันในระบบเครือข่าย มีดังต่อไปนี้

โพรโทคอล TCP/IP

โพรโทคอล TCP/IP เป็นโพรโทคอลที่ประกอบด้วย โพรโทคอล IP และ โพรโทคอล TCP ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

โพรโทคอล IP เป็นโพรโทคอลที่ให้บริการแก่โพรโทคอลชั้นที่สี่ (TCP,UDP) ในแบบที่เรียกว่า “connectionless : CL” นั่นก็คือ ไม่มีการกำหนดหรือหาเส้นทางระหว่างต้นทางกับปลายทางเอาไว้ก่อน แต่การหาเส้นทางขึ้นอยู่กับอุปกรณ์การหาเส้นทางกับปลายทางเอาไว้ก่อน แต่การหาเส้นทางขึ้นอยู่กับอุปกรณ์หาเส้นทาง (router) ซึ่งก็หมายความว่าภายใน IP แพคเกจจะต้องมีสารสนเทศที่สำคัญและเพียงพอต่ออุปกรณ์ดังกล่าวในการนำส่ง IP แพคเกจไปยังปลายทางได้รูปแบบของโพรโทคอล IP แสดงในรูปมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 13 แสดง รูปแบบเฟรมของ IP

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Version (ver) มีขนาด 4 บิต แสดงถึงรุ่นของโปรโตคอล IP เนื่องจากการตีความในเขตต่าง ๆ ของ โปรโตคอล IP ใช้ซอฟต์แวร์เป็นตัวจัดการ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบ่งบอกถึงรุ่นของโปรโตคอล IP ไว้ด้วย ในกรณีที่รุ่นไม่ตรงกันจะไม่มี การตีความเกิดขึ้น

Header (head) มีขนาด 4 บิต บอกรหัสความยาวเฉพาะส่วนหัวของ IP แพคเกจ (ส่วนหัวของ IP แพคเกจ เริ่มนับจากเขต version ไปจนถึง ไบต์สุดท้ายก่อนที่จะถึงเขต data) หน่วยนับเป็นจำนวนเท่าของ 4 ไบต์ เช่น ถ้า header มีค่าเท่ากับ 5 หมายถึงส่วนหัวมีขนาด 20 ไบต์ เป็นต้น

Type of Service (TOS) มีขนาด 8 บิต แบ่งออกเป็น 6 เขตย่อย ดังนี้

- precedence มีขนาด 3 บิต ใช้ในการกำหนดลำดับความสำคัญของ IP แพคเกจ ในกรณีที่ ปริมาณของแพคเกจมีอยู่มากในระบบ อุปกรณ์หาเส้นทางจะไม่ทำการหาเส้นทางให้กับแพคเกจที่มี ลำดับความสำคัญต่ำสุด หรือกล่าวง่าย ๆ ก็คือตัดแพคเกจนั้นออกจากระบบ

- D บิตมีขนาด 1 บิต ใช้บอกรหัสความต้องการการให้บริการจากเครือข่าย ถ้าบิตนี้มีค่าเป็น “1” หมายถึงต้องการเส้นทางที่มีการหน่วงเวลา (delay time) ต่ำที่สุดเท่าที่ระบบจะหาให้ได้

- T บิต มีขนาด 1 บิต ถ้าบิตนี้มีค่าเป็น “1” หมายถึงต้องการเส้นทางที่มีความสามารถส่งผ่านข้อมูลได้ปริมาณมาก ๆ ในหนึ่งหน่วยเวลา

- R บิต มีขนาด 1 บิต ถ้าบิตนี้มีค่าเป็น “1” หมายถึงต้องการเส้นทางหรือบริการที่มีความเชื่อถือได้สูง

- C บิต มีขนาด 1 บิต ถ้าบิตนี้มีค่าเป็น “1” หมายถึงต้องการเส้นทางที่มีค่าพารามิเตอร์ของ “cost” ต่ำ (ในส่วนของ การหาเส้นทางนั้น cost ต่ำหมายถึงเป็นเส้นทางที่ดี)

- unused มีขนาด 1 บิต ยังไม่มีการนำบิตนี้มาใช้งาน

Total length มีขนาด 16 บิต ใช้บอกรหัสความยาวของ IP แพคเกจทั้งหมด (ส่วนหัวและส่วน ข้อมูล) หน่วยนับเป็นจำนวนเท่าของไบต์ ดังนั้น IP แพคเกจมีความยาวสูงสุดเท่ากับ 2^{16} หรือ 65,536 ไบต์

Identification มีขนาด 16 บิต ใช้บอกรหัสหมายเลขของ IP แพคเกจ เขตนี้ถูกกำหนดขึ้นมา เพื่อไม่ให้สถานีปลายทางสับสนว่าตัวมันเองได้รับแพคเกจที่สมควรได้รับแล้วหรือไม่ การ กำหนดหมายเลขนี้ขึ้นมา ก็เพื่อป้องกันการสับสนที่อาจจะเกิดขึ้นได้

D บิต มีขนาด 1 บิต ถ้าบิตนี้มีค่าเป็น “1” หมายความว่าห้ามคัดลอก IP แพคเกจออกเป็น แพคเกจย่อยโดยเด็ดขาด แต่ถ้าบิตนี้มีค่าเป็น “0” หมายความว่าสามารถคัดลอก IP แพคเกจออกเป็น แพคเกจย่อยได้ การกระทำเช่นนี้มีข้อเสียคือ เมื่อ IP แพคเกจผ่านจากระบบหนึ่ง ไปสู่ระบบหนึ่ง ไปสู่ระบบอื่น ๆ ที่มีขนาดของแพคเกจที่ต่างกัน อุปกรณ์หาเส้นทางสามารถแบ่งแพคเกจขนาดใหญ่ออกเป็นแพคเกจขนาดเล็กกว่าได้

นั่นให้มีขนาดเล็กลงและพอดีกับระบบใหม่ได้ ทำให้มีความยืดหยุ่นและได้ประโยชน์สูงสุดในการส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายที่มีขนาดแพ็คเกจไม่เท่ากัน

อนึ่ง การแบ่งแพ็คเกจ IP ออกเป็นแพ็คเกจย่อยนั้น แต่ละแพ็คเกจย่อยต้องมีหมายเลข IP แพ็คเกจเดียวกัน กับแพ็คเกจใหญ่เสมอ

M บิต มีขนาด 1 บิต ถ้าบิตนี้ถูกกำหนดเป็น “1” ในแพ็คเกจใด หมายความว่าแพ็คเกจย่อยที่ถูกแบ่งออกมาจากแพ็คเกจใหญ่โดยมีหมายเลข IP แพ็คเกจเหมือนกับแพ็คเกจใหญ่ เพื่อที่ปลายทางจะสามารถรวบรวมแพ็คเกจย่อยเหล่านี้ให้กลับคืนมาเป็นแพ็คเกจใหญ่ได้ตามเดิม แต่ถ้าบิตนี้เป็น “0” หมายความว่าแพ็คเกจเดี่ยวโดด ๆ หรืออาจจะเป็นแพ็คเกจใหญ่ก็ได้ ซึ่งรายละเอียดจะต้องพิจารณาจากเขต fragment offset ประกอบด้วย อนึ่ง ตามข้อกำหนดของ โพรโตคอล IP ถึงแม้ว่าอุปกรณ์หาเส้นทางสามารถแบ่งแพ็คเกจใหญ่ออกเป็นส่วนย่อยได้ก็ตาม แต่ไม่สามารถรวบรวมกลับคืนมาได้ ซึ่งหน้าที่นี้เป็นของสถานีปลายทางเท่านั้น

Fragment offset (frag. offset) มีขนาด 13 บิต ใช้ในการพิจารณาร่วมกับเขต identification, total length, D บิต และ M บิต เพื่อเรียงลำดับและหาขนาดความยาวของแพ็คเกจที่แท้จริงที่ถูกส่งออกจากสถานีต้นทาง

Time to live (TTL) มีขนาด 8 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการกำหนดอายุของ IP แพ็คเกจ โดยปกติอายุของแพ็คเกจผ่านอุปกรณ์หาเส้นทาง ค่าของ TTL จะลดลงหนึ่งเสมอ ถ้าค่าของ TTL เป็นศูนย์ก็หมายความว่าหมดอายุขัย เมื่ออุปกรณ์หาเส้นทางตัวใดพบสภาพเช่นนี้ก็จะนำแพ็คเกจนั้น ๆ ออกจากระบบทันที การกำหนดให้มีเขตนี้ก็เพื่อป้องกันการเกิดแพ็คเกจวนอยู่ในระบบตลอดเวลา ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบโดยรวม เช่น เป็นสาเหตุให้มีปริมาณแพ็คเกจในระบบมาก สถานีปลายทางอาจจะรับแพ็คเกจผิดก็ได้ เป็นต้น

Protocol มีขนาด 8 บิต เป็นเขตที่บอกชนิดโพรโตคอลที่ถูกห่อหุ้ม (encapsulate) โดยส่วนหัวของ IP แพ็คเกจซึ่งอาจจะเป็นโพรโตคอลชั้นที่สามหรือสี่ก็ได้

Header checksum มีขนาด 16 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการตรวจสอบความผิดพลาดเฉพาะส่วนหัวของ IP แพ็คเกจ

Source/Destination address มีขนาดอย่างละ 32 บิต ซึ่งก็คือ IP แอดเดรส ของสถานีต้นทางและสถานีปลายทาง

Option ส่วนของ option นี้ อาจจะมีหรือไม่มี หรือมีขนาดเท่าใดขึ้นอยู่กับชนิดของ IP แพ็คเกจ

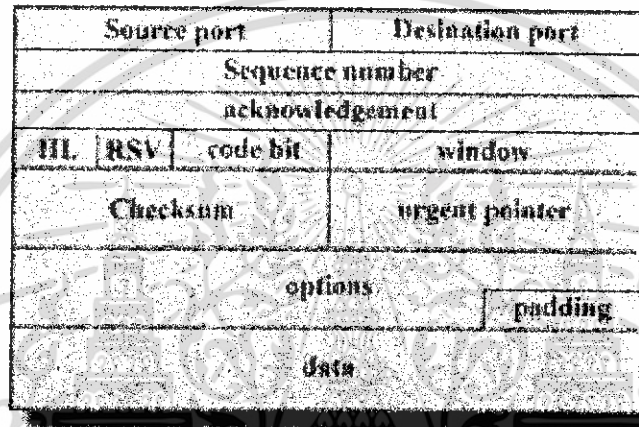
Padding มีขนาด 0-3 ไบต์ใช้เป็นส่วนที่ทำให้ขนาดของ option เป็นจำนวนเท่าของ 32 บิต

Data เป็นส่วนของข้อมูลหรือโพรโตคอลที่อยู่ในชั้นที่สูงกว่าหรือเท่ากับ IP แพ็คเกจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรโตคอล TCP

โปรโตคอล TCP เป็นโปรโตคอลที่อยู่ในชั้นที่สี่ มีการให้บริการในแบบ “connection-oriented: CO” ซึ่งหมายความว่าถ้าจะมีการรับส่งข้อมูลระหว่างต้นทางกับปลายทางจะต้องมีการสถาปนาการเชื่อมต่อขึ้นมาเสียก่อน และเมื่อสิ้นสุดการส่งผ่านข้อมูลก็จะยกเลิกการสถาปนา นั้น ๆ สำหรับรายละเอียดเขตต่าง ๆ ของเฮดเดอร์ TCP แสดงในรูป ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

รูปที่ 14 แสดง รูปแบบเฟรมของ TCP

Source port มีขนาด 16 บิต การเข้าถึงแอฟพลิเคชันของชุดโปรโตคอล TCP/IP ใช้หมายเลขพอร์ตเป็นตัวกำหนด ดังนั้น source port หมายถึงหมายเลขพอร์ตของสถานีต้นทาง

Destination port มีขนาด 16 บิต เป็นหมายเลขพอร์ตของสถานีปลายทางที่ต้องการจะติดต่อกับ แอปพลิเคชัน

Sequence number มีขนาด 32 บิต TCP เฮดเดอร์ใช้หมายเลขลำดับนี้ในการบอกถึงตำแหน่ง ไบต์แรกของข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในส่วนของเขต data

Checksum มีขนาด 16 บิต ใช้วิธีการเช่นเดียวกับ IP แพคเก็ต แต่จะมีส่วนที่นำมาใช้ในการคำนวณเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากส่วนหัวของ TCP เฮดเดอร์

Urgent pointer มีขนาด 16 บิต เปรียบเสมือนเป็นค่า offset ของ sequence number โดยจะบอกถึงตำแหน่งของไบต์สุดท้ายภายใน TCP เฮดเดอร์ที่เป็นข้อมูลเร่งด่วน (ข้อมูลภายใน TCP เฮดเดอร์หนึ่ง ๆ อาจจะไม่มีความเร่งด่วนทั้งหมดก็ได้) ที่ต้องการให้แอฟพลิเคชันพิจารณาทันที หนึ่งค่าที่ถูกบรรจุในเขตนี้จะมีความหมายก็ต่อเมื่อเขตย่อย urgent ถูกกำหนดค่าเป็น “1”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Option ส่วนของ option อาจจะมีหรือไม่มี หรือมีขนาดเท่าใดขึ้นอยู่กับชนิดของ TCP แพคเก็ต

Padding มีขนาด 0-3 ไบต์ใช้เป็นส่วนที่ทำให้ขนาดของ option เป็นจำนวนเท่าของ 32 บิต

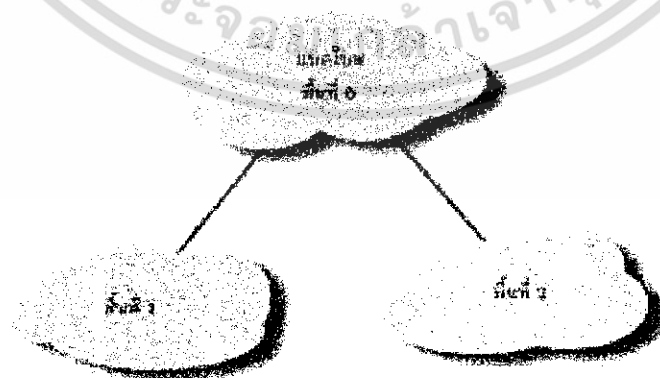
โพรโทคอล OSPF

การดำเนินการหาเส้นทางสำหรับนำส่งข้อมูลข่าวสารในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีกรรมวิธีที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นโพรโทคอลหาเส้นทางจึงได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ การออกแบบโพรโทคอลหาเส้นทางมีข้อพิจารณาเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพดีขึ้น

หลักการของ OSPF

ลองจินตนาการดูวิธีการหาจุดหมายปลายทางของสถานที่เพื่อการเดินทางของเรา เช่น ถ้าเราได้แอดเดรสปลายทางแห่งหนึ่งที่อยู่ห่างไกลออกไปและต้องการจะเดินทางไปให้ถึงที่หมายปลายทางโดยที่เราก็ยังไม่ว่าจุดหมายปลายทางนั้นอยู่ที่ใด ขั้นตอนของการทำงานก็คือการหาแผนที่ที่เราอยู่ (source address) แผนที่หลักที่บอกเส้นทางหลวงเชื่อมระหว่างจังหวัดเรียกว่า แบคโบน วิธีการของเราคือหาเส้นทางหลวงเชื่อมระหว่างเมืองว่าจะไปโดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลขใดเมืองที่เราอยู่จะเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินอย่างไร เมื่อปลายทางมีทางเข้าเมืองอย่างไร และจะไปให้ถึงปลายทางโดยดูแผนที่แสดงรายละเอียดของเมืองต้นทุนแผนที่ทางหลวงแผ่นดินเชื่อมระหว่างจังหวัดและแผนที่เมืองปลายทาง

การดำเนินการในลักษณะเครือข่ายที่จะหาวิธีการเลือกเส้นทางหรือดูแผนที่เช่นเดียวกับการหาสถานที่ โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นโซน เป็นโซนย่อยและแบคโบนดังรูป

รูปที่ 15 แสดง พื้นที่แบคโบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้หลักการ OSPF จึงต้องแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตพื้นที่ย่อย โดยให้พื้นที่ทุกพื้นที่เชื่อมโยงกับแบคโบน ข้อมูลของแต่ละพื้นที่จึงเหมือนเป็นข้อมูลของแผนที่ย่อยที่บอกรายละเอียดของแต่ละเมือง และให้แบคโบนเป็นที่พื้นที่หลักที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

การสร้างฐานข้อมูลสำหรับพื้นที่

เราเตอร์ในระบบที่ใช้ OSPF จะต้องดูแลในส่วนข้อมูลข่าวสารในรายละเอียดเพื่อนำมาใช้สร้างกิ่งก้านของการกำหนดเส้นทางโดยข้อมูลที่เก็บไว้ในเราเตอร์ประกอบด้วย

เราเตอร์แต่ละตัวมีการเชื่อมโยงกับตัวข้างเคียงอย่างไร เพื่อให้ได้รับรู้โครงสร้างเครือข่ายทั้งหมดและแต่ละส่วนจะให้ระยะทางที่ชัดเจนเพื่อวัดระยะได้

ในกรณีที่เครือข่ายมีเส้นทางไปได้หลายทางก็จะมีรายการของเราเตอร์ทุก ๆ ตัวบนเครือข่าย

เราเตอร์ได้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ทราบได้ว่าใครคือเราเตอร์ตัวที่มันต้องอยู่ด้วยการกระทำในลักษณะนี้จึงจำเป็นต้องมีข้อความซึ่งเราเรียกว่า ข้อความทักทาย (hello message)

เราเตอร์ทุกตัวจะส่งกระจายข่าวสารทักทายออกไปเพื่อให้รู้ว่าตัวเองกำลังทำงานอยู่การกระจายนี้จะบอกไปเป็นระยะ เราเตอร์จะส่งไปกับทุกเส้นทางที่มันต้องอยู่ เพื่อที่จะรู้ว่าเส้นทางที่ค่ออยู่ใช้ได้และเราเตอร์ตัวที่ค่ออยู่ทำงานอยู่

เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ค่อกับเราเตอร์หลายตัวและอยู่บนเครือข่ายเดียวกัน การใช้โปรโตคอลทักทาย (hello) จึงต้องมีการกำหนดเจาะจงตัวเราเตอร์ เพื่อรับผิดชอบและทำหน้าที่ปรับปรุงข้อมูลให้ทุกตัวบนเครือข่ายมีข้อมูลชุดเดียวกันและเหมือนกันและที่สำคัญคือจะต้องได้ข้อมูลที่ทันสมัย

ชนิดของข้อความที่ใช้ใน OSPF

ในการปรับปรุงฐานข้อมูลระหว่างกันโดยใช้ OSPF จำเป็นต้องใช้การข้อความส่งแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันตามมาตรฐานโปรโตคอลหลักดังนี้

1. Hello เป็นข้อความที่ใช้ในการหาเราเตอร์ตัวที่อยู่ข้างเคียง เพื่อเลือกเราเตอร์หลักที่กำหนดไว้สำหรับเป็นตัวกลางในการเก็บข้อมูลข่าวสารเครือข่าย ในกรณีที่บนเครือข่ายนั้นมีเราเตอร์อยู่หลายตัว นอกจากการหาเราเตอร์หลักแล้วยังเป็นการแจ้งให้รับรู้ว่า "I am alive" หรือ ผมยังทำงานอยู่

2. Database Description หรือรายละเอียดของฐานข้อมูลในระหว่างการเริ่มต้นจะใช้ข้อความนี้สำหรับการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน เพื่อว่าจะได้มีการตรวจสอบว่าข้อมูลในฐานข้อมูลของกันยังขาดอะไรไป เพื่อที่จะทำการปรับปรุงได้

3. Link State Request ใช้ในการถามหาข้อมูล เมื่อเราเตอร์รู้ว่าข้อมูลบางส่วนของตนขาดหายไป

4. Link State Update ใช้สำหรับเป็นข้อความตอบรับ Link State Request เพื่อให้มีการเปลี่ยนโครงสร้างของข้อมูลที่จะบอกโทโปโลยีของเครือข่าย

5. Link State ACK ใช้สำหรับยืนยันการได้รับข้อมูล Link State Update ถ้าไม่มีการส่ง ACK มากก็จะส่งซ้ำจนกว่าจะรับการยืนยัน

รูปแบบโปรโตคอล OSPF

รูปแบบโปรโตคอล OSPF ที่ใช้ในการส่งข่าวสารระหว่างกัน โดยมีส่วนหัวของ OSPF ทุก ๆ ข้อความของ OSPF มีส่วนหัว 24 ไบต์

1. เป็นข้อความทักทาย Hello
2. เป็นข้อความแสดงรายละเอียดฐานข้อมูล
3. เป็น Link State Request
4. เป็น Link State Update
5. เป็น Link State Acknowledgement

ความยาวข้อความนั้นเป็นตัวเลขที่บอกความยาวทั้งหมดรวมทั้งส่วนของหัวข้อความนี้ด้วย โดยมีที่ใส่สำหรับรหัสการรักษาความปลอดภัยข้อมูล (Authentication)

โปรโตคอล ICMP

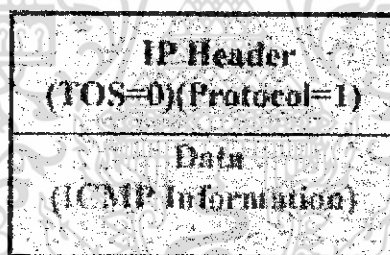
ICMP เป็นเพียงโปรโตคอลที่ช่วยให้ระบบทำงานดียิ่งขึ้นเข้ามาช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานปกติของระดับ 3 คือ โปรโตคอล IP

ในการหาเส้นทางและตรวจสอบเส้นทางการเชื่อมโยงบนเครือข่ายนั้นมีโปรโตคอลย่อยที่ทำงานอยู่อีกหลายโปรโตคอล เช่น ARP และ RARP ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างระดับ 3 กับ 2 ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

สำหรับในระดับ 3 เป็นระดับของการหาเส้นทางซึ่งเป็นกรรมวิธีที่สำคัญ บนโปรโตคอลที่ใช้ในอินเทอร์เน็ตมีโปรโตคอล ICMP :Internet Control Message Protocol ซึ่งเป็นโปรโตคอลที่สำคัญควบคุมการทำงานอยู่

ฟังก์ชันการทำงานของ ICMP จึงเป็นส่วนหนึ่งของ IP โฮสต์ทุกโฮสต์ และเราเตอร์ต้องสร้าง ICMP เพื่อใช้ในการตรวจสอบสถานะหรือติดต่อแสดงสถานะของเครือข่าย

ICMP เป็นข้อมูลและบรรจุในแพคเกจ โดยมีส่วนหัวเป็นส่วนของ IP โครงสร้างของ ICMP จึงมีลักษณะดังรูป

รูปที่ 16 แสดง รูปแบบเฟรมของ ICMP

ICMP ใช้เป็นสัญญาณบ่งบอกข้อผิดพลาด

ลองนึกดูว่าเมื่อมีการส่งข้อมูลด้วยแพคเกจ IP จากโฮสต์หนึ่งไปอีกโฮสต์หนึ่งผ่านเราเตอร์หลาย ๆ ตัวผลที่เกิดขึ้นอย่างหนึ่งคือเมื่อสายเชื่อมโยงช่วงใดช่วงหนึ่งขาด เราเตอร์อาจทำการดึงข้อมูลออกจากระบบและไม่นำส่งต่อ หรือบางครั้งข้อมูลที่ส่งมีการแบ่งแยกเป็นก้อนเล็ก ๆ และรู้ว่าข้อมูลไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ การรายงานแจ้งกลับจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ

การแจ้งกลับด้วย ICMP ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปริมาณข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ดี การดำเนินการในลักษณะนี้จะเน้นการตอบกลับไปยังแหล่งที่จะติดต่อ

ปัญหาที่ใช้ ICMP แจ้งเหตุคือ

- แพคเก็ต (datagram) ไม่สามารถไปถึงปลายทางได้
- เวลา (time to live) ซึ่ง ได้กำหนดไว้ในแพคเก็ตหมดเวลา
- ส่วนหัวของ IP มีลักษณะผิดปกติ
- เราเตอร์หรือโฮสต์ปลายทาง congest
- ตัวโฮสต์กำหนดเส้นทางไปยังเราเตอร์ผิด
- เวลาในการรวมข้อมูลหมด

รูปแบบของ ICMP

ข้อความทั้งหมดของ ICMP จะได้รับการบรรจุในฟิลด์ข้อมูลของคาด้านแกรม IP ข้อความ ICMP ทุก ๆ รูปแบบเริ่มด้วยฟิลด์ 3 ฟิลด์ ฟิลด์ที่สองเป็นรหัส (code) และฟิลด์ที่สามคือฟิลด์ตรวจสอบผลบวก (check sum) ส่วนรูปแบบที่เหลือนอกเหนือจากสามฟิลด์นี้จะขึ้นกับชนิดของ ICMP ที่กำหนดในฟิลด์ message type

ข้อความที่แสดงว่าเป็นข้อผิดพลาดที่ ICMP ใช้รายงานจะประกอบด้วยส่วนหัวของ IP และข้อมูล 8 ไบต์ของคาด้านแกรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดข้อผิดพลาด ข้อมูลเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำหรับการแก้ปัญหา เพราะข้อมูล 8 ไบต์ในส่วนที่ใส่เข้ามาจะเป็นส่วนหัวของโปรโตคอล TCP, UDP ในระดับ 4

ข้อความที่บอกการไปไม่ถึงสถานีปลายทาง

มีหลายกรณีที่เกิดเมื่อส่งคาด้านแกรม IP ไปแล้วไม่สามารถไปถึงปลายทางได้ สาเหตุที่สำคัญ เช่น สายเชื่อมโยงมีปัญหา เราเตอร์ดำเนินการเชื่อมต่อไปปลายทางไม่ได้ หรือมีการดำเนินการกำหนดเส้นทางซึ่งหมายถึงเป็นลูปหรือย้อนกลับไปต้นทาง หรือเครื่องโฮสต์ปลายทางไม่มีเนื่องจาก การไม่เปิด เครื่องเสียบหรืออยู่ระหว่างการซ่อมบำรุง

ICMP - แสดงการใช้เวลาเกินกำหนด

การส่งข้อมูล (คาด้านแกรม) ไปในเครือข่ายมีการกำหนด time to live เป็นพารามิเตอร์หนึ่งใน IP เมื่อข้อมูล IP ผ่านไปแต่ละช่วงจะมีการลดค่า time to live ลง และหากค่าเป็นศูนย์ก็หมายถึงหมดเวลาแล้ว เราเตอร์จะทำหน้าที่เก็บข้อมูลส่วนนี้ออกไป

กรณีการหมดเวลาอีกประการหนึ่งคือการรวมข้อมูล เพราะข้อมูลที่ส่งอาจมีข้อมูลเป็นกลุ่มหรือแพคเก็ตต้นทางขนาดใหญ่และเมื่อเปลี่ยนโปรโตคอลก็มีการแบ่งแยกและต้องมีการรวมกันใหม่ การรวมข้อมูลนี้เราเตอร์รับข้อมูลส่วนแรกแล้วจะต้องรอข้อมูลส่วนตามมา ซึ่งจะต้องนำมาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมกัน เช่น ด้านหน้าของเราเตอร์เป็นอีเธอร์เน็ต อีกด้านหนึ่งเป็นโทกัณริง เมื่อได้ข้อมูลอีเธอร์เน็ต มาแต่ละจะยังไม่สามารถส่งกลับออกทางโทกัณริง อยู่ต้องรอข้อมูลแพคเกจต่อมา หากรอนานไป ข้อมูลยังไม่มา ก็มีการกำหนดเวลาบอถึงกว่าหมดเวลา

ICMP แสดงปัญหาพารามิเตอร์ผิดพลาด

ในการรับส่งข้อมูลค่าด้านแกรม (IP แพคเกจ) แต่ละแพคเกจมีส่วนหัวของ IP เป็นตัวบอรายละเอียดบางอย่าง บางครั้งส่วนหัว IP มีการผิดพลาด ทำให้แปลความหมายของข้อมูลใน IP แพคเกจนั้นผิดได้ หากเราเตอร์หรืออุปกรณ์รับส่งข้อมูลพบว่าส่วนหัวของ IP ผิดพลาดก็ควรจะส่งรายงานข้อผิดพลาดกลับไป รหัส ICMP

ICMP บอกคืนทางหยุดส่ง

ขบวนการโปรโตคอล IP เป็นขบวนการที่ง่ายและดูตรงไปตรงมา การทำงานทั้งของโฮสต์หรือเราเตอร์ทำงานอย่างรวดเร็วและทันทีทันใดที่มีข้อมูลวิ่งเข้ามา อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่เดินทางก็อาจมีการสะดุดหรือมีปัญหาได้

ลองนึกดูว่าหากมีการส่งข้อมูลในระดับ 4 เช่น UDP ไปยังเซิร์ฟเวอร์ที่ทำงานได้ช้า อาจทำให้ข้อมูลไปที่เซิร์ฟเวอร์อย่างมากมาย จนเกิดโอเวอร์โฟลว์ขึ้นที่เซิร์ฟเวอร์ได้

หรือบางครั้งกรณีของเราเตอร์มีบัฟเฟอร์ที่เป็นหน่วยความจำอยู่น้อย และเราเตอร์รับข้อมูลจากทางเข้าด้วยความเร็วสูงมาก เช่น เป็นอีเธอร์เน็ตหลายเซกเมนต์ ต่อออกไปยังปลายทางที่เป็น WAN พอร์ตความเร็วต่ำ อาจทำให้เราเตอร์ทำงานด้วยบัฟเฟอร์ขนาดเล็กไม่ได้จึงจำเป็นต้องส่ง ICMP ไปบอกคืนทางให้หยุดส่งมาก่อน เพื่อลดปัญหาที่อาจจะเกิดจากการทำงานผิดพลาดและต้องการให้ทำใหม่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ยังเป็นการสร้างปัญหายิ่งขึ้น

การที่ข้อมูลค่าด้านแกรมจำนวนมากเข้ามาและจะต้องถูกทิ้งไป ยังเป็นข้อเสียของระบบโดยรวม เพราะเมื่อคืนทางส่งข้อมูลถึงปลายทางไม่ได้หมด ก็จะต้องส่งซ้ำ การหยุดปัญหานี้จึงต้องใช้ ICMP ช่วย

ICMP-redirect

ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างเราเตอร์หลาย ๆ ตัว และมีเส้นทางการเชื่อมโยงได้หลายทาง การส่งค่าด้านแกรมจากคืนทางไปยังปลายทางผ่านเราเตอร์หลายตัวอาจมีได้หลายทางเลือก การกำหนดเส้นทางบนเราเตอร์มีตารางการส่งที่เรียกว่า ตารางเราตัง อย่างไรก็ตาม เส้นทางที่กำหนดถ้ากำหนดแบบตายตัวจะทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพที่ดีได้เพราะทางเลือกอื่นอาจทำไม่ได้ ดังนั้นจึงมีความคิดที่จะให้มีการหาเส้นทางที่ดีที่สุดหรือการสร้างตารางเราตังได้เองอย่างอัตโนมัติ วิธีการหนึ่งคือให้มีการส่ง ICMP กลับไปยังโฮสต์และให้โฮสต์พิจารณาว่าเส้นทางที่ไปยังหลายทางเป็นอย่างไร จะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เส้นทางสั้นกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

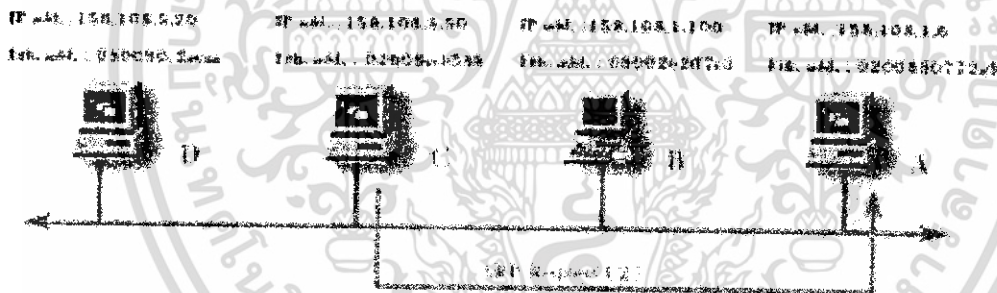
โปรโตคอลARP/RARP

เมื่อมองกันอย่างผิวเผินแล้ว การเชื่อมต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์หรือสถานีต้นทางกับปลายทางนั้นเป็นเรื่องธรรมดา เพราะผู้ใช้เพียงแต่ใช้คำสั่ง “telnet” หรือ “login” แล้วตามด้วยชื่อของสถานีหรือ IP แอดเดรสปลายทางเท่านั้นก็สามารถเปลี่ยนสภาพแวดล้อมจากที่เป็นอยู่ไปเป็นสภาพแวดล้อมของสถานีปลายทางได้

แต่ถ้าเราวิเคราะห์ให้ลึกกลงไปจะพบว่ามันไม่ใช่เรื่องธรรมดาเลยที่สถานีต้นทางจะเชื่อมต่อเข้ากับสถานีปลายทางได้ โดยการใช้เพียงแค่ IP แอดเดรสของสถานีปลายทางเท่านั้น

หน้าที่และรูปแบบของโปรโตคอล ARP (Address Resolution Protocol)

เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์สองเครื่องต้องการส่งผ่านข้อมูลซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญที่สุดคือต้องรู้ IP แอดเดรสของกันและกันเสียก่อน หลังจากนั้นจึงเริ่มขั้นตอนสถาปนาการเชื่อมต่อ และเมื่อสิ้นสุดขั้นตอนนี้ก็สามารถส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันได้

รูปที่ 17 แสดงการติดต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์

จากรูป แสดงให้เห็นการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์สองคู่ระหว่าง A กับ C และ B กับ D โดยทั้งสองคู่ใช้ IP แอดเดรสและอีเธอร์เน็ตแอดเดรสในการเจาะจงถึงคู่สนทนา (ตัวอย่างที่ยกขึ้นมาสามารถประยุกต์ใช้กับโทกเก้นริงและ FDDI :Fiber Distributed Data Interface)

จากประเด็นตรงนี้ถ้าวิเคราะห์ให้ลึกกลงไปจะเกิดคำถามว่า สถานีต้นทางรู้แอดเดรสทั้งสองของปลายทางได้อย่างไร? คำตอบสำหรับ IP แอดเดรสนั้นง่ายมากเพราะ IP แอดเดรสสามารถกำหนดเองได้ และไม่ยึดติดกับฮาร์ดแวร์ตลอดไปดังนั้นผู้ใช้อาจจะเป็นผู้เจาะจงเองหรือให้ซอฟต์แวร์ไปอ่านข้อมูลมาจากระบบฐานข้อมูลก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในทางตรงกันข้าม การจำอีเธอร์เน็ตแอดเดรสเป็นเรื่องยากกว่าการจำ IP แอดเดรสมาก และอีเธอร์เน็ตแอดเดรสยังยึดติดกับฮาร์ดแวร์ตลอดไป ถึงแม้ว่าผู้ใช้สามารถสร้างระบบฐานข้อมูลในการเก็บอีเธอร์เน็ตแอดเดรสได้ แต่เมื่อฮาร์ดแวร์อีเธอร์เน็ตชำรุดหรือถูกสับเปลี่ยนก็เป็นการไม่สะดวกเท่าไรนักที่จะต้องมีการตามแก้ไขระบบฐานข้อมูลตลอดเวลา

ประการแรก ในขณะที่เริ่มเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ขึ้นมานั้น แต่ละเครื่องจะรู้ได้อย่างไรว่าสถานีปลายทางที่จะคุยด้วยนั้นมีแอดเดรสเป็นอะไร?

ประการที่สอง ถ้าเครื่องคอมพิวเตอร์ A เปลี่ยนการ์ดอีเธอร์เน็ตกับเครื่องคอมพิวเตอร์ D เครื่องคอมพิวเตอร์ B จะทำอย่างไรเพื่อให้สามารถติดต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ D เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นเพราะอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของ D ถูกเปลี่ยนเป็นอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของ A และโดยนัยกลับกัน สิ่งที่จะต้องระลึกไว้เสมอเมื่อกล่าวถึงอีเธอร์เน็ตแอดเดรสก็คือเป็นแอดเดรสที่ติดอยู่กับการ์ด เมื่อการ์ดถูกย้ายไปติดตั้งที่ใด แอดเดรสที่จะตามไปด้วย ซึ่งไม่เหมือนกับ IP แอดเดรสที่ผู้ใช้สามารถกำหนดเองได้ไม่ขึ้นอยู่กับการ์ดใด ๆ ทั้งสิ้น

เมื่อย้อนกลับมาสู่ประเด็นวิเคราะห์ ประเด็นแรก พื้นฐานที่สุดก็คือ เครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องจะรู้ตัวเองว่ามี IP และอีเธอร์เน็ตแอดเดรสเป็นอะไร เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ A จะรู้ว่าตัวมันเองมี IP แอดเดรสเป็น 158.108.1.6 และมีอีเธอร์เน็ตแอดเดรสเป็น 0200880772a5 เป็นต้นในที่นี้กำหนดให้เครื่อง A ต้องการติดต่อกับเครื่อง C นั่นก็คือ A จะต้องรู้ว่า C มี IP แอดเดรสและอีเธอร์เน็ตแอดเดรสเป็นอะไร A พยายามสถาปนาการเชื่อมต่อไปยัง C แต่ปัญหาอยู่ตรงที่ A จะติดต่อกับ C ได้ก็ต่อเมื่อต้องสามารถส่งข้อมูลไปยังการ์ดของ C ให้ได้เสียก่อน หลังจากนั้นข้อมูลจึงจะถูกส่งต่อขึ้นไปยังโปรโตคอลระดับบน แต่ในความเป็นจริง A ไม่สามารถรู้ได้เลยว่า C มีอีเธอร์เน็ตแอดเดรสเป็นอะไร เพียงแต่รู้ IP แอดเดรสของ C เท่านั้น ดังนั้นจำเป็นต้องหาวิธีการที่สามารถหาอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของ C ให้ได้ และวิธีการนี้ก็คือหน้าที่ของโปรโตคอล ARP (Address Resolution Protocol) นั่นเอง โปรโตคอล ARP เป็นโปรโตคอลที่ใช้ในการสอบถามอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของเครื่องคอมพิวเตอร์ปลายทางเมื่อสถานีต้นทางรู้ว่า IP แอดเดรสของปลายทางเป็นอะไร รายละเอียดของโปรโตคอลมีดังต่อไปนี้

1. เขต Hardware มีขนาด 16 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุถึงประเภทฮาร์ดแวร์ของระบบเครือข่ายที่ใช้ในการส่งโปรโตคอลARP/RARP
2. เขต Protocol มีขนาด 16 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุถึงโปรโตคอลในระดับบนที่เรียกใช้บริการนี้ สำหรับโปรโตคอล IP เขตนี้จะมีค่าเท่ากับ (0800)₁₆
3. เขต HLEN มีขนาด 8 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุถึงความยาวแอดเดรสของโปรโตคอลชั้นที่สอง มีหน่วยเป็นไบต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เขต PLEN มีขนาด 8 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุถึงความยาวแอดเดรสของโปรโตคอลชั้นที่สาม มีหน่วยเป็นไบต์ในที่นี้ก็คือ IP แอดเดรส ดังนั้นค่าในเขตนี้จึงเท่ากับ $(4)_{10}$

5. เขต Operation มีขนาด 16 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุว่าเป็นโปรโตคอล ARP หรือ RARP ซึ่งเป็นโปรโตคอลคู่ขนานของ ARP แล้วยังใช้ในการระบุว่าเป็นการร้องขอ (request) แอดเดรสกลับไปยังต้นทาง (response)

6. เขต Sender HA และ Target HA แต่ละเขตมีขนาด 48 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุว่าเป็นอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของเครื่องคอมพิวเตอร์ต้นทางและปลายทางตามลำดับ

7. เขต Sender IP-A และ Target IP-A แต่ละเขตมีขนาด 32 บิต เป็นเขตที่ใช้ในการระบุว่าเป็น IP แอดเดรสของเครื่องคอมพิวเตอร์ต้นทางและปลายทางตามลำดับ

โปรโตคอล ARP/RARP เมื่อถูกนำไปใช้ในเครือข่ายประเภทใดก็จะกลายเป็นส่วนเขตข้อมูลของเฟรมหลักสำหรับเครือข่ายนั้น เช่น ในกรณีนี้นำไปใช้ในเครือข่ายอีเธอร์เน็ต จึงกลายเป็นส่วนเขตข้อมูลของเฟรมอีเธอร์เน็ต ดังแสดงในรูป

รูปที่ 18 แสดงเฟรมอีเธอร์เน็ตที่หุ้มโปรโตคอล ARP/RARP

โปรโตคอล ARP มีขั้นตอนการทำงานอย่างไร

ในระบบอีเธอร์เน็ตจะมีแอดเดรสชนิดหนึ่งที่เรียกว่าแอดเดรสแบบกระจาย (broadcast address) แอดเดรสชนิดนี้จะปรากฏอยู่ในส่วนของแอดเดรสปลายทาง (destination address (DA)) เท่านั้น และมีรหัสเป็น "1" หมดทุกบิต จำนวน 48 บิต เฟรมที่ใช้แอดเดรสประเภทนี้เรียกว่าเฟรมแบบกระจาย (broadcast frame)) ใช้ในการส่งข้อความจากต้นทางไปยังทุก ๆ สถานีปลายทางโดยใช้อีเธอร์เน็ตเฟรมเพียงเฟรมเดียวเท่านั้น แทนที่จะใช้หลาย ๆ เฟรม ซึ่งเป็นการประหยัดปริมาณข้อมูลในสื่อที่สำคัญอย่างมาก

โปรโตคอล ARP ก็ใช้หลักการเช่นนี้ จะเห็นได้ว่าโปรโตคอล ARP ถูกห่อหุ้มด้วยอีเธอร์เน็ตเฟรม เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ A ไม่ทราบว่าจะส่งข้อความไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ C ที่จะติดต่อด้วยนั้นมีอี

เรอร์เน็ตแอดเดรสเป็นอะไร ก็จะส่งเฟรมแบบกระจายลงไปบนสื่อสัญญาณ โดยมีเขตต่าง ๆ ของโปรโตคอล ARP ดังนี้

เขต Hardware เท่ากับ “1” เพราะในที่นี้มีอีเธอร์เน็ตเป็นตัวอย่าง

เขต Protocol เท่ากับ “0800” เพราะในที่นี้กำหนดให้โปรโตคอลระดับสูงเป็น TCP/IP

เขต PLEN เท่ากับ “4” เพราะ IP แอดเดรสมีขนาด 4 ไบต์

เขต Operation เท่ากับ “1” เพราะว่าเป็น ARP-request สถานีใดที่ต้องการทราบแอดเดรสของฝ่ายตรงข้ามจะต้องส่ง ARP-request เพื่อเป็นการถามเสมอ

เขต Sender HA เท่ากับ “0200880772a5₁₆” เพราะเป็นอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของเครื่องคอมพิวเตอร์ A

เขต Target HA เท่ากับ “000000000000” เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์ A ไม่ทราบอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของเครื่องคอมพิวเตอร์ C และนี่ก็คือสิ่งที่ A ต้องการ

เขต Target IP-A เท่ากับ “158.108.8.50” เพราะเป็น IP แอดเดรสของ C ซึ่ง A ทราบเมื่อ C ได้รับเฟรมดังกล่าว (สถานีอื่น ๆ ก็ได้รับด้วย แต่ C เท่านั้นที่ตอบกลับเพราะเป็นการถามหาแอดเดรสของ C) ก็จะตอบกลับดังนี้

เขต Hardware เท่ากับ “1”

เขต Protocol เท่ากับ “0800₁₆”

เขต HLEN เท่ากับ “6”

เขต PLEN เท่ากับ “4”

เขต Operation เท่ากับ “2” เพราะเป็น ARP-response สถานีใดที่ตอบกลับต่อ ARP-request จะต้องตอบเป็น ARP-reponse เสมอ

เขต Sender HA เท่ากับ “02608c2eb58b16” เพราะ C ตอบกลับไปยัง A และเขตนี้ก็คืออีเธอร์เน็ตแอดเดรสของผู้ส่งเฟรม ดังนั้นแอดเดรสก็คือแอดเดรสของ C

เขต Sender IP-A เท่ากับ “158.108.8.50” เพราะเป็น IP แอดเดรสของ C

เขต Target HA เท่ากับ “0200880772a5” เพราะ C ตอบกลับไปยัง A ดังนั้นปลายทางก็คือ A

เขต Target IP-A เท่ากับ “158.108.1.6” เพราะเป็น IP แอดเดรสของ A

เมื่อ A ได้รับเฟรมตอบกลับก็สามารถรู้ได้ว่า C มีอีเธอร์เน็ตแอดเดรสเป็นอะไร ก็จะทำให้ A สามารถส่งผ่านข้อมูลกับ C ได้ และในทำนองเดียวกันเมื่อ B หรือ D ต้องการจะติดต่อกับสถานีใดก็จะกระทำเช่นเดียวกับ A และ C

โปรโตคอล RARP (Reverse Address Resolution Protocol)

โปรโตคอล RARP เป็นโปรโตคอลที่สถานีปลายทางใช้ในการสอบถาม IP แอดเดรสของตัวเองจากสถานีปลายทาง โดยการส่งอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของตัวเองออกไปเพื่อเซิร์ฟเวอร์จะทำการแจ้ง IP แอดเดรสกลับมา

เครื่องคอมพิวเตอร์ B ต้องการต่อเข้ากับเครือข่ายอีเธอร์เน็ตแต่ไม่ทราบว่าตัวมันเองมี IP แอดเดรสเป็นอะไร จึงส่งเฟรมแบบกระจายลงไปบนสื่อส่งสัญญาณเพื่อขอ IP แอดเดรสจาก RARP เซิร์ฟเวอร์ซึ่งในที่นี้ก็คือไฟล์เซิร์ฟเวอร์ D โดยมีเขตต่าง ๆ ของโปรโตคอล RARP ดังนี้

เขต Hardware เท่ากับ "1" เพราะในที่นี้มีอีเธอร์เน็ตเป็นตัวอย่าง

เขต Protocol เท่ากับ "0800₁₆" เพราะในที่นี้กำหนดให้โปรโตคอลระดับสูงเป็น TCP/IP

เขต HLEN เท่ากับ "6" เพราะแอดเดรสของอีเธอร์เน็ตมีขนาด 6 ไบต์

เขต PLEN เท่ากับ "4" เพราะ IP แอดเดรสมีขนาด 4 ไบต์

เขต Operation เท่ากับ "3" เพราะเป็น RARP-request สถานีใดที่ต้องการทราบ IP แอดเดรสของตัวเองจะต้องส่ง RARP-request เพื่อเป็นการถามเสมอ

เขต Sender HA เท่ากับ "08002b2ff7e3₁₆" เพราะเป็นอีเธอร์เน็ตแอดเดรสของเครื่องคอมพิวเตอร์ B

เขต Sender IP-A เท่ากับ "0.0.0.0" เพราะ B ยังไม่รู้ว่าตัวเองมี IP แอดเดรสเป็นอะไร และเป็นการเน้นว่าเป็นเน็ตเวิร์กที่เครื่อง B ทำงานอยู่

เขต Target HA เท่ากับ "08002b2ff7e3₁₆" เพราะเป็นข้อกำหนดของโปรโตคอล RARP

เขต Target IP-A เท่ากับ "0.0.0.0" เพราะ B ก็ไม่รู้ว่าแอดเดรสของ RARP เซิร์ฟเวอร์เป็นอะไร

เมื่อ D ได้รับเฟรมดังกล่าว (สถานีอื่น ๆ ก็ได้รับด้วย แต่ D เท่านั้นที่ตอบกลับ เพราะเป็น RARP เซิร์ฟเวอร์ของเครือข่ายที่ B สังกัดอยู่) ก็จะตอบกลับดังนี้

เขต Hardware เท่ากับ "1"

เขต Protocol เท่ากับ "0800₁₆"

เขต HLEN เท่ากับ "6"

เขต PLEN เท่ากับ "4"

เขต Operation เท่ากับ "4" เพราะเป็น RARP-response สถานีใดที่ตอบกลับต่อ RARP-request จะต้องตอบเป็น RARP-response เสมอ

เขต Sender HA เท่ากับ "080020c2acaa₁₆" เพราะ D ตอบกลับไปยัง B และเขตนี้ก็คืออีเธอร์เน็ตแอดเดรสของผู้ส่งเฟรม ดังนั้นแอดเดรสก็คือแอดเดรสของ D

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขต Sender IP-A เท่ากับ “158.108.5.20” เพราะเป็น IP แอดเดรสของ D

เขต Target HA เท่ากับ “08002b2ff7e3₁₆” เพราะ D คอบกลับไปยัง B ดังนั้นปลายทางก็คือ B

เขต Target IP-A เท่ากับ “158.108.1.100” เพื่อเป็นการบอกให้ B ทราบว่า IP แอดเดรสของ B เป็นอะไร

กลไกในลักษณะเช่นนี้ทำงานได้ก็ต่อเมื่อ B ต้องรู้ชื่อแอดเดรสของตัวเองมันเองเสียก่อน เมื่อ B ได้รับเฟรมคอบกลับก็สามารถรู้ได้ว่าตัวมันเองมี IP แอดเดรสเป็นอะไร หลังจากนั้นก็จะใช้แอดเดรสเป็นอะไร หลังจากนั้นก็จะใช้แอดเดรสนี้ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

โปรโตคอล SLIP/PPP

กฎเกณฑ์สำคัญสำหรับการทำงานบนระบบอินเทอร์เน็ต นั่นคือชนิดวิธีการเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์กับอินเทอร์เน็ต โดยใช้มาตรฐาน SLIP หรือ PPP

SLIP และ PPP เป็นมาตรฐานที่ใช้กันมาก โดยเฉพาะในระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งมีการค้นตัวกันมากในขณะนี้

โปรโตคอล SLIP (Serial Line Internet Protocol)

SLIP เป็นโปรโตคอลชั้นที่ 2 ใช้สำหรับเชื่อมต่อโปรโตคอล IP (Internet Protocol) ในลักษณะจุดต่อจุดโดยวิธีอะซิงโครนัส (Asynchronous Mode) เพื่อให้เฟรมโปรโตคอล IP สามารถส่งผ่านระบบสายซีเรียลได้ (Serial Line) เพราะโดยทั่วไปแล้วจะใช้วิธีหุ้มเฟรม IP (IP Encapsulated) ด้วยโปรโตคอลอื่น เช่น โปรโตคอล HDLC, โปรโตคอล LAPB เป็นต้น

โปรโตคอล SLIP โดยทั่วไปแล้วจะนิยมใช้สำหรับการสื่อสารกันระหว่างเครื่องบริการกับเครื่องบริการ (Host To Host) เครื่องบริการกับเรเตอร์ (Host To Router) และเรเตอร์กับเรเตอร์ด้วยกัน ซึ่งจะพบมากในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) และเครือข่ายมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ความเร็วที่ใช้สำหรับโปรโตคอล SLIP นั้นจะอยู่ในช่วงความเร็วที่สายซีเรียล 1,200 bps ถึง 19,200 bps ซึ่งมีทั้งระบบโทรศัพท์โมเด็ม สายเช่าโมเด็ม

รูปแบบของเฟรม (Frame Format)

รูปแบบของเฟรมโปรโตคอล SLIP นั้นจะยึดตามรูปแบบเฟรมข้อมูลของระบบอะซิงโครนัส คือมีเขตของบิตข้อมูล (Data) เขตบิตพาริตี (Parity) และเขตบิตหยุด (Stop)

ข้อมูลที่ส่งผ่านนั้นจะกันด้วยบิต SLIP END เสมอ ถ้าเมื่อใดที่ค่าของบิตข้อมูล IP มีค่าเท่ากับค่าบิต SLIP END คือ 0xC0 นั้นจะใช้วิธีแทรกด้วยบิต SLIP ESC (0xDB) และบิตค่า 0xDC แต่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าค่าในบิตข้อมูล IP เท่ากับค่าของ SLIP ESC คือค่า 0xDB ก็จะถูกแทนด้วยบิต SLIP ESC และบิตค่า 0xDD เมื่อข้อมูลถึงปลายทางเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ปลายทางก็จะทำการถอดรหัสให้เป็นข้อมูลเหมือนเดิม

การติดตั้งโปรโตคอล SLIP

เนื่องจากโปรโตคอล SLIP มีรูปแบบเฟรมที่ง่าย คือ มีเพียงเขต SLIP END, SLIP ESC และเขตบิตข้อมูล IP เท่านั้น ไม่มีส่วนของเขตอื่น ๆ ใดเลยดังนั้นในการติดตั้งโปรโตคอล SLIP จึงจำเป็นต้องพิจารณาระบบการทำงานของโปรโตคอลทั้งหมดที่ใช้ในเครือข่ายให้ชัดเจนเพื่อที่จะให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพเป็นไปด้วยดี

การเชื่อมต่อ SLIP กับระบบเครือข่าย

เขตแอดเดรส (Address)

เครื่องคอมพิวเตอร์ใดที่จะต่อเชื่อมกันด้วย SLIP จำเป็นต้องมีการกำหนดค่า IP แอดเดรสทั้งของตนเองและของอีกเครื่องหนึ่งที่ต่อด้วยโดยที่ค่า IP แอดเดรสนั้นต้องเป็นค่าในกลุ่มเน็ตเวิร์กเดียวกัน (IP Network) นอกจากนี้แล้วโปรโตคอล SLIP เองไม่สามารถที่จะเรียนรู้ค่า IP แอดเดรสได้อย่างอัตโนมัติ (Dynamic) จำเป็นต้องมีการกำหนดให้ในแต่ละครั้งที่ต่อเชื่อมนั้น ๆ

เขตชนิดเฟรม (Type Identification)

เฟรมโปรโตคอล SLIP จะไม่มีส่วนของเขตที่บ่งบอกชนิดของเฟรมที่ส่งผ่าน ดังนั้นในการต่อเชื่อมคอมพิวเตอร์คู่ใด ๆ ก็ตามที่ใช้โปรโตคอล SLIP แล้วจะไม่สามารถส่งผ่านโปรโตคอลชั้นบน (ชั้น 3,4) หลายโปรโตคอลข้ามพร้อมกันได้ เช่น เครื่องที่มียการทำงานทั้งโปรโตคอล TCP/IP และ Decnet ต่อเชื่อมกัน จะสามารถส่งผ่านได้ที่ละโปรโตคอลเท่านั้น

เขตตรวจสอบความผิดพลาด (Error Detection/Correction)

โปรโตคอล SLIP เป็นโปรโตคอลที่ไม่มีส่วนของเขตตรวจสอบข้อมูลส่งผ่าน ดังนั้นในการสื่อสารข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ใด ๆ ด้วยโปรโตคอล SLIP แล้วจำเป็นต้องมีฟังก์ชันตรวจสอบข้อมูลในระดับโปรโตคอลที่สูงขึ้นไปช่วย แต่ถ้าโปรโตคอลที่อยู่สูงขึ้นไปนั้นไม่มีการตรวจสอบการสื่อสารเลย เช่น โปรโตคอล UDP นั้นก็จะทำให้ทั้งระบบที่สื่อสารกันมีความผิดพลาดมาก เพราะขาดการตรวจสอบระบบนั่นเอง ซึ่งในกรณีนี้ควรหลีกเลี่ยงไม่ใช้วิธีนี้

ขนาดของเฟรม (Packet Size)

โปรโตคอล SLIP ไม่ได้ถูกกำหนดในขนาดของเฟรมไว้ แต่ในการใช้งานส่วนใหญ่แล้วจะนิยมใช้ค่าสูงสุดเท่ากับ 1,006 ไบต์

โปรโตคอล PPP (Point-to-Point Protocol)

PPP เป็นโปรโตคอลชั้นที่ 2 ที่พัฒนามาจากโปรโตคอล HDLC เพื่อใช้สำหรับในการเชื่อมต่อแบบจุดต่อจุด (Point-to-Point) ซึ่งสามารถทำงานได้ทั้งแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous) และแบบซิงโครนัส (Bit-oriented Synchronous) ในลักษณะฟูลดูเพล็กซ์ (Full Duplex) โปรโตคอล PPP สามารถที่จะส่งผ่านโปรโตคอลชั้นที่สูงขึ้น (ชั้น 3,4) ได้หลายชนิดพร้อมกัน ซึ่งมีรูปแบบฟังก์ชันการทำงานแตกต่างกัน เช่นการทำงานในด้านตรวจสอบควบคุมการส่งผ่านข้อมูล การทำงานในส่วนเขตของแอดเดรส ฟังก์ชันการบีบข้อมูล และฟังก์ชันในด้านความปลอดภัย (Optional Negotiation) ซึ่งทำให้โปรโตคอล PPP มีความยืดหยุ่นในการใช้งานเป็นอย่างมาก

โปรโตคอล PPP มีองค์ประกอบด้วยกันอยู่ 3 ส่วนใหญ่ คือ

1. รูปแบบของเฟรมที่มีพื้นฐานมาจากโปรโตคอล HDLC
2. ฟังก์ชัน LCP (Link Control Protocol) สำหรับการสร้าง ตรวจสอบ ตลอดจนการควบคุมการต่อเชื่อมสายซีเรียลนั้น
3. ฟังก์ชัน NCP (Network Control Protocol) ที่เพิ่มประสิทธิภาพให้โปรโตคอล PPP สามารถทำงานกับโปรโตคอลในชั้นที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบเฟรม (Frame Format)

โปรโตคอล PPP มีรูปแบบเฟรมมาจากโปรโตคอล HDLC ตามมาตรฐาน ISO 3309-1979 และ ISO 3309 : 1984 / PDAD1 ซึ่งมีการทำงานแบบซิงโครนัสและอะซิงโครนัสตามลำดับ ส่วนฟังก์ชันการควบคุมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเฟรมนั้นเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 4335-1979 รูปแบบของเฟรมจะประกอบด้วย 6 เขตใหญ่ ๆ คือ เขตแฟล็ก (Flag Field) เขตแอดเดรส (Address Field) เขตควบคุม (Control Field) เขตชนิดโปรโตคอล (Protocol Field) เขตข้อมูล (Information Field) และเขตตรวจสอบเฟรม (FCS Field) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. เขตแฟล็ก มีลักษณะเช่นเดียวกับของโปรโตคอล HDLC คือมีขนาด 8 บิต และใช้สำหรับบอกจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของเฟรม โดยมีค่ารหัสที่แน่นอน คือค่า 01111110 ฐานสอง (หรือ 0x7E ฐานสิบหก)

2. เขตแอดเดรส เนื่องจากโปรโตคอล PPP ออกแบบสำหรับการเชื่อมกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์เพียง 2 เครื่อง ในลักษณะจุดต่อจุดเท่านั้น ดังนั้นค่าเลขรหัสในเขตแอดเดรสนี้จึงมีอยู่ค่าเดียว คือค่า 11111111 ฐานสอง (หรือ 0xff ฐานสิบหก) ซึ่งมีขนาดของเขตนี้จะมีเพียง 8 บิตเท่านั้น

3. เขตควบคุม เช่นเดียวกับกับเขตแอดเดรส คือมีขนาด 8 บิต และมีค่ารหัสเพียงค่าเดียว 00000011 ฐานสอง (หรือ 0x03 ฐานสิบหก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เขตชนิดโปรโตคอล เป็นเขตที่พัฒนาเพิ่มขึ้นจากโปรโตคอล HDLC เพื่ออธิบายชนิดโปรโตคอลที่สื่อสารกันโดยมีขนาด 8 บิต หรือ 16 บิต แล้วแต่ชนิดโปรโตคอลที่อยู่ในเขต คำรหัสของชนิดโปรโตคอลที่กำหนดในเขตนี้สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มโปรโตคอล เน็ตเวิร์ก (Network-Layer Protocol) โดยมีค่าในช่วง 0xxx ถึง 3xxx, กลุ่มของโปรโตคอล NCP (Network Control Protocols) มีค่าตั้งแต่ 8xxx ถึง 13xxx และกลุ่มของโปรโตคอลฟังกชัน LCP (Link-Layer Control Protodol) เริ่มที่ Cxxx ถึง Fxxx ซึ่งคำรหัสของโปรโตคอลที่จะกำหนดในเขตนี้นั้นจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน RFC1340 (Assigned Number)

5. เขตข้อมูล เป็นเขตบรรจุข้อมูลที่สื่อสารกัน (Datagram) ซึ่งมีขนาดตั้งแต่ 0 บิต (ไม่มีข้อมูล) จนถึงขนาดสูงสุดที่ 1,500 ไบต์ (1,500x6 บิต) โดยที่ทุก ๆ เขตข้อมูลจะมีรหัสแฟล็ก (0x7E) ปิดท้ายเสมอก่อนที่จะตามด้วยเขตตรวจสอบเฟรม (FCS)

6. เขตตรวจสอบเฟรมมีขนาด 16 บิต และใช้หลักการของ CRC (Cyclic Redundancy Code)

มาตรฐานการต่อระบบเครือข่าย

ระบบเครือข่ายแบบ Ethernet

ระบบเครือข่ายแบบอี เป็นระบบเครือข่ายตามมาตรฐาน IEEE 802.3 ซึ่งสามารถ รับส่งข้อมูลในระบบได้ ด้วยความเร็ว 10Mbps และใช้การส่งข้อมูลแบบ CSMA/CD

การเชื่อมต่อทางกายภาพ ของระบบเครือข่ายอีเทอร์เน็ต แบ่งตามชนิดการใช้สายสัญญาณ ได้ดังต่อไปนี้

ระบบเครือข่าย Ethernet ที่ใช้สายโคแอกเชียลแบบบาง (RG 58, 50 โอห์ม)

สายโคแอกเชียลแบบบาง ถูกออกแบบมาให้ใช้กับระบบเครือข่ายท้องถิ่น โดยอุปกรณ์ต่างๆ จะต่อเข้ากับสายโคแอกเชียลแบบบางนี้ โดยต่อผ่าน BNC Connector

รูปที่ 19 แสดงระบบเครือข่ายแบบ Ethernet

ระบบเครือข่าย Ethernet ที่ใช้สายโคแอกเชียลแบบหนา

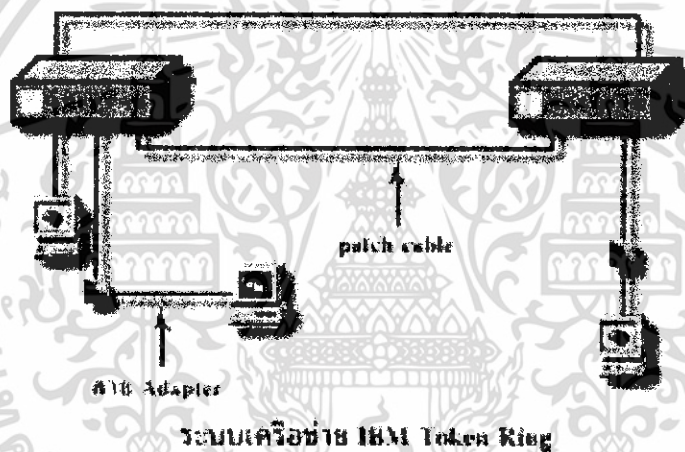
สายโคแอกเชียลแบบหนา หรือที่เรียกว่า Backbone Ethernet ใช้งานได้ระยะทางไกลกว่าแบบบาง โดยไม่ต้องต่ออุปกรณ์ใดเพิ่ม ซึ่งสามารถต่อกับสายโคแอกเชียลแบบบางได้ด้วย ซึ่งการต่ออุปกรณ์ต่างๆ เข้ากับสายโคแอกเชียลแบบหนานี้ จะต่อผ่าน Transceiver

ระบบเครือข่ายแบบโทเคนริง

เป็นระบบเครือข่ายแบบที่ใช้โทโปโลยีแบบริง และการส่งผ่านข้อมูลแบบtoken-passing ซึ่งตรงกันมาตรฐาน 802.5 ของ IEEE

ระบบเครือข่ายแบบโทเคนริง เป็นระบบเครือข่ายที่ประกอบด้วยชุดของสถานีผู้ใช้ที่ติดต่อสื่อสารข้อมูลกันเป็นแบบเรียงลำดับ (Sequential) จากสถานีหนึ่ง ไปยังอีกสถานีหนึ่ง

สถานีที่รับข้อมูลได้ ต้องทวนซ้ำข้อมูล และสร้างสัญญาณใหม่ ไปยังสถานีถัดไป ซึ่งสถานีที่มีที่อยู่ตรงกับที่อยู่ของสถานีปลายทางที่ระบุไว้ในเฟรมข้อมูล ก็จะสำเนาข้อมูลนั้นไว้ และปล่อยลงสู่วงแหวนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสถานีต้นทางที่เป็นผู้ส่งข้อมูล จะเป็นผู้ลบข้อมูลนั่นเอง

รูปที่ 20 แสดงระบบเครือข่ายแบบโทเคนริง

สำหรับเครือข่ายแบบโทเคนริง ของ IBM ใช้สายส่งสัญญาณได้ 3 ชนิด

- Shield Twisted Pairs type 1,2,6,8 และ 9
- Unshield Twisted Pair type 6
- Fiber optic 100/40 micron

จำนวนสถานีที่ต่อได้สูงสุด 260 ตัว ซึ่งรวมถึง IBM MAU (Multistation Unit) 33 ตัว ซึ่งสายส่งข้อมูลที่ใช้จากสถานี ไปยัง MAU ต้องไม่เกิน 100 เมตรในกรณีที่ไม่มี Repeater

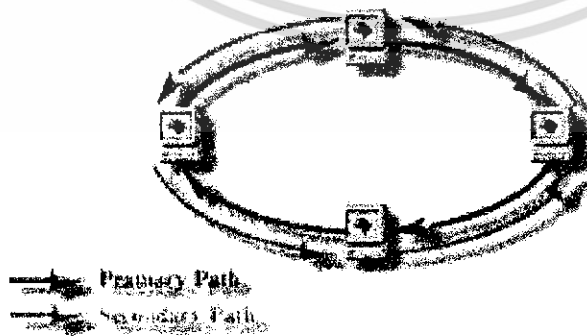
ระบบเครือข่ายความเร็วสูง FDDI (FDDI Internetworking)

ในบรรดามาตรฐานสำหรับระบบเครือข่ายความเร็วสูง (มาตรฐาน FDDI, 100 Base-T, และ ATM) แล้วนั้น นับได้ว่ามาตรฐาน FDDI เป็นมาตรฐานที่มีการนำไปใช้งานจริงกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มากที่สุด ถึงแม้ว่าในทางทฤษฎีแล้ว มาตรฐานนี้จะไม่เด่นมากนักในด้านความเร็ว (Response Time) เหมือนมาตรฐานอื่น แต่จุดที่เด่นและเป็นสิ่งที่ทำให้บรรดาผู้บริหารเครือข่ายเลือกใช้มาตรฐานนี้คือ ค่าความเชื่อถือได้ของระบบ (Reliability) และความยืดหยุ่นของมาตรฐานที่สามารถจะต่อเชื่อมระบบเครือข่ายในลักษณะต่าง ๆ ได้ดี

พื้นฐานการทำงานเบื้องต้นของ FDDI

พื้นฐานการทำงานโดยทั่วไปของระบบ FDDI ตามมาตรฐาน X3T9.5 นั้นจะเป็นลักษณะการใช้สัญญาณ (Media Access) ซึ่งเป็นสายเคเบิลใยแก้วต่อเชื่อมกันเป็นวงแหวน (Ring) โดยจะมีการกำนัชนิดข้อมูลที่เรียกว่า “โทเคน” (Token) คอยวิ่งให้บริการในวงแหวนตลอดเวลา โดยถ้าเครื่องคอมพิวเตอร์ใดจะทำงานติดต่อสื่อสารนั้นจะต้องคอยตรวจเช็คดูว่าในโทเคนว่างหรือเปล่า ถ้าโทเคนว่างก็จะทำให้ใส่ข้อมูลที่จะสื่อสาร (รวมทั้งค่าที่อยู่ (Address) ของเครื่อง) ลงไปในโทเคนแล้วก็ส่งวิ่งต่อไปในวงแหวน ส่วนคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ก็จะทำการตรวจสอบโทเคนเช่นเดียวกัน ถ้าโทเคนไม่ว่างมีการส่งข้อมูลอยู่แล้ว ก็จะตรวจเช็คข้อมูลนั้นเป็นของคนหรือไม่ (โดยดูค่าที่อยู่ในปลายทาง (Destination Address) ถ้าเป็นข้อมูลของตนก็จะถอดข้อมูลนั้นออกมาและทำการติดต่อสื่อสารต่อไป แต่ถ้าไม่ใช่ก็จะปล่อยให้โทเคนวิ่งต่อไปเรื่อย ๆ โดยจะเป็นลักษณะเช่นนี้ทุก ๆ การติดต่อสื่อสารกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ใด ๆ บนระบบ FDDI

ดังนั้นโดยทั่วไปแล้วการต่อเชื่อมระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์บนระบบ FDDI จะเป็นลักษณะจุดต่อจุด (Point to Point) จากเครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่งที่อยู่ถัดไปจนครบวง แล้ววนกลับมาที่เครื่องเริ่มต้น ดังรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับรูปที่ 21 แสดงเครือข่ายแบบ FDDI เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้แล้วมาตรฐาน X3T9.5 ยังได้ออกแบบให้ระบบ FDDI มีความยืดหยุ่นและน่าเชื่อถือ โดยระบบ FDDI นี้สามารถมีเส้นทางสำรอง (Back Up Path) เป็นวงแหวนอีกวงหนึ่ง ซึ่งมีการทำงานเหมือนกับแหวนหลัก เพียงแต่ทิศทางของโทเก้นที่วิ่งนั้นสวนทางกับวงแหวนหลัก ดังนั้นจึงเรียกวงแหวนสำรองนี้ว่า “Secondary Ring” ในขณะที่เรียกวงแหวนหลักว่า “Primary Ring” วงแหวนสำรองนี้จะทำงานเมื่อส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบพัง ก็จะทำการรวนรูปวงแหวนกลับมาเพื่อจะให้คงรูปวงแหวนอยู่นั่นเอง

มาตรฐาน ANSI X3T9.5

มาตรฐาน ANSI X3T9.5 ของระบบ FDDI นั้นได้มีการวิวัฒนาการมาตลอด ซึ่งในปัจจุบันสามารถแบ่งฟังก์ชันการทำงานต่าง ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มเลเยอร์ PMD (Physical Medium Dependent) กลุ่มเลเยอร์ PHY (Physical Layer Protocol) กลุ่มเลเยอร์ MAC (Media Access Control) และกลุ่มฟังก์ชัน SMT (Station Management) ซึ่งกลุ่มเลเยอร์ PMD, PHY และ MAC ได้ถูกจัดให้เป็นมาตรฐานสากล (ANSI และ OSI) ในช่วงปี พ.ศ. 2531 - 2533 ส่วนกลุ่มฟังก์ชัน SMT นั้นถูกประกาศใช้เมื่อปลายปี 2536 นี้เอง กลุ่มฟังก์ชันของมาตรฐาน ANSI X3T9.5 ทั้ง 4 กลุ่มนี้ถ้าเทียบกับ OSI - 7 Layer แล้วเปรียบได้กับเลเยอร์ที่ 1 (Physical Layer) และในส่วนล่างของเลเยอร์ที่ 2 (Data link Layer)

อุปกรณ์ต่อเชื่อมบนระบบ FDDI (FDDI Station)

สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ต่อเชื่อมระบบ FDDI นั้นสามารถที่จะแบ่งตามชนิดวิธีที่ใช้ต่อเชื่อมสายสัญญาณได้ 2 ชนิด คือ Dual Attach Station หรือ DAS และ Single Attached Station หรือ SAS อุปกรณ์ DAS นั้นจะมีพอร์ตอยู่ 2 พอร์ต เรียกว่า PHY - A และ พอร์ต PHY - B ซึ่งสามารถต่อเชื่อมกับวงแหวนได้ทั้งวงแหวนหลักและวงแหวนสำรอง โดยต่อกับพอร์ต PHY - A และ PHY - B ตามลำดับ ซึ่งทำให้อุปกรณ์ DAS สามารถที่จะใช้ฟังก์ชันการสำรองเส้นทางระบบได้และเช่นเดียวกับอุปกรณ์ SAS นั้นจะมีเพียงพอร์ตเดียวที่เรียกว่า PHY - S ซึ่งจะเชื่อมได้เฉพาะวงแหวนหลักเท่านั้น และในการต่อเชื่อมอุปกรณ์ SAS เข้ากับระบบ FDDI นั้น ถ้ามีเพียง 2 เครื่องก็สามารถต่อเชื่อมโดยตรงได้เลย แต่ถ้ามีมากกว่า 2 เครื่องแล้วจะต้องต่อผ่านอุปกรณ์ FDDI Concentrator ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ Hub ของระบบโทเก้นริงหรืออีเธอร์เน็ต โดยมีพอร์ตที่เรียกว่า พอร์ต PHY - M ไว้สำหรับต่อกับพอร์ต PHY - S โดย FDDI Concentrator นี้สามารถที่จะทำการปรับเปลี่ยนเส้นทางวงแหวนของระบบได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งทำให้เมื่อมีการเพิ่มหรือลดจำนวนอุปกรณ์ SAS จากระบบ FDDI แล้วไม่ทำให้การทำงานของเฟรมโทเก้นหยุดชะงักลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยทั่วไปแล้ว FDDI Concentrator มักจะมีส่วนที่เป็น DAS หรือ SAS ด้วย เพื่อที่จะต่อกับวงแหวนหลัก หรือต่อขยายจาก FDDI Concentrator ตัวอื่นอีกทีหนึ่ง ซึ่งในลักษณะเช่นนี้ทำให้ระบบ FDDI สามารถขยายระบบออกไปในลักษณะต้นไม้ (Ring of Trees)

สายสัญญาณสำหรับ FDDI

สายใยแก้วที่สามารถที่จะรองรับความเร็วของการสื่อสาร ได้สูงถึงจำนวนหลัก Gigabit /Sec. (100000000 bps) เพราะว่าการสื่อสารข้อมูลสายใยแก้วนั้นใช้ระบบแสง (Optical) ดังนั้นจึงทำให้ปัญหาอันเกิดจากระบบไฟฟ้าและระบบสนามแม่เหล็กที่จะรบกวนจึงไม่มี สายใยแก้วมีคุณสมบัติที่มีค่าลดทอนของสายน้อยมาก จึงทำให้การเชื่อมต่อระบบเครือข่ายด้วยสายใยแก้วสามารถเชื่อมต่อในระยะไกล ๆ ได้มากกว่า 2 กิโลเมตรโดยทั่วไปแล้วสายใยแก้วจะมีน้ำหนักเบาว่าสายทองแดง (โดยเปรียบเทียบที่ความยาว มาก ๆ)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสายใยแก้วมีคุณสมบัติต่อการใช้เป็นสายสัญญาณสำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม ในระบบ FDDI นี้ สายใยแก้วที่ใช้จะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ ตามพิสัยของระบบ FDDI ดังต่อไปนี้

- ขนาดของสายใยแก้วชนิด Multi mode ควรจะมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางด้านในเท่ากับ 62.5 ไมโครเมตร และด้านนอกเท่ากับ 125 ไมโครเมตร (ซึ่งจะนิยมเรียกว่า 62.5 / 125 ไมโครเมตร)
- ค่าความจุ (Bandwidth) ของสายควรมีอย่างน้อยเท่ากับ 500 Mhz-km. โดยทดสอบที่ความยาวคลื่นของแสงที่ 1300 นาโนเมตร
- ค่าลดทอนของพลังงานอย่างน้อยควรมีค่าดังต่อไปนี้
 - สายใยแก้วชนิด Multi mode ทดสอบที่ความยาวคลื่น 1300 นาโนเมตร ควรมีค่า 1.0 - 1.5 db ต่อกิโลเมตร
 - สายใยแก้วชนิด Multi mode ทดสอบที่ความยาวคลื่น 850 นาโนเมตร ควรมีค่า 3.5 - 4.0 db ต่อกิโลเมตร
 - สายใยแก้วชนิด Single mode ทดสอบที่ความยาวคลื่น 1300 นาโนเมตร ควรมีค่า 1.0 - 2.0 db ต่อกิโลเมตร
 - ส่วนอุปกรณ์ Fiber Coupling มีค่าประมาณ 2.2 - 2.3 db
 - ส่วนหัวต่อ (Connector) ไม่ควรมากกว่า 1.0 db
 - ส่วนรอยเชื่อม (Spllice) ไม่ควรมากกว่า 0.3 db เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเชื่อมต่อบนความน่าเชื่อถือของ FDDI (Fault Tolerance & Redundancy)

ระบบวงแหวนของ FDDI ก็จะทำงานสลับทิศทางของวงแหวน (Ring Wrap) อย่างอัตโนมัติที่เครื่องคอมพิวเตอร์ใกล้เคียงทั้ง 2 เครื่อง หรือถ้าเส้นทางหรือสายใยแก้วเกิดขาด ระบบวงแหวนก็จะทำการสลับเปลี่ยนทิศทางใหม่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งสองที่อยู่ระหว่างจุดขาดของสายใยแก้วนั้น ๆ

แต่อย่างไรก็ตาม ระบบ FDDI ในลักษณะเช่นนี้ก็มีความยุ่งยากอยู่บ้างในกรณีที่จะเพิ่มสถานีหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ในวงแหวนมากขึ้นเพราะถ้าใช้ลักษณะเดิมดังที่ผ่านมามีแล้วนั้นจะทำให้การทำงานของวงแหวนต้องหยุดชะงักลงชั่วคราว จึงได้มีการผลิตอุปกรณ์ขึ้นมาเรียกว่า "Optical Bypass Switch" ซึ่งอุปกรณ์นี้จะช่วยให้การทำงานของวงแหวน FDDI ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงการทำงาน (Ring Wrap) เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์บนวงแหวนเกิดเสียหรือต่อเพิ่มเข้ามา โดยอุปกรณ์จะต่อที่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์ก่อนที่จะเชื่อมกับวงแหวน

ต่ออย่างไรก็ตาม ในอุปกรณ์ Optical By Pass Switch นี้ต้องควรระวังในจุดสำคัญ 2 จุด คือ เมื่อมีเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องที่ต่อ Optical By pass Switch อยู่เกิดขึ้นมา แต่ระบบวงแหวนสามารถทำงานได้เหมือนเดิม ก็จะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ 2 เครื่องที่อยู่ทั้งสองข้างของเครื่องคอมพิวเตอร์เสียมีระยะห่างกันมากขึ้น ซึ่งตามมาตรฐานของระบบ FDDI บนสายใยแก้วชนิด Multi mode แล้วสามารถมีระยะห่างระหว่างเครื่องได้เพียง 2 กิโลเมตรเท่านั้น และอีกข้อหนึ่งคือ อุปกรณ์ Optical Bypass Switch นี้โดยทั่วไปอาจทำให้เกิดค่าลดทอนของพลังงานได้ถึง 2.5 db ต่อหนึ่งเครื่อง ซึ่งถ้ามีการต่ออุปกรณ์ Optical Bypass Switch ในลักษณะอนุกรมเรียงกันมาก ๆ อาจทำให้ค่าลดทอนระหว่างเครื่องเกินขีดมาตรฐานของ FDDI ได้ (11 db) ดังนั้นการใช้ อุปกรณ์ Optical Bypass Switch จึงต้องระวังเป็นพิเศษในการออกแบบระบบ

ระบบเครือข่ายความเร็วสูง ฟาสต์อีเธอร์เน็ต (Fast Ethernet)

ฟาสต์อีเธอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีพัฒนามาจากเทคโนโลยีของระบบอีเธอร์เน็ตเดิม ซึ่งยังคงมีลักษณะการทำงานเป็นไปตามมาตรฐานของ IEEE 802.3 เช่นเดิม แตกต่างเพียงตรงที่ว่า ฟาสต์อีเธอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถที่จะส่งผ่านข้อมูลในระบบได้สูงสุดถึงร้อยล้านบิตต่อวินาที หรือที่ 100 เมกะบิตต่อวินาที (ในขณะที่ระบบอีเธอร์เน็ตเดิมสามารถมีความเร็วสูงสุดได้ที่ 10 เมกะบิตต่อวินาที) จากการที่ระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตยังคงใช้วิธีการทำงานเป็นส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐานเดิมเช่นเดียวกันกับระบบอีเธอร์เน็ตนั้น ก็หมายความว่าระบบโครงสร้างการทำงานต่าง ๆ ของฟาสต์อีเธอร์เน็ตยังคงใช้วิธีที่เรียกว่า CSMA / CD (Carrier Sense Multi Access & Collision Detected) หรือ บางทีก็เรียกว่า "วิธีชนแล้วถอย" เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของระบบอีเธอร์เน็ตนั้นเอง แตกต่างกันเพียงองค์ประกอบบางอย่างของระบบในส่วนที่เชื่อมต่อกับสายนำสัญญาณ PHY (Physical Layer Device) ซึ่งได้มีการปรับปรุงค่าพารามิเตอร์ ที่เรียกค่าเวลาระหว่างบิต (Bit-Time) โดยให้ทำการทำงานลดลงประมาณ 10 เท่า (ทำให้มีความเร็วในการส่งงานผ่านข้อมูลสูงขึ้นประมาณ 10 เท่าจากความเร็วเดิม 10 เมกะบิตต่อวินาที เป็น 100 เมกะบิตต่อวินาที) สายที่ใช้กับระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตยังคงเหมือนกับสายนำสัญญาณที่ใช้ในระบบอีเธอร์เน็ต เพียงแต่ว่าระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตจะใช้ชนิดของโทโปโลยีสำหรับการต่อเชื่อมเพียงโทโปโลยีเดียว คือ ใช้โทโปโลยีแบบกระจาย (Star Topology) เท่านั้นเพื่อการเชื่อมอุปกรณ์ต่าง ๆ ในระบบเครือข่ายฟาสต์อีเธอร์เน็ต โดยมีสายนำสัญญาณด้วยกันอยู่ 2 ชนิด คือ สายนำสัญญาณยูทีพี (UTP) และสายนำสัญญาณไฟเบอร์ออปติก (Fiber Optic) ส่วนสายนำสัญญาณชนิดหนา (Thick Ethern) ซึ่งใช้โทโปโลยีแบบบัส (Bus Topology) นั้นจะไม่สามารถรองรับการต่อเชื่อมระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตได้

โครงสร้างและชนิดของสายนำสัญญาณในระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ต

องค์ประกอบของระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตนั้นแตกต่างจากระบบอีเธอร์เน็ตเดิมเพียงในส่วนปลายที่เชื่อมต่อกับระบบนำสัญญาณเท่านั้น ในดั้งเดิมนั้นระบบอีเธอร์เน็ตจะใช้ระบบสัญญาณที่เรียกว่า สัญญาณ AUI : Attachment Unit Interface สำหรับในการต่อเชื่อมและแปลงสัญญาณต่าง ๆ ของสายนำสัญญาณ (ซึ่งมีหลายชนิด) ไปเป็นสัญญาณที่พร้อมเข้าสู่ระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ (AUI Signaling) โดยเปลี่ยนไปเป็นระบบสัญญาณที่เรียกว่าสัญญาณ MII : Media Independent Interface ดังนั้นจึงเป็นการง่ายและสะดวกอย่างยิ่งที่จะเปลี่ยนการทำงานของระบบเครือข่ายจากระบบอีเธอร์เน็ตเดิมไปเป็นระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ต เพราะมีการเพิ่มและปรับปรุงอุปกรณ์ในด้านฮาร์ดแวร์ไม่มาก

องค์ประกอบโดยทั่วไปของระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตส่วนใหญ่จะเหมือน ๆ กับองค์ประกอบของระบบอีเธอร์เน็ตเดิม ถ้าจะแบ่งฟังก์ชันการทำงานต่าง ๆ ของระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตสามารถที่จะแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ ส่วน Physical Medium, ส่วน Physical Layer Device และส่วน MEDIUM Independent Interface

ส่วน Physical Medium : PM เป็นระเบียบมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสายนำสัญญาณ ซึ่งระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตได้กำหนดให้มีอยู่ด้วยกัน 3 ชนิด คือ

1. ระบบสายสัญญาณชนิดทองแดงตีเกลียว 2 คู่ (100BaseTx)
2. ระบบสายนำสัญญาณไฟเบอร์ออปติก (100BaseFx)
3. ระบบสายนำสัญญาณทองแดงตีเกลียว 4 คู่ (100BaseT4)

การต่อเชื่อมฟาสต์อีเธอร์เน็ต

ในระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตเองก็มีอุปกรณ์ในการต่อเชื่อมเช่นเดียวกับระบบอีเธอร์เน็ต คือ มีการต่อเชื่อมทั้งแบบรีพีตติ้ง (Repeating) และแบบสวิตซิง (Switching) โดยวิธีรีพีตติ้งเป็นวิธีใช้ความเร็ว 100 เมกะบิตต่อวินาทีของระบบร่วมกัน (100 Mbps Sharing) ในทุก ๆ พอร์ตของรีพีตเตอร์เครื่องนั้น ๆ ส่วนวิธีสวิตซิงจะเป็นการใช้ความเร็วที่ 100 เมกะบิตต่อพอร์ตหนึ่ง ๆ ของอุปกรณ์สวิตซิง โดยทั้ง 2 วิธีนี้สามารถที่จะแบ่งอุปกรณ์เครือข่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตได้เป็น 4 ชนิดด้วยกัน คือ

1. ฟาสต์อีเธอร์เน็ตสวิตช์ (Fast Ethernet Switched) เป็นอุปกรณ์สวิตซิงที่ทำให้แต่ละพอร์ตของอุปกรณ์สามารถมีความเร็วที่ 100 เมกะบิตต่อวินาที นั่นคือแต่ละพอร์ตหรือแต่ละเซกเมนต์ของเครือข่ายที่ต่อกับพอร์ตนั้น ๆ จะมีขอบเขตการชนของข้อมูล (Collision Domain) ในการทำงานด้วยวิธี CSMA / CD ที่แยกอิสระต่อกัน หรืออีกนัยหนึ่งแต่ละเซกเมนต์นั้นสามารถจะมีความเร็วของระบบเครือข่ายได้สูงสุด 100เมกะบิตต่อวินาทีนั่นเอง โดยทั่วไปแล้วอุปกรณ์ของฟาสต์อีเธอร์เน็ตสวิตช์นี้ถูกออกแบบให้เป็นอุปกรณ์หลัก (Backbone Device) ของระบบเครือข่าย ดังนั้นอุปกรณ์จึงควรสามารถรองรับได้ทั้งชนิดของพอร์ตยูทีพีที่ทั้งระบบ 100BaseTx และระบบ 100BaswF4 และพอร์ตของไฟเบอร์ออปติก (100BaseFx) เพื่อเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ปลายทางชนิดอื่น ๆ ซึ่งจะต่อเชื่อมกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้อีกทีหนึ่ง
2. อีเธอร์เน็ตฟาสต์อีเธอร์เน็ตสวิตช์ (Ethermer - Fast Ethermer Switched) เป็นอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อระหว่างระบบอีเธอร์เน็ตเดิมเข้ากับระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ต ประกอบด้วยพอร์ตอีเธอร์เน็ตสวิตช์จำนวนหนึ่ง ส่วนใหญ่จะเริ่มต้นที่ 12 - 24 พอร์ตต่อเครื่อง ซึ่งควรจะสามารถจะขยายจำนวนพอร์ตอีเธอร์เน็ตได้อีก และมีพอร์ตที่ใช้เชื่อมกับระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตอีกประมาณ 1 หรือ 2 พอร์ต นั่นก็คือ อีเธอร์เน็ตฟาสต์อีเธอร์เน็ตสวิตช์เป็นอุปกรณ์ที่รองรับความเร็วในระดับ 10 เมกะบิตต่อวินาทีของระบบอีเธอร์เน็ตจำนวนหลาย ๆ พอร์ตออกไปเป็นความเร็วที่ 100 เมกะบิตต่อวินาทีของระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ต
3. ฟาสต์อีเธอร์เน็ตฮับ (Fast Ethermer Hub & Repacter) หรือฟาสต์อีเธอร์รีพีตเตอร์ เป็นอุปกรณ์ที่มีโครงสร้างภายนอกเหมือน ๆ กับฮับอีเธอร์เน็ตธรรมดา ๆ ทั่วไป เพียงแต่ว่าพอร์ตต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพอร์ต RJ - 45 นั้นจะทำงานที่ความเร็ว 100 เมกะบิตต่อวินาทีร่วมกัน (100 Mbps Sharing) ในปัจจุบันระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ตได้แบ่งชนิดของฮับหรือรีพีตเตอร์นี้ออกเป็น 2 ชนิดด้วยกัน คือ รีพีตเตอร์คลาสหนึ่ง (Repeater Class I) และรีพีตเตอร์คลาสที่สอง (Repeater Class II) เนื่องจากว่าฟาสต์อีเธอร์เน็ตฮับเป็น

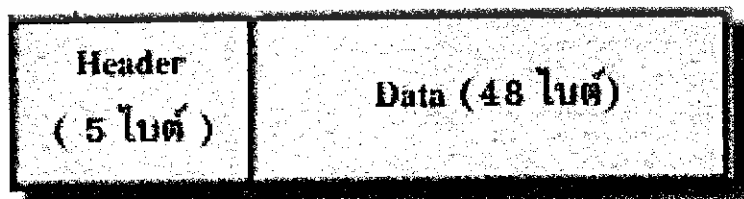
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์เครือข่ายที่พัฒนามาจากฮับอีเธอร์เน็ตธรรมดา ดังนั้นชนิดหรือลักษณะโดยทั่วไปของอุปกรณ์ในปัจจุบันนี้จึงมีอยู่ด้วยกัน 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ฟาสต์อีเธอร์เน็ตฮับเดี่ยว (Standalone Hub) และฟาสต์อีเธอร์เน็ตฮับขยายได้ (Stackable Hub) ซึ่งมีข้อแตกต่างกันตรงที่ฟาสต์อีเธอร์เน็ตฮับเดี่ยวจะมีราคาต่ำและไม่สามารถที่จะเพิ่มจำนวนพอร์ตหรือขยายระบบเครือข่ายได้ดี ส่วนฮับชนิดหลังนั้นใช้โครงสร้างด้านฮาร์ดแวร์ เช่นเดียวกับฮับอีเธอร์เน็ตขยายได้ทั่ว ๆ ไป ซึ่งสามารถเพิ่มจำนวนพอร์ตเพื่อที่ขยายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี โครงสร้างของฮับชนิดนี้ค่อนข้างจะได้รับความนิยมใช้งานกันมากกว่าฮับโครงสร้างชนิดอื่น ๆ

4. การ์ดแลนระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ต (Fast Ethernet LAN Card) หรือที่นิยมเรียกกันว่า การ์ดฟาสต์อีเธอร์เน็ต เป็นการ์ดแลนที่ใช้ติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่ว ๆ ไปเพื่อที่จะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เหล่านั้นสามารถที่จะส่งผ่านข้อมูลในระบบฟาสต์อีเธอร์เน็ต 100 เมกะบิตต่อวินาทีได้ นอกจากนั้นการ์ดฟาสต์อีเธอร์เน็ตนั้นยังมีฟังก์ชันพิเศษที่สามารถตรวจจับความเร็วของระบบเครือข่ายที่ต่อเชื่อมอยู่ขณะนั้น ว่าเป็นระบบอีเธอร์เน็ตธรรมดาที่ความเร็ว 10 เมกะบิตต่อวินาทีหรือเป็นฟาสต์อีเธอร์เน็ตที่ความเร็ว 100 เมกะบิตต่อวินาที

ระบบเครือข่ายแบบ ATM

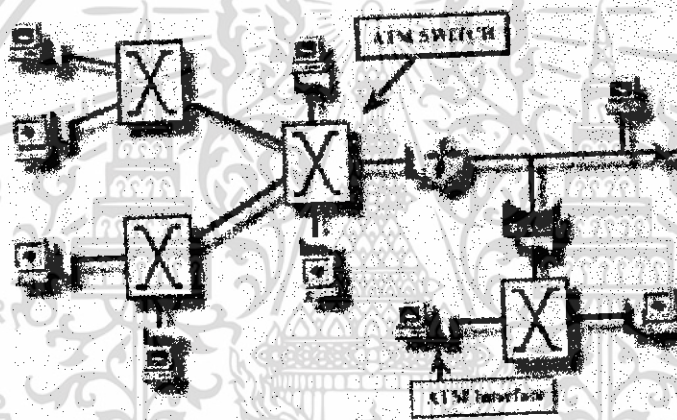
ระบบเครือข่ายแบบ ATM เป็นระบบที่มีความแตกต่างอย่างแวก กับระบบเครือข่ายในปัจจุบัน กล่าวคือ ชิ้นส่วนข้อมูลในระบบเครือข่ายทั่ว ๆ ไปเช่น อีเธอร์เน็ต หรือ FDDI จะมีขนาดไม่คงที่ แต่มีความยาวสูงสุดได้ไม่เกินค่าที่กำหนด เช่น อีเธอร์เน็ตมีความยาวของเฟรมข้อมูลได้ไม่เกิน 1518 ไบต์ ในขณะที่ FDDI โดยทั่วไป มีความยาวไม่เกิน 4500 ไบต์ แต่ในระบบเครือข่ายเอทีเอ็ม ชิ้นส่วนของข้อมูลมีขนาดคงที่ คือยาวเท่ากับ 53 ไบต์ เรียกว่า เซลล์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนหัวขนาด 5 ไบต์ และส่วนข้อมูล 48 ไบต์ ดังแสดงในรูป

รูปที่ 22 แสดงเฟรมของ ATM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่กำหนดให้เซตมีขนาดคงที่ เพราะว่าต้องการสนับสนุนบริการทั้งเวลาจริง และเวลาไม่จริง ตัวอย่างของข้อมูลเวลาจริง ได้แก่สัญญาณเสียง หรือสัญญาณภาพ ถ้าสถานีต้นทางไม่สามารถส่งผ่านข้อมูลไปยังปลายทางได้ภายในเวลาที่กำหนด ข้อมูลนั้นก็จะเป็นความหมายอีกต่อไป หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียก็ได้ ดังนั้นเครือข่ายที่ตอบสนองต่อข้อมูลประเภทนี้ ต้องทำหน้าที่ส่งข้อมูลทันทีที่แหล่งกำเนิดข้อมูล ปล่อยข้อมูลเข้าสู่ระบบ แต่สำหรับข้อมูลที่ไม่เป็นเวลาจริงนั้น เวลาไม่ใช่สิ่งสำคัญมากนัก เพียงแต่ให้ข้อมูลไปถึงปลายทางได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัยเท่านั้น วิธีการที่เอื้ออำนวยอะพอดิครึมที่ไม่เหมือนกันของข้อมูลทั้งสองชนิดนี้คือ การกำหนดชั้นส่วนของข้อมูลให้มีขนาดคงที่ และหาวิธีส่งข้อมูลให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งก็ไปสอดคล้องกับเทคนิคการสวิตช์นั่นเอง การสวิตช์จะมีประสิทธิภาพสูงสุด ถ้าขนาดข้อมูล มีขนาดเท่ากัน

รูปที่ 23 แสดงเครือข่าย ATM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรม Authorware

โปรแกรม Authorware professional เป็นโปรแกรมที่ได้รับการพัฒนาโดยให้ทำงานบนโปรแกรมวินโดวส์ จึงแสดงผลได้ทั้งภาพ อักษร เสียง ภาพเคลื่อนไหว และภาพวิดีโอ ในปัจจุบันเราพบว่า มี โปรแกรมในตระกูลเดียวกันนี้ อยู่ถึง 3 รูปแบบ

-Authorware First Try เป็นผลงานของบริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทยเพื่อเผยแพร่โปรแกรม ให้เป็นที่รู้จัก มีข้อจำกัดในการทำงาน โดยเฉพาะในด้านจำนวนไอคอน และการใช้สื่อข้างเคียง เช่น เสียง และ ภาพวิดีโอ

-Authorware Star เป็นโปรแกรมขนาดเล็ก ที่บรรจุไว้ในแผ่น CD-Compact Disc แถมรวมไปกับ การ์ด เสียง มีความจำกัดในการใช้งาน

-Authorware Professional version 4.0 เป็นระบบช่วยสร้างสมบูรณ์ทั้งการสร้างอักษร ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และภาพวิดีโอ

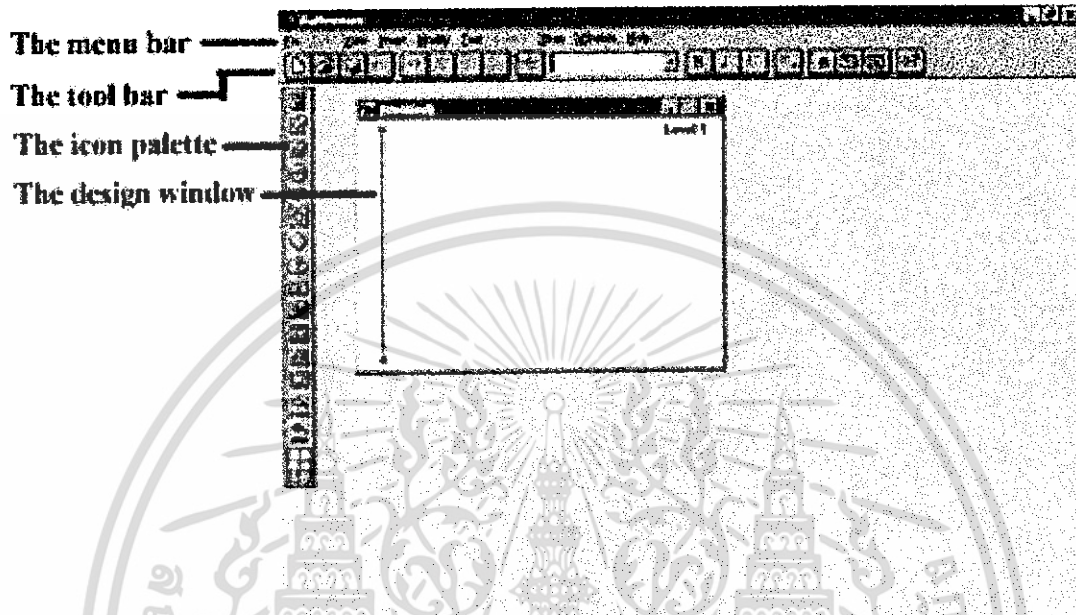
โปรแกรม Authorware มีขนาดใหญ่เพราะรวมตัวอย่าง ความช่วยเหลือการสอนให้ใช้งาน(Tutorial) ไฟล์ภาพ เสียง ไว้กับระบบเป็นจำนวนมากประกอบกันเป็นโปรแกรมที่ต้องใช้งานร่วมกับโปรแกรมวินโดวส์ จึงต้องการติดตั้งลงบน ฮาร์ดดิสก์ และสามารถใช้งานได้ในระดับดีมาก ถ้าได้รับการติดตั้งลงบนเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีคุณสมบัติค่อนข้างสูง ระดับ386DXขึ้นไป โดยประกอบด้วยอุปกรณ์ ดังต่อไปนี้คือ

-หน่วยความจำRAMตั้งแต่ 4 mb ขึ้นไป

-ฮาร์ดดิสก์ขนาดใหญ่ 100mb ขึ้นไป

-เมาส์ การ์ดเสียง และการ์ดวิดีโอ (sound and video cards)

ลักษณะหน้าจอของของโปรแกรม Authorware 4

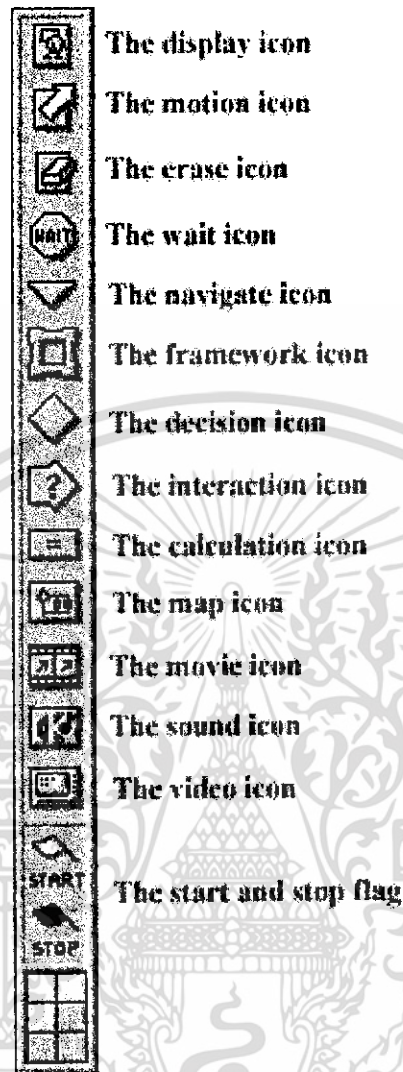

รูปที่ 24 แสดงหน้าจอของ โปรแกรม Authorware 4

การสร้างแผนภาพ (Flowline)

Flow line คือ แผนภูมิหรือแผนภาพที่กำหนดรูปแบบของการนำเสนอต่างๆ แบบฝึกหัด ทักยะ แบบทดสอบ หรือบทบรรยายให้เป็นไปตามต้องการ สร้างขึ้นจากการนำไอคอน ซึ่งได้แก่ ภาพสัญลักษณ์ต่าง ๆ (Icons) ที่โปรแกรมจัดเตรียมไว้ให้ทางด้านซ้ายของจอ มาเรียงเป็นลำดับ บน

เส้นแผนภาพ โดยเส้น Flow line จะปรากฏขึ้นบนกรอบในลักษณะของเส้นว่าง ทันทีที่เราสั่งเปิดไฟล์ใหม่จากเมนู Files หรือจาก Dialog Box (New) ซึ่งพร้อมจะให้เรากดคลิกเมาส์บน รูปสัญลักษณ์แล้วลากมาเรียงบนเส้นได้ทันที ภาพสัญลักษณ์เหล่านี้ได้แก่

รูปที่ 25 แสดง Icon Palette

การทำงานกับ Icons แบบต่างๆ

ไอคอน ทุกภาพจะนำไปสู่การสร้างจอนำเสนอและกำหนดรูปแบบการทำงาน การโต้ตอบกับผู้ใช้ ตลอดจนภาพเคลื่อนไหวต่างๆ

การใช้งาน Icons แบบต่างๆ

 Display Icon

ในการสร้างภาพและข้อความบนกรอบไอคอนชนิดนี้ (Presentation Window) นอกเหนือจากการใช้กล่องเครื่องมือ (Graphics Toolbox) กำหนดการสร้างภาพ หรือข้อความแล้ว เราจะใช้เมนูย่อยในเมนูหลัก Edit เพื่อจัดการกับสี ลาย รูปแบบ การนำเสนอภาพ และข้อความ ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้เมนูย่อยในเมนูหลัก Text เพื่อจัดการกับรูปแบบตัวอักษร และการพิมพ์เนื้อหาและใช้เมนูย่อย Import Graphics ในเมนูหลัก Files เพื่อนำภาพจากไฟล์ต่าง ๆ มาแสดง หรือประกอบข้อความ เอฟเฟคการแสดงผลภาพ / ข้อความ (Display Effects)

List Box จะปรากฏทันทีที่เราเลือกเมนูย่อย Transition จากเมนูหลัก Modify/icon ประกอบ ด้วยการแสดงผลภาพแบบต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น

แบบ None	ไม่มีเอฟเฟคใด ๆ เลย
แบบ Mosaic	แสดงผลที่ละชิ้นส่วนเล็ก ๆ
แบบ Pattern	แสดงที่ละเฟรมทับกันจนชัด
แบบ Spiral	แสดงเป็นรูปบันไดเวียน
แบบ Build Up	แสดงจากล่างขึ้นบน
แบบ Build Down	แสดงจากบนลงล่าง
แบบ Build to Right	แสดงจากซ้ายไปขวา
แบบ Build to Left	แสดงจากขวาไปซ้าย
แบบ Iris in	แสดงจากรอบนอกของภาพเข้าข้างใน
แบบ Iris out	แสดงจากรอบในของภาพออกข้างนอก
แบบ Venetian Blind	แสดงแบบบานเกร็ดจากบนลงล่าง
แบบ Vertical Blind	แสดงแบบบานเกร็ดจากด้านข้าง
แบบ Barn Door Close	แสดงแบบปิดประตู
แบบ Barn Door Open	แสดงแบบเปิดประตู

เอฟเฟคทุกแบบจะแสดงให้ดูทันทีที่มีการเลือก โดยการคลิกเมาส์ตรงช่องที่ปรากฏบน

List Box แล้วคลิกที่ ปุ่ม OK

ใน List Box ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ให้เลือก โดยการคลิกเมาส์ที่ช่องหน้าข้อความ เช่น

Prevent automatic erase :เมื่อเลือกที่จะทำให้ไม่มีการลบภาพอัตโนมัติเกิดขึ้นนอกจากจะมีการใส่ Erase Icon ตามมาในลำดับต่อไป

Update embedded display variables perpetually :ควรเลือกเมื่อการกำหนดตัวแปร ที่ Icon เอาไว้ เช่น การแสดงเวลา การแสดงหน้า (Page) เป็นต้น

Calculate initial position :โดยทั่วไปจะเลือก no ยกเว้นเมื่อมีการกำหนดให้ผู้ใช้งาน โปรแกรม สามารถเคลื่อนย้ายภาพ / ข้อความด้วยเมาส์ จะเลือก in area หรือ on path

Movable by user :จะสัมพันธ์กับการเลือก in area หรือ on path ในหัวข้อ Calculate initial position

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Animation Icon

คือ ไอคอนสำหรับกำหนดการเคลื่อนที่ของภาพ หรือข้อความบนกรอบหนึ่ง ๆ จึงต้องทำงานร่วมกับไอคอนตัวอื่น ๆ เช่น Display, Interaction หรือ Calculation Icons โดยจะเคลื่อนที่ หรือย้ายภาพ / ข้อความทั้งหมดในกรอบแสดงของไอคอน นั้นๆ

การเคลื่อนที่หรือย้ายตำแหน่งกำหนดได้ 5 แบบด้วยกัน คือ

1. แบบกำหนดจุดปลายทางเพียงจุดเดียว (Fixed destination)
 - เป็นการเคลื่อนที่ในแนวตรงจากจุดหนึ่ง ไปยังอีกจุดหนึ่ง
2. แบบกำหนดเส้นทาง (Fixed Path)
 - เป็นการเคลื่อนที่ตามเส้นทางที่กำหนดให้ในครั้งเดียวโดยภาพ / ข้อความ จะคงอยู่ที่ตำแหน่งสุดท้ายในตอนจบ
3. แบบกำหนดเส้นทางให้แค่หยุดและดอยกลับได้ (Scaled Path)
 - เป็นการเคลื่อนที่ตามเส้นทางที่กำหนด แต่หยุด ณ ที่ใด ๆ ได้หรือย้อนกลับตำแหน่งเริ่มต้นได้ตามค่าตัวแปรที่ให้ไว้
4. แบบกำหนดการเคลื่อนที่จากจุดใด ๆ บนจอ ไปยังตำแหน่งปลายทางที่กำหนดในแนวตรง (Linear Scale)
5. แบบกำหนดจุดหมายปลายทางของภาพ / ข้อความให้ในรูปตัวแปรสองมิติ (Scaled X - Y)

ขั้นตอนหลักของการทำภาพเคลื่อนไหว

1. สร้างภาพ / ข้อความที่ต้องการให้เคลื่อนไหวบน Display Icon
2. วาง Animation Icon ลงบน Flow line ต่อจากไอคอนที่มีภาพ / ข้อความที่ต้องการให้เคลื่อนไหว
3. ดับเบิลคลิกบน Animation Icon จะเกิดกรอบข้อกำหนด (Dialog Box) ให้เลือกรูปแบบการเคลื่อนไหว แล้วทำตามขั้นตอนที่กำหนดในกรอบรวมทั้งเลือกข้อกำหนดต่าง ๆ
4. คลิกปุ่ม Retry เมื่อเสร็จเพื่อทดลองการทำงานว่า เป็นไปตามความต้องการหรือไม่
5. การกำหนดเวลาหรือความเร็วในการเคลื่อนที่ของภาพ หรือ ข้อความ Time - เวลา จะทำเป็นวินาที เช่น 3, 1.75 หรือ 10 และตัวเลขยิ่งน้อยการเคลื่อนที่จะยิ่งเร็วขึ้น Speed - ความเร็ว จะกำหนดเป็นอัตราการเคลื่อนที่ภายในจำนวนวินาทีใส่ไว้เป็นตัวเลขในช่อง (Seconds slot)
6. การวางภาพ / ข้อความ (Layer) ซ้อนกันเพื่อทำภาพเคลื่อนไหว ภาพ / ข้อความที่มีค่าเป็นบวกมากกว่าค่าที่กำหนดไว้ในช่อง Layer จะปรากฏอยู่บนภาพ / ข้อความอื่น โดยทั่วไป ช่อง Layer นี้จะปล่อยว่างไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ / ข้อความที่เคลื่อนไหว อาจซ่อนทับภาพ / ข้อความอื่นในรูปของการบังไว้ (Opague) หรือการมองเห็นได้ (Transparent) ขึ้นอยู่กับการกำหนดภาพ / ข้อความนั้นไว้ใน Display Icon ให้มีการแสดงภาพ (Drawing Mode) เป็นแบบ Opague หรือ Transparent

7. การต่อเนื่องสัญลักษณ์ (Concurrency)

■ Wait until done การเคลื่อนไหวจะกระทำไปจนจบแล้วจึงเข้าสู่ไอคอนต่อไปบน Flow line

■ Concurrent. การเคลื่อนไหวต่อเนื่องกันระหว่างไอคอน

8. การเปลี่ยนรูปแบบการเคลื่อนไหว (Change setup) ให้เลือกปุ่ม Change setup.. จากกรอบข้อกำหนด แล้วเลือกแบบที่ต้องการด้วยการคลิกเมาส์ในช่องหน้าข้อความ

Erase Icon

คือ ไอคอนที่ใช้ในการลบ Display โดยการนำวางหลังไอคอนที่มีภาพหรือข้อความที่เราต้องการลบ(ไม่จำเป็นต้องต่อกันเลขก็ได้) เมื่อดับเบิลคลิกบนไอคอน กรอบรายการ (List Box) ของเอฟเฟกการลบแบบต่าง ๆ จะปรากฏเช่นเดียวกับเอฟเฟกในการนำเสนอภาพ / ข้อความบน Display Icon เพื่อให้เราเลือกและกำหนดการลบ โดยคลิกเมาส์บนสิ่งที่ต้องการจะลบ แล้วจึงคลิกเมาส์ที่ OK เพื่อออกจากการทำงานกับ Erase Icon การลบแบบ None คือการทำให้ภาพหรือข้อความวูบหายอย่างรวดเร็ว

Wait Icon

คือ ไอคอนที่ใช้ในการหยุดการแสดงผล หรือ Display ต่างๆชั่วคราว โดยจะแสดงต่อไปเมื่อมีการคลิกเมาส์ กดปุ่มบนคีย์บอร์ด หรือหมดเวลาที่กำหนดไว้ในกรอบข้อกำหนดของไอคอน (Dialog Box) ข้อความจะปรากฏตามกำหนดแก่ผู้ใช้ ข้อความมาตรฐานคือ Continue ซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ตามต้องการโดยแก้ไข ที่ข้อกำหนดของเมนูย่อย File บนเมนู Modify

Wait icon จะไม่แสดงกรอบรายการ (Dialog Box) โดยอัตโนมัติเหมือนไอคอนอื่น ๆ แม้จะถูกนำมาวางใหม่บน Flow line

รายการต่าง ๆ สำหรับเลือกบนกรอบข้อกำหนดของ Wait Icon

1. ประเภทของการโต้ตอบ ที่ต้องการจากผู้ใช้โปรแกรม ได้แก่

■ Mouse click คือ การให้คลิกเมาส์ภายในหน้าจอ presentation

■ Press Button คือ การให้คลิกเมาส์ ที่ปุ่ม (button prompt) ซึ่งมีข้อความว่า Continue ข้อ

ความนี้เปลี่ยนแปลงและเป็นได้ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

■ Keypress คือ การให้กดคีย์ใด ๆ

2. การกำหนดเวลาในการคอยปฏิสัมพันธ์จากผู้ใช้ / ผู้เรียน

■ Time limit :----- Seconds

3. การแสดงเวลาที่เหลือในรูปนาฬิกา

■ Show time remaining :

การเปลี่ยนตำแหน่งของปุ่ม Continue บนจอแสดง Display (Button prompt) จะทำได้ขณะทดลองแสดงผลหรือ Display (เมนู Run) โดยคลิกเมนูย่อย Pause บนเมนูหลัก Try it แล้วคลิกเมาส์บนปุ่มให้เกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็กล้อมรอบ จากนั้นจึงใช้เมาส์ลากปุ่มไว้ในที่ที่ต้องการ

▼ The navigate icon

เป็นไอคอนที่มีไว้สำหรับ เดินทางไปยัง icon ต่างๆ ที่สร้างไว้ ซึ่งสามารถกำหนดคอปชั่นต่างๆ และ ยังใช้เป็นการทำงานเกี่ยวกับ หน้า (Page) เช่น การไปยังหน้าต่อไป หรือการเลือกหน้า โดยใช้ร่วมกับคำสั่งภายในของโปรแกรมเอง

The framework icon

framework icon สามารถสร้าง main navigation ซึ่งโดยปกติ เมื่อนำไอคอนนี้มาใช้งานครั้งแรก จะมีโครงสร้างภายในเกี่ยวกับหน้า (page) ที่มีอยู่ภายในตัว framework icon เอง ซึ่งสามารถทำให้สะดวก ในการจัดสรร เกี่ยวกับการทำงานในเรื่องของ navigate ได้ง่ายขึ้น

Decision Icon

คือไอคอนที่ใช้พัฒนางานที่ต้องการ การวนลูป (Loop) หรือการแสดงซ้ำ ๆ Decision Icon สามารถโยงกรอบแสดงต่าง ๆ ได้อย่างไม่จำกัด กำหนดโดยการลากไอคอนมาใส่ลงทางขวามือ บนเส้น Flowline

เราจะวาง Decision Icon ทั้งหมดไว้ภายใน Map Icon เมื่อมีการโยงเข้ากับ Decision Icon อื่นๆและเมื่อมีการวางไอคอนแสดงภาพ หรือข้อความ มากกว่า 5 ไอคอนเข้ากับ Decision Icon อันหนึ่ง ๆ จะปรากฏ Line Box ขึ้นทางด้านข้างสำหรับใส่ชื่อ และเลือกดูไอคอนเหล่านี้

การเข้าสู่การทำงานของ Decision Icon จะทำโดยการดับเบิลคลิกที่ภาพสัญลักษณ์บนเส้น Flowlineที่นั่น กรอบข้อกำหนด (Dialog Box) จะปรากฏขึ้นเพื่อให้เลือกกำหนดการวนลูปแบบต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบข้อกำหนด จะใช้ในการเลือกเส้นทางกรวนรูปแบบต่าง ๆ (Path selection) โดยการเลือกหลัก ๆ ที่ได้แก่

- Sequential : แสดงเป็นอักษร S ปรากฏบน Decision Icon ปรากฏเป็นการเลือกกรวนรูปแบบเรียงลำดับ

- Random w/o replacement : แสดงโดยอักษร R ที่ปรากฏบน Decision Icon เป็นการเลือกกรวนรูปแบบคำนวณพื้นที่และแบบแสดงกรอบโดยไม่มีทางเลือกซ้ำ จนกว่าทุกกรอบจะถูกเลือกแล้ว

- Random With replacement : เป็นการเลือกกรวนรูปแบบสุ่มโดยไม่คำนึงถึงตัวเลือกก่อนหลัง และอาจเลือกซ้ำได้หลายครั้ง

- Calculated Path (pick 'nth' path) : เป็นการเลือกแบบกำหนดค่าตัวแปรเอง เช่น 1 = first path , 2 = second path

การกำหนดตัวแปรแบบต่าง ๆ ในช่อง (slot) ของ Calculated path จะสัมพันธ์กับการโยงไอคอนอื่น ๆ เข้ากับ Decisions icon เช่น

mastery = true & Total Hours .5.

เมื่อกำหนดตัวแปรลักษณะนี้ แสดงว่าถ้าผู้ใช้ทำการเลือกสิ่งที่ยังทั้ง 5 ได้รวดเร็วภายในอันสั้น เช่น 30 นาที เข้าจะได้รับการตอบสนองพิเศษ (feedback) โดยการโยงไปสู่ Display Icon แสดงคำชมเชย เป็นต้น

- Repeat / don't repeat : การเลือกข้อกำหนดนี้จะส่งผลให้เกิดรูปแบบของการโยงใน Decision Icon ต่างกัน

- Repeat : --- times กำหนดจำนวนครั้งของการเลือกซ้ำ

- Repeat : Until All Selected กำหนดให้ตรวจสอบว่าได้มีการเลือกจนครบหมดก่อนผ่านออกไป ยังส่วนต่อไป

- Repeat : Until Click / Key press กำหนดให้มีการเลือกได้จนกว่าจะมีการคลิกเมาส์หรือกดปุ่มบนคีย์บอร์ด

- Repeat : Until TEUE : กำหนดตามค่าตัวแปรในช่องที่กำหนดไว้ให้ทำซ้ำ (slot) จนกว่าจะตรงตามค่าที่กำหนดจึงจะออกไปจากการโยง

- Time limit : ใช้กำหนดเวลาในการเลือก ซึ่งเกินเวลาที่กำหนดให้ จะหลุดออกไปยังงานต่อไปบนเส้น Flow line หลักทันที เวลาจะคำนวณเป็นวินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าต้องการแสดงข้อความประกอบกรณเวลาในการเลือก ให้สร้างไอคอนที่โยงเข้ากับ Decision Icon โดยตั้งชื่อว่า “Time limit” Icon ไอคอนนี้จะไม่อยู่ในกลุ่มการโยง แต่จะปรากฏเมื่อหมดเวลาแล้วเท่านั้น

รายการการลบแบบต่าง ๆ ได้แก่

Before next selection : ลบก่อนแสดงจอที่เลือกต่อไป

Upon exit : ลบเมื่อจอที่โยงทุกจอถูกเลือกและแสดงหมดแล้ว

Don't erase : ไม่มีการลบจอเดิมที่เลือกไว้

Pause before branching : จะมีการขอให้ผู้ใช้กดปุ่ม continue (หรือข้อความอื่น ๆ) ก่อนออกจากการโยงและการเลือก

ตัวแปรต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกับ Decision Icon :

- All Selected “decision icon title” กำหนดเป็น TRUE หรือ FALSE ใช้คู่กับ Repeat แบบแรก
- Path Count กำหนดด้วยหมายเลขของไอคอนที่โยงเข้ากับ Decision Icon โดยไม่รวม Time limit Icon
- Path Selected กำหนดด้วยหมายเลขของไอคอนสุดท้าย ในลำดับการเลือก จากซ้ายไปขวาต่อจาก Decision Icon
- Rep count กำหนดจำนวนครั้งของการเลือกซ้ำ ในกลุ่มไอคอนที่โยงเข้ากับ Decision Icon
- Selected Ever แสดงเส้นทางการเลือกพิเศษ โดยกำหนดค่าตัวแปรไว้ภายในไอคอนใด ไอคอนหนึ่งที่โยงออกจาก Decision Icon เมื่อใดที่มีการเลือก Selected Ever = TRUE
- Time Selected “attached icon title” ใช้กำหนดจำนวนครั้งของการเลือกไอคอนที่ใส่ชื่อไว้หลังคำว่า Time Selected “_____”

Interaction Icon

ไอคอนชนิดนี้เกิดจากการรวม Display Icon และ Decision Icon เข้าด้วยกัน

เมื่อใช้ไอคอนชนิดนี้ เราจะสามารถกำหนดรูปแบบการโต้ตอบ จากผู้ใช้งานที่จะโยงไปยังไอคอนอื่นๆ

อย่าลืมว่า Interaction Icon และ Decision Icon จะต้องอยู่บน Flow line หลักเท่านั้น ในส่วนของ Flow line ย่อย (level 2, level 3) ไอคอนสองชนิดนี้ จะต้องอยู่ภายใน Map Icon อีกทีหนึ่ง

ข้อควรระวังในการตั้งชื่อ Interaction Icon คือ

1. ชื่อของไอคอนชนิดนี้สามารถใช้ร่วมกับตัวแปรที่ระบบมีมาให้เพื่อสัมพันธ์กับข้อมูลการโต้ตอบ ของผู้ใช้โปรแกรม
2. เมื่อเราเลือกรูปแบบของการโต้ตอบ เป็นแบบ Pull down Menu รายชื่อของไอคอนที่โยงเข้ากับ Interaction Icon นี้ จะปรากฏในรูปแบบเมนูให้เลือกคลิกดูบนเส้น flow line

Interaction Icon ที่จะกำหนดให้ผู้เรียน / ผู้ใช้ มีการโต้ตอบกับโปรแกรม สามารถมีรูปแบบที่หลากหลาย (Response Types) ซึ่งได้แก่

- Text responses
- Mouse Click / Touch Area responses
- Move Object (object positioning) responses
- Pulldown Menu selection responses
- Single Keypress responses
- On - screen Push button responses
- Conditional responses (คณิตศาสตร์หรือตรรก)
- Time limit responses
- Tries limit responses

เมื่อเปิด (ดับเบิลคลิก) Interaction Icon จะพบกับกรอบรายการ (List Box) เพื่อเลือกข้อกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ จากนั้นจึงจะเข้าสู่การเลือกรูปแบบการโต้ตอบ ของผู้ใช้ (Response Types)

กรอบรายการของ Interaction Icon ประกอบด้วยข้อกำหนด คือ

- Pause Before Exiting : หมายถึง การกำหนดให้มีหรือไม่มีกรอบรายการให้ผู้ใช้

คลิกเมาส์บนปุ่ม Continue เพื่อออกจากบทเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

■ Erase Interaction : การลบปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ กัน คือ

On Exit : ลบข้อความ / ภาพในกรอบคำถาม หรือเมนู (Interaction Icon) เมื่อผู้ใช้เลือกเสร็จแล้ว

After Each Entry : ลบข้อความ / ภาพในกรอบคำถาม หรือเมนูทุกครั้ง (Interaction Icon) ก่อนแสดงข้อความอื่นๆ โดยจะกลับมาแสดงใหม่ถ้าได้กำหนดไว้ให้ตอบ / เลือกใหม่ (Try Again)

Don't Erase : ไม่ลบข้อความ / ภาพในกรอบคำถาม หรือเมนู (Interaction Icon) เมื่อแสดงการ Feedback

เมื่อเลือก Don't Erase จึงต้องระวังการจัดจอภาพ เพื่อไม่ให้เกิดข้อความในกรอบคำถาม (Interaction Icon) และกรอบ Feedback ซ้อนทับกัน

■ Erase Effect : การเลือกรูปแบบการลบ เมื่อได้กำหนดให้มีการลบทั้งแบบ On Exit และแบบ After Each Entry

■ OK : ปิดกรอบรายการ (Dialog Box) และจัดเก็บข้อกำหนดทั้งหมด

■ Cancel : ปิดกรอบรายการ โดยไม่จัดเก็บข้อกำหนดใหม่

■ OK - Edit Display : เพื่อเข้าสู่การสร้างข้อความ / ภาพ บนกรอบคำถามหรือเมนู (Interaction Icon)

■ Text Entry Options : เป็นกรอบข้อกำหนด (Dialog Box) ที่มีรายละเอียดเพิ่มเติมให้เลือกกำหนด จะปรากฏทันทีที่เราคลิกเมาส์ที่ข้อความ

Character Limit : กำหนดจำนวนอักษรที่ผู้เรียนจะพิมพ์ตอบได้ซึ่งขึ้นอยู่กับความกว้างของช่องที่มีให้ด้วย ถ้าไม่กำหนดจำนวนโดยปล่อยว่างไว้ ผู้เรียนจะใส่อักษรได้เต็มที่ตามขนาดของช่อง

Auto Entry : สัมพันธ์กับการกำหนดจำนวนอักษร (Character Limit) เอาไว้ว่าเป็นจำนวนเท่าใด

Action Key (s) : กำหนดปุ่มบนคีย์บอร์ดที่จะให้ผู้ใช้โปรแกรมกดหลังจากพิมพ์ข้อความจบ แล้ว อาจกำหนดไว้เป็นสองปุ่มได้ด้วยการคั่นด้วยเส้นขวาง เช่น Enter / Tab

Ignore Null Entries : ใช้เมื่อต้องการบังคับให้ผู้ใช้พิมพ์ข้อความ ถ้าผู้ใช้ไม่ทำดังกล่าว เช่น กดปุ่มอย่างเดียว ไม่ใส่ข้อความก็จะไม่มีการตอบสนองของผู้เรียน

Entry Area Position & Size : เพื่อกำหนดตำแหน่งแน่นอนบนหน้าจอที่ต้องการให้ผู้ใช้พิมพ์ข้อความ / คำตอบ ตัวแปรที่อาจนำมาใช้ คือ

Click X Click Y / Cursor X, Cursor Y, Display X, Display Y

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Position X, Position Y, Window Height, Window Left,
Window Top, Window Width

Show Entry Marker : เมื่อเลือกจะปรากฏกรอบสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ที่ขยับได้เพื่อกำหนดตำแหน่งที่จะให้ผู้เรียนพิมพ์ข้อความ การเคลื่อนย้าย เปลี่ยนแปลงขนาดช่อง ทำได้โดย

1. คลิกเพื่อให้เกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็ก ล้อมรอบช่อง
2. ลากจากมุมเพื่อย้ายที่ หรือคลิกบนรูปสี่เหลี่ยมเล็กขณะลากเพื่อย่อ ขยาย ขนาดตามที่ต้องการ

การย้ายตำแหน่งและจัดขนาดสามารถทำที่ข้อความ Entry area position & Size ได้เช่นเดียวกัน โดยการกำหนดจำนวนเลขในช่องทั้งสิ้น

Erase Entry On Exit : เพื่อลบการตอบของผู้เรียนออกก่อนจะไปสู่การทำงานขั้นต่อไป หรือคงคำตอบของผู้เรียนไว้จนกว่าจะมีการลบออกด้วย Erase Icon บน Flow line หลัก

Font : บอกชนิด ขนาด และรูปแบบตัวอักษรที่ผู้เรียนจะพิมพ์ลงบนตำแหน่งที่กำหนดให้ บนหน้าจอ เราสามารถเลือกชนิดของฟอนต์ ขนาด และรูปแบบได้จากเมนูหลัก Text (Font และ Style เดิม)

Calculation Icon

ไอคอนชนิดนี้จะแสดงกรอบว่างเพื่อให้ใส่เงื่อนไขหรือค่าตัวเลขของตัวแปร เพื่อนำไปคำนวณและประเมินผล นอกจากนี้ยังสามารถใส่กลุ่มข้อความ ฟังก์ชันพิเศษต่าง ๆ ในการทำงาน ตลอดจนการใช้ฟังก์ชันที่สร้างขึ้นเองของผู้สร้าง (User)

ขนาดของข้อความที่จะใส่ในกรอบว่างนี้จะจำกัดอยู่ที่จำนวน 400 ตัวอักษรตามยาว เพื่อมองเห็นข้อความทั้งหมด อาจเลื่อนกรอบให้กว้างออกไปได้เพื่อเพิ่มข้อความใหม่ และให้กดปุ่ม Enter เมื่อจบข้อความแก่ทุกครั้ง

การใช้ Calculation Icon ร่วมกับ Icon ชนิดอื่น ๆ

ทำได้โดยการเลือกเมนูย่อย Calculations จากเมนูหลัก Modify/icon โดยไม่ต้องเรียกจาก Calculation Icon flow line

สัญลักษณ์ = จะปรากฏบนแผนภาพตรงตำแหน่งของไอคอนที่เราเรียนรู้ Calculation ร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Stop Flag

คือ ไอคอนสำหรับกำหนดตำแหน่ง ที่ต้องการหยุดการทำงานของการเล่นสื่อใช้คู่กับไอคอน Start Flag หรือใช้ เพียงลำพังเพื่อต้องการให้มีการหยุด ณ ตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง

Multimedia Icons

Sound Icon

คือ ไอคอนที่ใช้ในการผสมไฟล์เสียงต่าง ๆ ที่ได้จากการทำงานของการ์ดเสียง (Sound Card) เข้ากับการนำเสนอต่างๆ รวมถึงการกำหนดรูปแบบการแสดงผลเสียง ในกรอบข้อกำหนด (Dialog Box)

การใช้ไอคอนชนิดนี้ จึงต้องควบคู่ไปกับการติดตั้งอุปกรณ์ประเภทการ์ดไว้ในเครื่อง โดยเน้นที่สามารถทำงานบนระบบวินโดวส์ ของไมโครซอฟท์ ฟอรัมของไฟล์เสียงทั่วไป ที่สามารถนำมาใช้ประกอบกับโปรแกรม Authorware Professional คือ - pcm หรือ -wav ไฟล์เหล่านี้ สามารถเรียนใช้ได้ (Load) โดยผ่านทางโคอะลอกบ็อกซ์ ที่โปรแกรมจัดไว้ให้ออปชั่นต่างๆ ภายใน Sound Icon

- Play : แสดงเสียงที่ได้กำหนดไว้ในรูปไฟล์ .wav หรือ .pcm
- Stop : หยุดเสียงที่กำลังแสดง
- Speed (% of Normal) : ความเร็วในการแสดงผลเสียง ซึ่งปกติจะเท่ากับ 100 % ถ้ากำหนดความเร็วต่ำกว่า 100 เสียงจะช้าลง และเร็วขึ้นเมื่อตัวเลขเกินร้อย
- Wait Until Done / Concurrent / Perpetual : สำหรับกำหนดการแสดงผลเสียง แบบรอจนเสียงเสร็จจึงทำงานต่อไป แบบแสดงผลเสียงไปพร้อม ๆ กันกับการทำงานต่อไป และแบบแสดงตามค่าตัวแปรที่กำหนดไว้ในช่อง Start Playing When TRUE :
- Play Sound : แสดงเสียงแบบต่าง ๆ คือ
 - Once : แสดงเพียง 1 รอบ
 - Times : แสดงเท่าจำนวนรอบที่ระบุ
 - Until TRUE : แสดงจนครบค่าตัวแปรที่ระบุ
- Load : เข้ากรอบการเรียกเข้าใช้ไฟล์
- OK : จบงานและออกจากการกำหนด
- Cancel : ยกเลิกการกำหนดใหม่ และออกจากการกำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าไฟล์เสียงไม่ได้มีการกำหนดอัตราการแสดงเสียงต่อวินาทีมาก่อน โปรแกรมฯ จะแสดงกรอบรายการอัตราเสียงเป็น kHz/ วินาที เพื่อให้เลือกกำหนด เรียกว่า กรอบ Sample Rate

Movie Icon

คือ ไอคอนที่ใช้ผสมภาพเคลื่อนไหวแบบภาพยนตร์เข้ากับการนำเสนอต่างๆ โดยใช้ไฟล์ภาพเคลื่อนไหวในฟอร์แมต .flc หรือ .avi เป็นต้น ซึ่งสร้างมาจากโปรแกรมอื่น ๆ เช่น Movie Editor / Macromind Director

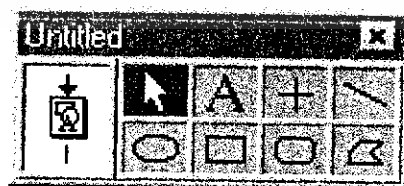
การทำงานประกอบด้วยกรอบข้อกำหนด และ กรอบเรียกใช้ไฟล์ (Import Movies) เช่นเดียวกันกับ ไอคอน Sound

ในการเลือกไฟล์นั้น ผู้สร้างสามารถขอคุณภาพก่อนนำไปไว้ในกรอบแสดงภาพ ด้วยการคลิกปุ่ม View และคลิกปุ่ม Load เมื่อตกลงใจที่จะเอาภาพนั้น ๆ ส่วนปุ่ม Cancel ใช้สำหรับยกเลิกการเรียกใช้ไฟล์ ที่กำลังทำอยู่

เมื่อคลิกเมาส์ ๒ ทีซ้อน (Dubble Click) บนไอคอนที่นำมาเรียงบนเส้นแผนภาพแล้ว ผู้สร้างจะพบกับส่วนประกอบหลัก ๆ ในหารสร้างบทเรียน บทบรรยาย ที่ได้แก่

1. Presentation Window คือ กรอบที่จะบรรจุเนื้อหาภาพและข้อความนำเสนอ การจัดการกับหน้าจอนี้จะใช้ทั้งเมนูหลัก และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่จะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

- Graphics Toolbox คือ กรอบบรรจุสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของเครื่องมือที่ใช้สร้างภาพ และข้อความบน Presentation Window ซึ่งจะปรากฏทุกครั้งที่มีการดับเบิลคลิกบน Display Icons ระหว่างการสร้างภาพและข้อความ ผู้สร้างจะสามารถทดลองบทเรียนหรือบทบรรยายในลักษณะของผู้เรียนหรือผู้ใช้ได้ตลอดเวลา โดยสลับการเลือกระหว่างเมนูย่อย Run กับเมนู Pause หรือ Jump to Icons ที่อยู่บนเมนูหลัก Try it

รูปที่ 26 แสดง Graphics Toolbox

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- List Box คือ กรอบรายการ สำหรับให้ผู้สร้างเลือกกำหนด เช่น รายการ เอฟเฟค (Effects) ต่าง ๆ ในการแสดง และลบบทภาพ / ข้อความ การเลือกรูปแบบ การมีปฏิสัมพันธ์ เป็นต้น โดยทุกครั้งผู้สร้างจะสามารถเลือก และทดสอบผลการเลือกได้ทันทีเสมอ

- Dialog Box เช่นเดียวกับโปรแกรมการสร้างกราฟฟิคทั่วไป กรอบข้อกำหนด จะปรากฏทุกคราวที่ต้องการกำหนดค่า คำสั่งหรือความหมายพิเศษต่าง ๆ ทั้งนี้ผู้สร้างจะต้องศึกษารูปแบบและลำดับขั้นของการกำหนดแต่ละอย่างให้ดีกว่าก่อนจึงจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบข้อกำหนด ของ Movie Icon

■ **Play / Step/ Stop** : สำหรับตั้งแสดงภาพตามที่ระบุเฟรมไว้ในช่อง Start Frame - Current Frame - End Frame

■ **Frames / Second** : สำหรับกำหนดความเร็วในการแสดงภาพแต่ละเฟรม ซึ่งโดยปกติจะเป็น 30 เฟรมต่อวินาที

■ **Options** : การเลือกกำหนดวิธีการแสดงภาพ ซึ่งได้แก่

Opaque Rectangular Matte : จะช่วยให้ภาพแสดงได้เร็วขึ้น แต่จะมีพื้นหลังเป็นรูปสี่เหลี่ยมที่ทึบสีขาว

Play On Top Layer : แสดงภาพยนตร์ไว้เหนือภาพเคลื่อนไหวอื่น ๆ และใช้คู่กับข้อกำหนด Opaque Rectangular Matte

Timing : กำหนดการทำงานของภาพยนตร์ในรูปแบบต่าง ๆ คือ

Concurrent : บทเรียน / บทบรรยาย ทำงานต่อไป ขณะที่ภาพยนตร์แสดง

Wait Until Done : หยุดการทำงานของไอคอนอื่น ๆ ไว้ จนกว่าภาพยนตร์จะแสดงเสร็จ

Perpetual : กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงตามค่าตัวแปรที่ใส่ไว้ในช่อง Frames / Second เช่น rate

Video Icon

คือ ไอคอนที่ใช้ในการผสานภาพวิดีโอเข้ากับ การนำเสนอ โดยการใช้อุปกรณ์ประกอบที่ ได้แก่ เครื่องเล่นวิดีโอดีสก์ หรือ การ์ดวิดีโอ การใช้ Video Icon จึงขึ้นอยู่กับการเตรียมการคือ

■ ติดตั้งอุปกรณ์วิดีโอเข้ากับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

การใช้ Calculations ร่วมกับไอคอนอื่น ๆ เช่น Display Icon จะเป็นการตีความเมื่อไอคอนอื่นนั้น มีการใช้ค่าตัวแปรแบบฝังไว้ในหน้าจอข้อมูล (Embedded)

Map Icon

คือ ไอคอนที่ทำหน้าที่รวบรวมไอคอนอื่น ๆ เพื่อจัดระเบียบการคิดและวางแผนการนำเสนอให้ชัดเจน เมื่อดับเบิลคลิกบนรูปไอคอนจะเกิดกรอบว่างพร้อมเส้นแผนภาพใหม่ พร้อมทั้งให้เราจัดเรียงไอคอนตามต้องการ

ชื่อของกรอบแผนภาพแต่ละกรอบ จะเป็นชื่อเดียวกันกับชื่อของ Map Icon ที่รวบรวมกรอบเหล่านี้

เทคนิคการจัดการกับกรอบแผนภาพ (Windows)

1. คลิกบนกรอบ เพื่อให้กรอบนั้นมาอยู่ด้านหน้าของจอและทำงานด้วยได้
2. ดับเบิลคลิกที่มุมบนซ้ายมือของกรอบ (Control menu box) เพื่อจัดการใช้กรอบนั้น
3. คลิกบนตำแหน่งใด ๆ ของชื่อกรอบ เพื่อลากไปยังที่ที่ต้องการ
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงขนาดของกรอบให้ชี้ Pointer ไปตรงขอบ / มุมของกรอบจนเกิดรูปลูกศร 2 หัว จึงคลิกและลากเมาส์ให้กรอบเลื่อนเข้าออกจนได้ขนาดที่ต้องการ

Map Icon สามารถใช้บนแผนภาพได้โดยไม่จำกัดจำนวน และสามารถซ้อนกันได้ ในบางครั้ง Map Icon จะปรากฏเองเมื่อมีการพยายามใส่ Interaction หรือ Decision Icon ลงบน Interaction Icon อีกอันหนึ่งโดยตรง

ในกรณีที่เลือกไอคอนที่ต้องการ แล้วเลือกเมนูย่อย Group จากเมนูหลัก Edit ไอคอนเหล่านี้จะเข้าไปอยู่ใน Map Icon ซึ่งจะสามาถแทนที่บนแผนภาพโดยอัตโนมัติ

การนำไอคอนออกจาก Map Icon มาไว้บน Flow line หลัก ทำได้โดยการเลือกเมนู Ungroup จากเมนูหลัก Modify เช่นกัน โดยที่ Map Icon จะถูกลบทิ้งไป โดยอัตโนมัติ

Start Flag

คือ ไอคอนที่ใช้ในการกำหนดตำแหน่งบนเส้นแผนภาพ เมื่อเราต้องการที่จะทดลองการนำเสนอตรงจุดนั้น โดยไม่ต้องเริ่มแต่ต้น วิธีการ คือ

■ นำไอคอน Start Flag มาวางบนเส้นแผนภูมิเหนือไอคอนที่ต้องการให้เริ่มใหม่

■ คลิกที่รูป ขงบน Toolbar

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กำหนดการรับรู้ประเภท และตำแหน่งที่ติดตั้งอุปกรณ์วิดีโอ (port) ด้วยเมนูย่อย Setup / Video Setup ในเมนูหลัก File และจัดการกับกรอบข้อกำหนด (Video Setup->Select Video Player)

โดยทั่วไป การโยงเข้ากับวิดีโอ จะทำได้ 2 ลักษณะ ซึ่งใดแก่การเชื่อมโยงเข้ากับ

1. เครื่องเล่นวิดีโอระบบแอสเซมบลี ระบบ Authorware ได้กำหนดรายชื่อไว้ให้เลือก ในกรอบข้อกำหนด Select Video Player จึงสามารถนำภาพวิดีโอมาแสดงแบบต่อเนื่องได้ บนกรอบนำเสนอที่หน้าจอได้ (Real Time play)
2. การ์ดวิดีโอ (Video Interface) สำหรับจับภาพวิดีโอมาแสดงบนจอคอมพิวเตอร์แบบต่อเนื่อง (Real Time Player) และแบบภาพนิ่ง (Freeze) บนโปรแกรมวินโดว์ ในกรณีของการ์ดวิดีโอนี้ เราจะใช้โปรแกรมอื่น ๆ เช่น Macromedia จัดการกับภาพนิ่งหลายเฟรมให้เป็นภาพเคลื่อนไหวแบบภาพยนตร์ ก่อนนำมาใช้กับ Movie Icon บนระบบ Authorware

เมื่อได้กำหนดรายละเอียด ในกรอบ Video Setup แล้วจึงจะเข้าสู่การทำงาน ด้วยการนำไอคอนมาวางบนเส้น Flow line แล้วดับเบิลคลิกบนไอคอนนั้น จะพบกับกรอบข้อกำหนดการทำงานของวิดีโอ ซึ่งกรอบข้อกำหนดชนิดนี้ จะใช้ได้กับภาพวิดีโอจากเครื่องเล่นวิดีโอติดตั้งเท่านั้น

Start / End : คือ ช่องสำหรับกำหนดให้วิดีโอใดสัก แสดงภาพไปจนถึงตำแหน่งที่เราต้องการให้เป็นกรอบเริ่มต้น จากนั้นให้คลิกที่ปุ่ม Set ข้างช่อง End

กรณีที่เรากำหนดตัวเลขในช่องเริ่มต้น (Start) ให้มีค่าสูงกว่าตัวเลขในช่องจบ (End) ภาพวิดีโอจะแสดงแบบย้อนกลับ และถ้าต้องการให้แสดงภาพเพียงเฟรมเดียว ให้กำหนดตัวเลขในทั้ง 2 ช่องเป็นตัวเลขเดียวกัน

Go To : คือ ช่องสำหรับคลิก เพื่อส่งไปยังภาพเริ่มต้นที่กำหนดไว้ในช่อง Start จากนั้นเราสามารถบังคับการทำงานของภาพวิดีโอต่อไปได้ด้วย ปุ่มควบคุม (Controller) ที่ปรากฏบนจอแสดงผลของ ไอคอนวิดีโอ

Variables และ Functions :

ตัวแปร (Variables)

ได้แก่ ตัวแปรระบบ และตัวแปรของผู้สร้าง ซึ่งแตกต่างกันดังต่อไปนี้ คือ

1. ตัวแปรระบบ (System Variables) แสดงถึงเงื่อนไขปัจจุบันของระบบที่มีการปรับเปลี่ยน (Update) โดยระบบเองและสามารถตรวจสอบค่าได้ที่ช่อง Current Value
2. ตัวแปรผู้ใช้ (User Variables) ในทางตรงกันข้าม จะแสดงค่าตามที่เรากำหนด และจะเปลี่ยนต่อเมื่อถูกกำหนดใหม่ อย่างชัดเจน

ค่าของตัวแปร : อาจเป็นได้ทั้ง ตัวเลข ตัวอักษร หรือ ตรรก

- ตัวแปรแต่ละประเภท จะแสดงค่าออกมาโดยอัตโนมัติ เมื่อเราใส่ไว้ในกรอบที่ระบบจัดเตรียมไว้ให้โดยเรียกได้จาก Calculation Icon หรือเมนู Conditions ในเมนู Data (Variables เดิม)

ตัวเลข : อาจเป็นได้ทั้ง จำนวนเต็ม และเศษส่วน จำนวนอาจเล็กมากหรือใหญ่มากได้

สตริงอักขระ : อาจเป็นตัวเลขและอักษรผสมกันได้ โดยมีความจุได้ถึง 30,000 ตัวอักษร แต่ต้องอยู่ภายในเครื่องหมายคำพูดเสมอ

ตรรก : ใช้ทฤษฎีของบูลีน (Boolean logic) คือ 0 = false และ 1 = True ใช้ประโยชน์เฉพาะ ในการ

- กำหนดและยกเลิกการกระทำบางอย่าง เช่น การให้แสดงไม่แสดงปุ่ม Help การให้วัตถุเคลื่อนที่ หรือไม่เคลื่อนที่ เป็นต้น

- โยงไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของไฟล์เมื่อผู้ใช้ทำส่วนหนึ่งเสร็จ

ตัวแปรหลัก ๆ ที่มักใช้บน Display Icon ได้แก่

1. Window Height Window Width : กำหนดความสูงของจอภาพเป็น pixels จอ VGA ทั่วไปจะมี pixels ในแนวนอน ระหว่าง 0 - 639 และในแนวตั้งระหว่าง 0 - 419 หรือ 0 - 439 เมื่อมีและไม่มีเมนูปรากฏ
2. Display X "title" Display Y "title" : ใช้กำหนดตำแหน่งแนวนอนและแนวตั้ง ของข้อมูลบนจอตามชื่อของไอคอน มุมซ้ายของจอ คือ $x=0$ และ $y=0$
3. Position X "display title" : ใช้กำหนดตำแหน่งแนวนอนและแนวตั้ง Position Y "display title" ตามลำดับของข้อมูลตามชื่อของข้อมูลนั้น
4. Movable : ใช้เมื่อมีการเลือกเมนูย่อย Calculations ในเมนูหลัก Modify/icon โดยกำหนดเป็น TRUE หรือ FALSE เท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าไม่ต้องการให้มีการเคลื่อนย้ายภาพได้ควรกำหนดเป็น FALSE โดยคลิกที่เมนู Calculations จะปรากฏช่อง ให้พิมพ์ข้อความ เช่น

Movable : = FALSE

5. Moving : จะเป็น TRUE เมื่อมีภาพ/ข้อความเคลื่อนไหว หรือมีการให้ย้ายภาพ/ข้อความไปที่อื่น ๆ ได้

6. Dragging : จะเป็น TRUE เมื่อมีการลากภาพ/ข้อมูลไปที่ใด ๆ

7. Path Position “display title” : กำหนดตำแหน่งของข้อมูลที่มีการเคลื่อนย้ายตามเส้นทางที่กำหนด

8. Last X : ใช้กำหนดเส้นตัดของการใช้ฟังก์ชัน Line Box หรือ Last Y : Circle, Zoom Reat เช่น Line (Width , x1 ,y1, x2,y2,) Box (Line Width,x1,y1,x2,y2)

การกำหนดตัวแปรใหม่ (Untitled / User Variables)

■ จากเมนู Variable คลิกปุ่ม New

■ คลิกในช่อง New บนกรอบ Show variables เพื่อพิมพ์ตัวแปรใหม่ลงในช่อง แล้วส่งไปยังกรอบของ Condition Icon (Paste)

■ คลิกที่ OK

อักษรใหญ่เล็ก ไม่แสดงความแตกต่างของตัวแปรแต่ช่องว่างระหว่างอักษรมีความสำคัญ ตัวอย่างเช่น Score กับ score ถือเป็นตัวแปรตัวเดียวกันแต่ Score 1 จะไม่ใช่

■ ชื่อของตัวแปรจะถูกจำกัดไว้ไม่เกิน 40 ตัวอักษร ไม่ซ้ำกับตัวอื่นและต้องขึ้นต้นด้วยตัวอักษรเสมอ

Initial Value: เมื่อมีผู้ใช้ไฟล์ ค่าเริ่มต้นของตัวแปรจะเป็น 0 เสมอ(=false) ถ้าเราไม่กำหนดลงไปเองใหม่ในช่อง

Description: ช่องใส่ข้อความเพื่อบอกรายละเอียดของตัวแปรแต่ละตัว ควรตั้งชื่อตัวแปรให้ตรงกับสิ่งที่ ตัวแปรนั้น ทำได้ ใช้ได้

การแสดงค่าตัวแปรลงในกรอบบทเรียน/บทบรรยาย (Embedded Variables)

ทำได้โดยการใช้ Display หรือ Interaction Icon แล้วแทรกค่า Variable ลงในบรรทัดหนึ่ง ๆ โดยให้อยู่ระหว่างเครื่องหมายปีกกา(curlly braces) อักษรใหญ่หรือเล็กไม่สำคัญ อาจนำ Variable จากเมนู Show Variable มาใส่ ด้วยคำสั่ง Paste

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทั้งนี้ที่เราออกจากบรรทัดนั้น เพื่อทำอย่างอื่น โปรแกรมจะแสดงค่าปัจจุบันของ Variable (current value) ตัวนั้นแทนตัวแปรทันที เช่น FullDate = 18 February 1994
- เพื่อให้ค่าตัวแปรปรากฏที่บนจอทรีนมีการปรับเปลี่ยน (update) ตลอดเวลา ให้เลือกตัวกำหนด Update embedded Effects เดิม อย่างไรก็ตาม การตั้งเช่นนี้อาจทำให้ทุกอย่างทำงานช้าลงได้

Multi-value Variables : @Multi-value operator

ตัวแปรบางตัวของระบบ ยอมให้กำหนดตำแหน่งเฉพาะ เพื่อเข้าถึงค่าของมันได้ โดยการเติมเครื่องหมาย @ และชื่อ (Title) ของไอคอนที่ต้องการเช่น

VariableName@ "title" → EntryText@ "Name"

Total animals:= NumEntry@ "Pigs" + NumEntry@ "Chickens"

ฟังก์ชัน (Function)

คือการกำหนดงาน หรือ ความสามารถพิเศษบางอย่างแก่ข้อมูล (data) โดยการเขียนเป็นเงื่อนไขในวงเล็บ (Arguments) ตัวอย่าง เช่น

Sqrt หาค่าสแควร์รูทของตัวเลข และ

Capitalize เปลี่ยนอักษรตัวแรกของสตริงให้เป็นตัวใหญ่

JumpOut ให้ออกจากโปรแกรมไปสู่โปรแกรมอื่น ๆ

การกำหนดชื่อฟังก์ชัน เช่นเดียวกับกับตัวแปร คือ ห้ามมีช่องว่างภายในชื่อแต่ให้แยกได้ด้วยอักษรตัวใหญ่ เล็ก และต้องตามด้วยเงื่อนไขในวงเล็บ เสมอ และยังคงต้องตามด้วยวงเล็บเปล่า เมื่อไม่มีเงื่อนไข

เช่น Random (min, max, units)

Preload (IconID@ "title")

Quit ()

นิพจน์ (Expression)

หมายถึง กลุ่มข้อมูลที่แสดงผล ให้แก่ตัวแปรตามการประเมินหรือ เปรียบเทียบค่าบางอย่างเช่น Score := 1+2

นิพจน์อาจประกอบด้วยตัวแปร ฟังก์ชัน ตัวเลข สตริงอักขระ หรือโอเปอเรเตอร์ (Operator) สามารถใช้ในการประเมิน กำหนดหรือ เปลี่ยนค่าตัวแปร เช่น

Path := 2 กำหนดค่า 2 ให้กับตัวแปรชื่อ Path

Topic := Topic + 1 เปลี่ยนค่าของตัวแปร Topic โดยเพิ่มค่าทีละหนึ่ง

Moveable @ "ship" := FALSE หยุดการเคลื่อนไหวของ ภาพหรือ

Correnct on first try := 100*First Try Correct / JudgeResponses เปลี่ยนค่าตัวแปร Correct on first try โดยการคูณและหารค่าของตัวแปรระบบ First Try Correct / Judged Resposes

X := SIN (COS(SQRT(x+4))) นิพจน์แบบซับซ้อน ที่จะได้รับการประเมินค่าจากในสุด มาสู่ด้านนอก

เมื่อเป็นการเปรียบเทียบค่า 2 ค่า (values) ระบบ Authorware จะประเมินนิพจน์ในรูปของ TRUE(1) หรือ FALSE(0) เสมอ

ในกรณีของเงื่อนไขผสม เราสามารถใช้นิพจน์อย่างย่อได้ เช่น

score > 1 & score < 5 เขียนเป็น score > 1 & < 5

name = "John" | = name "Jack" เขียนเป็น name = "John" | "Jack"

การใช้ Graphics Toolbox

1. การเลือกใช้ เส้น รูปสี่เหลี่ยม รูปหลายเหลี่ยม วงกลม ทำได้โดยการคลิกบนภาพสัญลักษณ์ ในกรอบเครื่องมือ ทุกครั้ง ที่ต้องการสร้างงานแต่ละอย่าง
2. การกำหนดสิ่งที่สร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาพหรือข้อความเพื่อ ลบทิ้งหรือแก้ไข ขนาด สี รูปแบบ ฯลฯ ให้คลิกที่ ภาพเครื่องมือรูปลูกศร บน Graphics Tollbox ก่อนเสมอ
3. การจัดตำแหน่งข้อความที่ พิมพ์ รูปแบบ / ขนาดอักษร ทำได้ขณะที่อยู่ในโหมดของการพิมพ์ คือคลิกไอคอนรูปตัว A ไว้ โดยใช้วิธีการแบบเดียวกับการทำงานบนโปรแกรมวินโดว์ และใน โหมดของไอคอนรูปลูกศร โดยคลิกบนข้อความ ให้เกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ล้อมกรอบ (Pointers) จากนั้นจึงเลือกคำสั่งจากเมนูหลัก Attributes และ Text
4. การออกจากการทำงานสร้างภาพ/ข้อความอย่างรวดเร็ว สามารถทำได้ โดยการคลิกบนปุ่มเมนู เล็ก ที่มุมบนด้านซ้ายของกรอบเครื่องมือ

เมื่อมีการเลือก (select) คือคลิกบนภาพ/ข้อความ จะปรากฏรูปสี่เหลี่ยมเล็กสีขาวล้อมรอบ ภาพ / ข้อ ความนั้นแสดงว่าทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ถ้าต้องการให้รูปสี่เหลี่ยมนั้นหายไป ให้ กดคีย์ spacebar หรือคลิกเมาส์บนภาพ/ข้อความนั้น การเรียกรูปสี่เหลี่ยมเล็กกลับมาให้คลิกบนภาพ/ข้อความ หรือใช้เมนู select all จากเมนูหลัก Edit

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ถ้าต้องการย้ายตำแหน่ง ภาพ/ข้อความจากไอคอนหนึ่ง ไปยังอีกไอคอนหนึ่งทำได้โดยการคลิก ภาพ/ข้อความนั้นให้เกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็ก แล้วใช้เมนูย่อย Cut และ Paste จากเมนูหลัก Edit ทั้งนี้ต้องไม่ลืมเปิดกรอบบทบรรยายของไอคอน (Display Icon - Presentation Windows) ที่ต้องการย้ายภาพ/ข้อความไว้ก่อนที่จะตั้ง Paste
6. การพิมพ์ข้อความบนจอทรีน : ให้คลิกเมาส์ที่รูปสัญลักษณ์ A บนกรอบเครื่องมือ รูป I-beam ไปตรงตำแหน่งที่ต้องการเริ่มต้นพิมพ์แล้วคลิกเมาส์ 1 ครั้ง เส้นกำกับข้อความ และ เคอร์เซอร์จะปรากฏ

Left margin handle

Right margin handle

ขนาด/ความยาวของเส้นกำกับจะจัดได้ง่าย ๆ ด้วยการชี้ pointer ไปที่เมนูซ้ายหรือขวาของเส้น(Left / Right margin handle) สัญลักษณ์ I-beam จะเป็นลูกศร โดยอัตโนมัติให้คลิกและลาก จากมุมไปสู่การพิมพ์ที่ต้องการ ทางซ้ายหรือขวามือ

tab กำหนดโดยการคลิกเมาส์บนเส้นกำกับการพิมพ์ที่ต้องการ รูปสามเหลี่ยมเล็กจะเป็นตัวแสดงตำแหน่งของ Tab ถ้าเราคลิกตามเหลี่ยมโดยไม่ย้ายที่ Tab ธรรมดา จะเปลี่ยนเป็น Decimal Tab ซึ่งใช้ในการพิมพ์จุดทศนิยมให้ตรงกัน

การลบย้าย คัดลอกข้อความสามารถใช้เมนูย่อยต่าง ๆ จากเมนูหลัก Edit เช่น Cut / Paste - Copy / Paste หรือทำโดยตรงกับข้อความบนหน้าจอ ด้วยการคลิกเมาส์ไว้ขณะที่ลากผ่านข้อความที่ต้องการ จะปรากฏแถบสว่างคลุมข้อความให้พิมพ์ทับ หรือลบทิ้งด้วยการกดคีย์ Backspace

7. การใส่ตัวแปรระบบ (System Variables) ลงบนจอทรีน (Embedding Variable) สามารถทำได้โดยการพิมพ์ลงไปโดยตรง เช่น

Today is Dayname

If {a =1, "This is ture" "This is false"}

8. การวาดเส้นทำได้ 3 ลักษณะ คือในแนวนอน แนวตั้ง และแนว 45 องศาโดยการคลิกที่ค้างไว้ขณะลากเมาส์ไปยังที่ ๆ ต้องการแล้วปล่อยมือ

จากเมนูหลัก Window/Inspector เราสามารถเลือก

■ เมนู Lines เพื่อกำหนดรูปแบบและขนาดของเส้นตรง เส้นรอบวงกลม รอบรูปสี่เหลี่ยมโดย

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เมนู Fills เพื่อกำหนดหลายต่าง ๆ ในรูปวงกลม / สี่เหลี่ยม / หลายเหลี่ยม
 - เมนู Modes เพื่อกำหนดรูปแบบการแสดงผลบนหน้าจอบทเรียน แบบต่าง ๆ เช่น
 - ทึบ(Opaque)
 - โปร่งใส (Transparent)
 - สลับสี (Inverse)
 - ลบ(Erase) เป็นต้น
9. การวาดรูปหลายเหลี่ยมรวมทั้งรูปสามเหลี่ยม ทำได้โดยการเลือกไอคอนรูปสุดท้าย (Polygons) จากกรอบเครื่องมือ แล้วคลิกตรงตำแหน่งที่ต้องการเริ่มต้น คลิกซ้ำไว้แล้วลากเมาส์ไปยังตำแหน่งต่อไป คลิกเมาส์แล้วลากต่อ จนได้ครบทุกด้านที่ต้องการให้จบภาพ ด้วยการคลิกบนจุดเริ่มหรือดับเบิลคลิก ถ้าต้องการจบงานโดยไม่บรรจบงานโดยไม่บรรจบเหลี่ยม เข้าด้วยกัน
10. การจัดการกับ รูป/ข้อความ หลายรูปบนจอเดียวกัน ทำได้โดยการเลือก (Select) รูปหรือการแก้ไขเพิ่มเติมเสียก่อน ซึ่งทำได้ 3 วิธีคือ
- คลิกตรงรูปที่ต้องการ รูปแรกก่อนแล้วกดปุ่ม Shift ค้างไว้ เลือกรูปอื่น ๆ ที่เหลือ ถ้าไม่ต้องการให้ยกเลิกด้วยการทำซ้ำเช่นเดิมบนรูปนั้น (Shift+คลิก)
 - ถ้ารูปอยู่ใกล้กันมากให้ใช้ Area selection โดยวาง Pointer ลงตรงมุมหนึ่งของรูป กดปุ่มเมาส์ค้างไว้ขณะลากไปจนกระทั่งเห็นรูปสี่เหลี่ยมจาง ๆ ล้อมรอบรูปทั้งหมดที่ต้องการเลือก จึงปล่อยเมาส์ จะเกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ขึ้นบนพื้นที่ดังกล่าว
 - ถ้าต้องการจัดการกับรูปทั้งหมดบนหน้าจอ ให้เลือกเมนู Select all จากเมนูหลัก Edit

การเข้าสู่ระบบ

1. เข้าสู่โปรแกรม Windows 95
2. เลือก โปรแกรม Authorware เพื่อเข้าสู่โปรแกรมโดย
 - ดับเบิลคลิกที่ไอคอน Authorware จะปรากฏจอหน้าของโปรแกรมให้คลิกเมาส์หนึ่งครั้ง เพื่อผ่านไป หรือคอยจนหายไปเอง
3. เลือกเมนู File
 - คลิกเมาส์ที่ปุ่ม New เพื่อสร้างบทเรียนใหม่ หรือ
 - คลิกรายชื่อไฟล์ในช่อง Open file เพื่อเรียกขึ้นมาแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างจอนำเสนอ

การสร้างจอเนื้อหา (Display Icon / Presentation Windows)

1. คลิกเมาส์ที่เมนู File และเมนูย่อย NewFile จากแถบเมนูด้านบนจะปรากฏกรอบชื่อ Untitled และเส้นแผนภาพ(Flow line)ดังนี้

รูปที่ 27 แสดงหน้าจอเส้นแผนภาพ (Flow line)

2. ที่ Icon Box ด้านข้างของจอคลิกเมาส์บนไอคอนแรกคือ Display Icon แล้วลากมาไว้ที่เส้นแผนภาพ ไอคอนจะปรากฏในชื่อ Untitled เช่นเดียวกับกรอบ
3. กดปุ่ม Backspace เพื่อลบชื่อใหม่ Untitled แล้วพิมพ์ชื่อใหม่ เช่น Intro หรือ Introduction (อาจตั้งชื่อเป็นภาษาไทยก็ได้)
4. ดับเบิลคลิกที่ไอคอนบนแผนภาพ จะปรากฏกรอบชื่อ Presentation Windows พร้อม กรอบเครื่องมือ (ToolBox)

การใช้กรอบเครื่องมือ (toolbox)

กรอบเครื่องมือ คืออุปกรณ์ในการพิมพ์อักษร วาดเส้น สร้างวงกลม วงรี สี่เหลี่ยม และรูปหลายเหลี่ยม ที่โปรแกรมจัดเตรียมไว้ให้

1. การย้ายที่กรอบ Toolbox

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คลิกเมาส์แชนท์ ที่แถบสว่าง ตอนบนของกรอบ ตรงตำแหน่งที่มีข้อความอยู่ ลากไปยังที่ต้องการ แล้วปล่อยเมาส์

2. การพิมพ์ข้อความ

- คลิกเมาส์บนเครื่องมือรูปตัวเอ แล้วคลิกพื้นที่ในกรอบที่ต้องการพิมพ์ คลิกเมนู Text เพื่อเลือกรูปแบบการพิมพ์และกำหนดขนาดอักษร

3. การเคลื่อนย้ายตำแหน่งของอักษร/ภาพ

- คลิกเมาส์บนเครื่องมือรูปลูกศร จะปรากฏรูปสี่เหลี่ยมเล็กๆล้อมรอบภาพ หรือข้อความที่สร้างไว้ ให้ใช้เมาส์ลากข้อความ หรือภาพ ไปยังที่ที่ต้องการ หรือลบทิ้งด้วยการกดปุ่ม Backspace

- กดคีย์ Spacebar เพื่อลบรูปสี่เหลี่ยมเล็กๆที่ล้อมรอบภาพ หรือข้อความเมื่อไม่ต้องการใช้ต่อไปแล้ว

4. การเขียนเส้น

- คลิกเมาส์บนเครื่องมือ รูปเส้นกากบาท หรือ เส้นตรง จะเห็นว่าสัญลักษณ์การทำงานจะเปลี่ยนเป็น กากบาท เช่นกัน

- คลิกเมาส์ค้างไว้ บนที่ว่างของจอ แล้วลากไปในทิศทางที่ต้องการแล้วจึงปล่อยมือ เส้นจะปรากฏบนจอ

- ถ้าต้องการเปลี่ยนขนาดของเส้น หรือใช้เส้นที่ปลายเป็นลูกศร ให้คลิกเมาส์ที่เมนูหลัก Attributes และเมนูย่อย Lines

5. การสร้างวงกลม/สี่เหลี่ยม

- คลิกเมาส์บนกรอบเครื่องมือ รูปวงกลม/สี่เหลี่ยม

- คลิกเมาส์ค้างไว้บนพื้นที่ว่างของจอ แล้วลากเมาส์ไปทางด้านข้าง ขึ้นลงจนได้รูปวงกลม/สี่เหลี่ยม จึงปล่อยเมาส์

เมื่อสร้างผิดพลาด ให้สังเกตว่ามีรูปสี่เหลี่ยมเล็กๆล้อมรอบภาพที่สร้างหรือไม่ ถ้ามีให้กดคีย์ Backspace เพื่อลบทิ้งได้เลย หรือคลิกบนภาพให้เกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็กๆล้อมรอบเสียก่อน

6. การสร้างรูปหลายเหลี่ยม

- คลิกเมาส์บนเครื่องมือ รูปหลายเหลี่ยม

- คลิกเมาส์ค้างไว้บนพื้นที่ว่างของจอ แล้วลากเมาส์ไป เพื่อให้เกิดด้านต่างๆของรูปหลายเหลี่ยม โดยปล่อยเมาส์ แล้วลากใหม่ จากจุดที่หยุดเป็นระยะๆ จนกลับมาบรรจบที่จุดเริ่มต้น

- อาจดับเบิลคลิก ที่ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งของจอ เพื่อหยุดสร้างได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนหน้าจอนำเสนอของ Wait Icon

- คลิกเมาส์ที่ไอคอนรูป Wait บนแถบด้านข้างของจอ กดเมาส์ค้างไว้ แล้วลากมาที่แผนภาพต่อจากไอคอนแรก (Display Icon)
 - ค้างเมาส์คลิกที่ไอคอน จะปรากฏกรอบข้อกำหนด (Dialogue Box) ให้เลือกต่าง ๆ เมื่อเลือกการเปลี่ยนจอแบบ Show Button คือแสดงปุ่มให้ผู้เรียนคลิกเมาส์บนปุ่ม เราสามารถเปลี่ยนแปลงความบนปุ่มจากความเดิมคือ Continue เป็นอย่างอื่นได้ เช่น เป็นภาษาไทย “คลิกเมาส์ที่นี่” หรือภาษาอังกฤษ Click Here เป็นต้น
- การกำหนดดังกล่าว จะต้องใช้ตลอดบทเรียนหรือบทบรรยายที่จัดเก็บเป็นไฟล์หนึ่ง ๆ ถ้าต้องการเปลี่ยนให้หลากหลาย ควรเลือกทำด้วย ไอคอนปฏิสัมพันธ์ (Interaction Icon) หรือจัดเก็บเป็นไฟล์ต่าง ๆ แล้วนำมาเชื่อมโยงกัน เป็นต้น

การปรับเปลี่ยนตำแหน่งบนหน้าจอของปุ่ม Wait Button

ทำได้โดย

- คลิกเมนูปุ่มหลัก Control และเมนูย่อย Restart
- เมื่อบทเรียนบทบรรยาย มาหยุดที่หน้าจอที่มีปุ่มนี้ให้คลิกเมนูย่อย Pause
- คลิกบนปุ่มให้เกิดรูปสี่เหลี่ยมเล็กล้อมรอบ
- คลิกเมาส์ไว้บนปุ่มและ ลากไปยังตำแหน่งที่ต้องการ
- จบการทำงาน ออกจากการลองใช้ด้วยเมนู Quit ที่มุมบนซ้ายของกรอบ Presentation Windows

การลบจอบทเรียน/บทบรรยาย (Erase Icon)

- คลิกเมาส์ ที่ไอคอนรูปของลบบนแถบด้านข้างของจอคลิกเมาส์ค้างไว้ แล้วลากมายังเส้นแผนภูมิ ต่อจากไอคอน Wait
- ลบชื่อ Untitled ด้วยปุ่ม Backpack แล้วพิมพ์ชื่อใหม่ เช่น Erase Intro
- ค้างเมาส์คลิกที่ไอคอนจะปรากฏกรอบรายการของเอฟเฟคแบบต่าง ๆ ซึ่งต้องคลิกดูที่แถบเลื่อนด้านข้าง
- คลิกชื่อที่ต้องการแล้วคลิกที่ภาพ/ข้อความบนกรอบที่ต้องการลบระบบจะแสดงการลบให้ดู ถ้าไม่พอใจ ให้เลือกใหม่และทำเช่นเดิมจนได้เอฟเฟคที่ต้องการ แล้วคลิกปุ่ม OK

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animation Icon)

- ใช้ Display Icon สร้างภาพที่ต้องการให้เคลื่อนไหว ด้วยเมนู Import Graphics หรือ กรอบเครื่องมือ (Tollbox)
- วางภาพไว้ตรงตำแหน่งที่ต้องการ ให้เป็นจุดเริ่มต้นการเคลื่อนไหว เช่น มุมด้านซ้าย โดยใส่ลวดลายภาพ
- คลิกเมาส์ค้างไว้บนไอคอนรูปที่สอง (Animation Icon) จากแถบภาพด้านข้างของจอ แล้วลากมาที่เส้นแผนภาพ ต่อจากไอคอนแรก
- ลบชื่อ Untitled ด้วยปุ่ม Backspace แล้วพิมพ์ชื่อใหม่
- ดับเบิลคลิก ที่ไอคอน จะปรากฏกรอบข้อกำหนด (Dialogue Box) Change setup คลิกปุ่มนี้ ถ้าต้องการเปลี่ยนรูปแบบการเคลื่อนไหวเลือก แบบที่ต้องการจาก กรอบ Animation แล้วคลิกปุ่ม OK
- ทำตามขั้นตอนที่บอกไว้บนหน้าจอจนเสร็จ

Map Icon

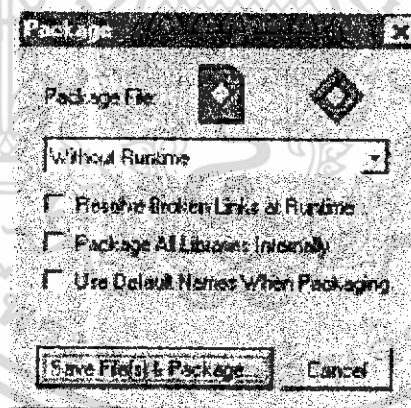
- คลิกเมาส์บนไอคอน แล้วลากมายังเส้นแผนภาพ โดยวางไว้ด้านข้างทางขวามือของ Decision Icon
- ดับเบิลคลิกบนไอคอน กรอบข้อกำหนดจะปรากฏ พร้อมตัวเลือกที่จะกำหนดการ แสดงภาพ/ข้อความแบบต่าง ๆ เลือกดูโดยการคลิกแถบเลือกข้าง ๆ กรอบ ได้แก่ การลบจอ คือ Erase Next Selection - On Exit - Don't Erase การหยุดหรือไม่หยุดรอ Pause Before Branching การเข้าสู่การสร้างภาพ/ข้อความ : OK-Edit Map
- เมื่อเลือกตัวเลือกนี้ กรอบภาพและเส้นแผนภาพอันใหม่จะปรากฏขึ้น เป็นการทำงาน ระดับที่ 2 (Level 2)
- ให้เรียงไอคอนต่อไป เพื่อสร้างกรอบบทเรียน/บทบรรยายในรูปแบบต่าง ๆ
- คลิกปุ่ม OK เมื่อจบการทำงาน และ Cancel เมื่อต้องการแก้ไขใหม่

การกำหนดรูปแบบการโต้ตอบจากผู้ใช้ (Interaction Icon)

- คลิกเมาส์ที่ไอคอนบนแถบภาพ แล้วลากมายังเส้นแผนภาพ
- ลบชื่อ Untitled ด้วยปุ่ม Backspace แล้วพิมพ์ชื่อใหม่
- ดับเบิลคลิกที่ไอคอน จะปรากฏกรอบข้อกำหนดเงื่อนไขในการสร้างเนื้อหา การมีการโต้ตอบกับผู้ใช้เรียน
- ถ้าใช้กรอบ Interaction Icon สร้างเมนู ควรโยงเข้ากับ Map Icon และกำหนดตัวเลือกใน กรอบข้อกำหนด

การ Package File

เมื่อทำการสร้างไฟล์เสร็จแล้ว ต้องทำการแพ็คเกจไฟล์ เป็นนามสกุล .exe เพื่อนำไปใช้งานจริงๆ ได้ โดยเลือกที่เมนู File/package ซึ่งการแพ็คเกจไฟล์ สามารถแพ็คเกจเพื่อนำไปใช้กับ Windows 95 หรือ Window 3.xx หรือเครื่อง mac. ได้ โดยเลือกจาก dialog box ของแพ็คเกจไฟล์ ดังนี้

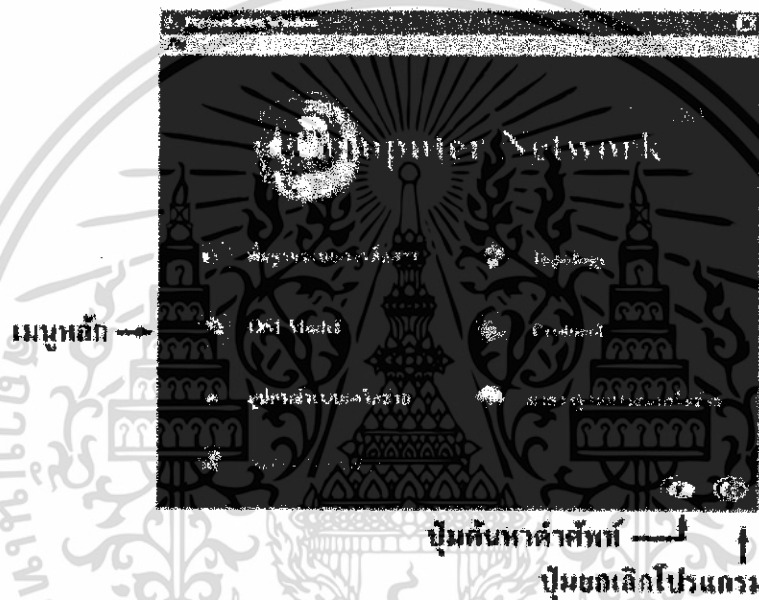

รูปที่ 28 แสดง dialog box ของ Package

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้งานโปรแกรม Network Tutorial.

โปรแกรม Network Tutorial ทำงานได้เฉพาะบนระบบ Windows95 เท่านั้น
เมื่อเปิดโปรแกรม Network Tutorial ครั้งแรก จะมีตัวอักษรโชว์เกี่ยวกับภาควิชาเทคนิค
อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จากนั้น จะเข้าสู่จอเมนูหลักดังนี้

รูปที่ 29 แสดงหน้าจอเมนูหลักของโปรแกรม Network Tutorial

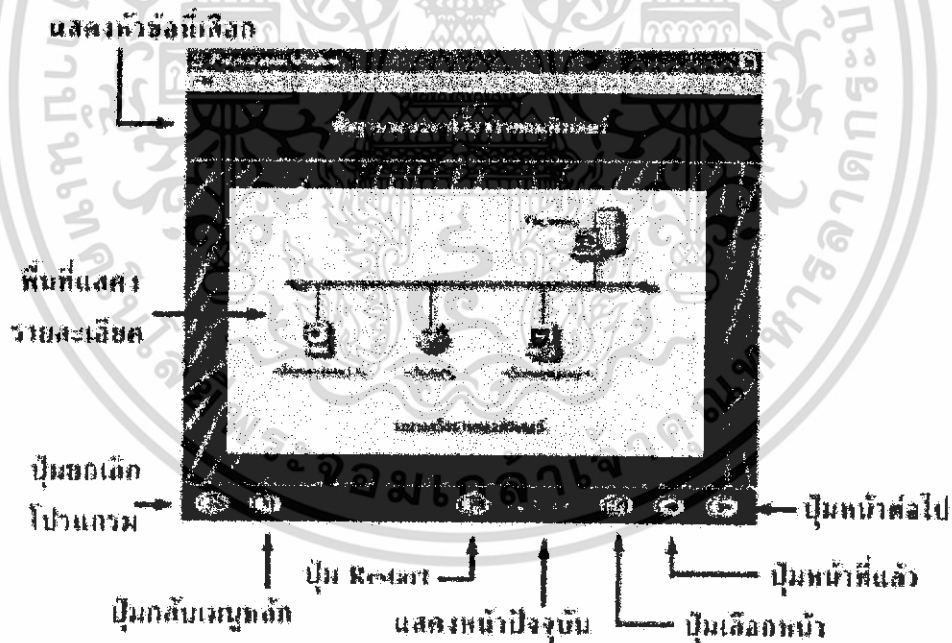
จากนั้น สามารถเลือกหัวข้อ จากเมนูหลัก ซึ่งมีทั้งหมด 7 หัวข้อหลัก ดังต่อไปนี้

- พื้นฐานระบบการสื่อสาร กล่าวถึง พื้นฐานระบบการสื่อสารภายในระบบเครือข่าย ลักษณะการเชื่อมโยงของเครือข่าย การส่งผ่านข้อมูลภายในระบบเครือข่าย ตลอดจน การตรวจสอบข้อผิดพลาด ในการสื่อสารข้อมูล
- OSI Model กล่าวถึง รายละเอียดภายในชั้นต่างๆ ของ OSI Model (Open System Interconnection) การให้บริการในแต่ละชั้น ตลอดจนการส่งผ่านข้อมูลใน OSI Model นี้
- อุปกรณ์ระบบเครือข่าย เมื่อเลือกเมนูนี้ จะปรากฏเมนูย่อยอีกหน้าหนึ่ง ซึ่งเป็นหัวข้อ ของอุปกรณ์ระบบเครือข่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสายนำสัญญาณ หรือ อุปกรณ์เชื่อมต่อ ระบบเครือข่ายเช่น HUB ,Bridge หรือ Repeater เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Topology หรือ ลักษณะการเชื่อมต่อของเครือข่าย ที่นิยมใช้กันคือ Bus Topology , Star Topology และ Ring Topology ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดต่างๆ ของโทโปโลยีแต่ละชนิด และยังมีวิธีการใช้สายสื่อสัญญาณ (CSMA/CD และ Token-Passing)
- Protocol กล่าวถึง ความหมายของโปรโตคอล และตัวอย่างของโปรโตคอล ที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น TCP/IP , SLIP/PPP หรือ OSPF เป็นต้น
- มาตรฐานการต่อเครือข่าย กล่าวถึง การต่อเครือข่ายในแบบมาตรฐานต่างๆ ได้แก่แบบ Ethernet , Fast Ethernet , FDDI ,Token Ring และ ATM
- Network Design กล่าวถึงแนวทางในการออกแบบระบบเครือข่ายเพื่อใช้งาน รวมถึง การเชื่อมต่อกับระบบ Internet และข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นต่อการออกแบบเครือข่ายได้

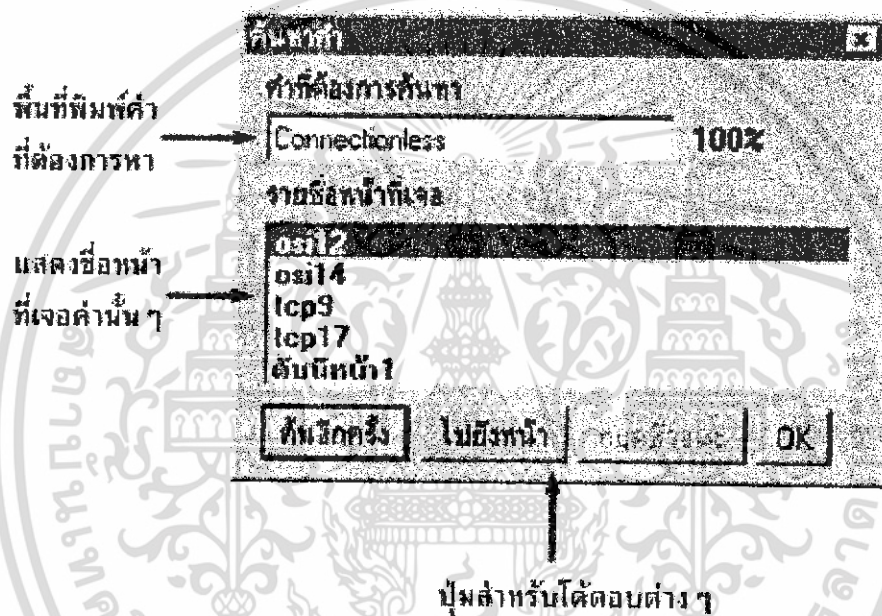
เมื่อเลือกหัวข้อต่างๆแล้ว จะเข้าสู่หน้าจอของหัวข้อนั้นๆ ซึ่งจะมีลักษณะเหมือนกันดังต่อไปนี้

รูปที่ 30 แสดงหน้าจอของโปรแกรม Network Tutorial

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่ต้องการหาค่าบางค่า อย่างเช่น คำว่า Connectionless ให้คลิกที่ปุ่ม F ตรงล่างมุมขวาของหน้าจอ แล้วจะเข้าสู่หน้าจอของการค้นหาค่า ให้เลือกดูค่าที่ต้องการค้นหา แล้วคลิกที่ค่านั้น หรือในกรณีที่ไมเจอ ให้คลิก ที่ปุ่ม F ที่มุมบนขวามือของหน้าจออีกครั้ง จะปรากฏ dialog box ให้พิมพ์ค่าที่ต้องการค้นหา และกด Enter เพื่อเริ่มการค้นหา และกดปุ่มต่างๆ ตามต้องการตามรายละเอียดบนปุ่มนั้นๆ ดังต่อไปนี้

รูปที่ 31 แสดง Dialog box ของการค้นหาค่า

เมื่อต้องการยกเลิกการใช้โปรแกรม ให้คลิกปุ่ม QUIT ที่มุมล่างซ้ายมือได้ทุกขณะ

ทฤษฎีระบบเครือข่าย NETWORKING

คอมพิวเตอร์ทุกวันนี้ ไม่ได้มีการใช้งานเครื่องเดียวโดดๆ อย่างแต่ก่อนอีกต่อไป ด้วยความเร็วในการทำงานที่สูงขึ้นมาก กราฟิกความละเอียดสูงของจอภาพ และความจุของฮาร์ดดิสก์ที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้แทบทุกอย่าง เมื่อเรานำมาต่อเข้าทำงานร่วมกันเป็นเน็ตเวิร์ก ก็ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน ให้ขยายออกไปจนแทบจะไม่มีขีดจำกัด ทั้งในด้านความเร็วและประสิทธิภาพด้วยราคาที่ต่ำกว่า

การที่เรานำเครื่องคอมพิวเตอร์หลายๆเครื่องเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน และมีการใช้ข้อมูลร่วมกัน ก็ย่อมจะต้องมีมาตรฐานเข้ามากำหนดส่วนต่างๆ เช่น ลักษณะการเชื่อมต่อ,สายเคเบิลที่ใช้,ความเร็วในการรับส่งข้อมูลภายในเน็ตเวิร์ก รวมถึงฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ที่ควบคุมการทำงานของระบบ ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

ทำไมต้องใช้ระบบเครือข่าย

ในการที่เราเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบเครือข่าย ย่อมมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไปในการใช้งาน ซึ่งโดยรวมกันแล้วสามารถสรุปข้อดีของระบบเครือข่ายได้คือ

การจัดการเพิ่มข้อมูล: การแบ่งใช้และ โอนย้ายเพิ่มข้อมูล

File management: sharing files and transfer files

จุดประสงค์พื้นฐานหนึ่งของระบบเครือข่าย คือ อำนาจพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ใช้หลายคนสามารถเข้าไปใช้เพิ่มข้อมูลเดียวกันได้ การแบ่งใช้เพิ่มข้อมูล(file sharing) ทำให้แน่ใจได้ว่าจะมีเพิ่มข้อมูลเพียงเวอร์ชันเดียวเท่านั้น และผู้ที่ทำงานกับเพิ่มข้อมูลนั้นๆ จะได้รับเพิ่มข้อมูลที่มีข้อมูลล่าสุด ถ้าไม่ต้องการแบ่งใช้เพิ่มข้อมูลในเน็ตเวิร์กแต่ต้องการให้อีกคนมาช่วยงาน ก็สามารถโอนย้ายเพิ่มข้อมูลไปที่คนๆ นั้นได้ โดยเพียงแต่ย้ายไปที่ไคลเอนทรีของผู้ใช้นั้น หรืออาจจะส่งไปในรูปของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

การแบ่งใช้เพิ่มข้อมูลในเน็ตเวิร์ก จะไม่ให้สิทธิ์กับทุกคนเข้าถึงเพิ่มข้อมูลเดียวกันได้โดยอัตโนมัติ ในระบบปฏิบัติการของเน็ตเวิร์กหลายระบบ สามารถติครหัสผ่าน(password) ไว้กับเพิ่มข้อมูลได้ และยังสามารถกำหนดระดับการเข้าไปดูในส่วนของเพิ่มข้อมูล ไคลเอนทรี หรือฮาร์ดดิสก์ว่าจะให้สิทธิ์เต็มทีหรืออ่านได้ แต่แก้ไขข้อมูลไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งใช้ข้อมูล การโอนย้ายข้อมูล และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในเน็ตเวิร์ก ทั้งหมดเรียกว่า การจัดการแฟ้มข้อมูล(file management)

การใช้โปรแกรมร่วมกัน

(Share application)

สามารถจัดหาซอฟต์แวร์ให้กับผู้ใช้ในเน็ตเวิร์กได้ ซึ่งถ้าติดตั้งโปรแกรมไว้ใน เครื่องบริการแฟ้มข้อมูล ผู้ใช้ในเน็ตเวิร์กสามารถเรียกใช้จากเวิร์กสเตชันได้ซึ่งข้อดีของการรวมซอฟต์แวร์ไว้ที่ศูนย์กลางคือ

-ทำให้ลิขสิทธิ์ของแต่ละเครื่องมีที่ว่างมากขึ้น เพราะได้ติดตั้งกลุ่มโปรแกรมไว้ในเครื่องบริการแฟ้มข้อมูลแล้ว ไม่ต้องติดตั้งที่เครื่องของแต่ละเครื่อง

-มีผู้ใช้มากกว่าหนึ่งคนที่สามารถใช้โปรแกรมพร้อมกันได้ เช่น โปรแกรมฐานข้อมูล

-การปรับซอฟต์แวร์ให้ทันสมัยทำได้ง่ายขึ้น เพราะมีที่เดียวที่โปรแกรมต่างๆ จะถูกปรับให้ทันสมัย นั่นก็คือที่เครื่องบริการแฟ้มข้อมูล

การใช้อุปกรณ์ภายนอกร่วมกัน

(share peripheral devices)

คำว่าอุปกรณ์ภายนอก(peripheral devices) เป็นอุปกรณ์ที่ต่อเข้ากับระบบคอมพิวเตอร์ เช่น printer, scanner, sound card, cd-rom เป็นต้น ซึ่งแถบช่วยให้ผู้ใช้มีโอกาสได้แบ่งกันใช้อุปกรณ์ราคาแพงๆ และสามารถจัดการกับอุปกรณ์เหล่านี้ โดยที่ผู้ใช้ไม่ต้องแย่งกันใช้อุปกรณ์พร้อมๆกัน

การใช้อุปกรณ์ภายนอกร่วมกันในเน็ตเวิร์กจะช่วยประหยัดเงินและเวลาได้มาก ไม่ต้องซื้อเครื่องพิมพ์หรืออุปกรณ์อื่นที่มีราคาแพงให้กับทุกๆเวิร์กสเตชัน ด้วยการจัดการแฟ้มข้อมูล ผู้ดูแลเน็ตเวิร์กสามารถจำกัดการเข้าไปใช้อุปกรณ์ภายนอกของเน็ตเวิร์กได้ ดังนั้นจะมีเฉพาะคนที่ได้รับสิทธิ์เท่านั้น ที่จะใช้ได้

OSI model

OSI Model หรือ open system interconnection เป็นมาตรฐานอย่างหนึ่งที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ระบบหนึ่ง สามารถติดต่อกับคอมพิวเตอร์อีกระบบหนึ่ง โดยที่ระบบคอมพิวเตอร์ระบบนั้น อาจเหมือนกันหรือต่างกันได้ ซึ่งมาตรฐานนี้กำหนดขึ้นโดยองค์กร ISO (International Standard Organization) ซึ่ง OSI Model นี้ได้สร้างแบบจำลอง 7 ชั้น (layer) ดังต่อไปนี้

- Application Layer
- Presentation Layer
- Session Layer
- Transport Layer
- Network Layer
- Data Link Layer
- Physical Layer

Physical Layer

เป็นชั้นแรกของ OSI Model ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสื่อสารในระดับเบื้องต้นที่เรียกว่า Raw Bit Communication ซึ่งเป็นชั้นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของสายสัญญาณในระบบเครือข่ายหรืออุปกรณ์ตัวอื่นๆ เช่นจำนวน เข็ม (Pin) ของตัวต่อ (connector) และหน้าที่ของแต่ละเข็มในการเชื่อมต่อเป็นต้น

Data Link Layer

หน้าที่หลักชั้นนี้คือ จัดส่งข้อมูลผ่านไปยัง Physical Layer รวมทั้งจัดการเกี่ยวกับการตรวจหาที่ผิด และแก้ไข (Error Detection and Error Corection) อีกทั้งยังเป็นชั้นที่ควบคุมการไหล (Flow) ของข้อมูลให้เหมาะสมกับสถานะอุปกรณ์ด้านรับและด้านส่ง ในกรณีที่ด้านรับและด้านส่งมีอัตราการรับ-ส่ง ข้อมูลต่างกัน

Network Layer

ชั้นนี้ทำหน้าที่เหมือนตัวกลางระหว่างฟังก์ชันของเน็ตเวิร์กกับฟังก์ชันของผู้ใช้ และกำหนดเส้นทางและกระบวนการที่ข้อมูลเดินทางในเน็ตเวิร์ก แพ็กเก็ตของข้อมูลอาจถูกส่งไปยังเส้นทางที่ต่างกัน เพื่อลดปัญหาเรื่อง Traffic ในเน็ตเวิร์กและยังอาจกำหนดในชั้นนี้ คอยตรวจนับปริมาณข้อมูลที่ผู้ใช้บริการส่งออกไปยังผู้รับโดยอาจนับที่จำนวนแพคเกจก็ได้

Transport Layer

หน้าที่หลักของ Transport Layer คือทำการรับข้อมูลจาก Session Layer และทำการแยก (Split) ข้อมูลออกเป็นหน่วย (Unit) ต่างๆ เหล่านี้ต้องลงไปยัง Network Layer และจะต้องกระทำการอันจะเป็นที่แน่ใจว่าหน่วยต่างๆ เหล่านี้จะต้องไปถึงจุดหมายปลายทางอย่างถูกต้องตามลำดับ และต้องทำให้ Session Layer ที่อยู่เหนือชั้นขึ้นมาอยู่ในสภาพที่ไม่ขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงของฮาร์ดแวร์ด้วย

Session Layer

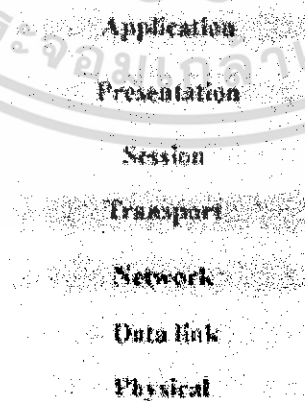
ชั้นนี้จะคอยทำหน้าที่ในการสร้าง Session ระหว่างผู้ใช้บริการที่อยู่คนละเครื่องอุปกรณ์ให้เกิดการติดต่อสื่อสารกันได้ ซึ่ง session ในที่นี้คือ การที่จะยอมให้มีการส่งข้อมูลเป็นลำดับตามมา ดังตัวอย่างเช่น ในระบบโทรศัพท์ คือหน้าที่ในการบริการต่อผู้เรียก โดยส่งสัญญาณไปยังผู้รับ จนผู้รับรับโทรศัพท์และทำการสนทนาเริ่มขึ้นได้ หน้าที่ดังกล่าวนี้เป็นของ session layer แต่หน้าที่ในการที่จะส่งผ่านสัญญาณคำพูดนั้น เป็นของ transport layer

Presentation Layer

ชั้นนี้มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดและแปลงรูปแบบของข้อมูลข่าวสารที่ถูกส่งออกไป เช่น การเข้ารหัสข้อมูลให้อยู่ในรูปที่เข้าใจกันทั้งผู้ส่งและผู้รับ ตัวอย่างเช่น เมื่อ layer นี้ได้รับข้อความจาก application layer ซึ่งเป็น text มาแล้ว ก็จะต้องทำการเข้ารหัส character แต่ละตัวใน text ให้อยู่ในรูปแบบที่เมื่อทางผู้รับได้รับแล้ว สามารถแปลงกลับเป็นข้อความที่ถูกต้องเหมือนเดิม

Application Layer

เป็นส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้บริการ เป็นชั้นสุดท้ายของ OSI Model ที่จะทำให้ออปพลิเคชัน จะเข้าสู่ OSI Model

รูปที่ 1 แสดงชั้นทั้ง 7 ของ OSI Model

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีระบบเครือข่าย NETWORKING

คอมพิวเตอร์ทุกวันนี้ ไม่ได้มีการใช้งานเครื่องเดียวโดดๆ อย่างแต่ก่อนอีกต่อไป ด้วยความเร็วในการทำงานที่สูงขึ้นมาก กราฟิกความละเอียดสูงของจอภาพ และความจุของฮาร์ดดิสก์ที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้แทบทุกอย่าง เมื่อเรานำมาต่อเข้าทำงานร่วมกันเป็นเน็ตเวิร์ก ก็ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน ให้ขยายออกไปจนแทบจะไม่มีขีดจำกัด ทั้งในด้านความเร็วและประสิทธิภาพด้วยราคาที่ต่ำกว่า

การที่เรานำเครื่องคอมพิวเตอร์หลายๆเครื่องเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน และมีการใช้ข้อมูลร่วมกัน ก็ย่อมจะต้องมีมาตรฐานเข้ามากำหนดส่วนต่างๆ เช่น ลักษณะการเชื่อมต่อ,สายเคเบิลที่ใช้,ความเร็วในการรับส่งข้อมูลภายในเน็ตเวิร์ก รวมถึงฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ที่ควบคุมการทำงานของระบบ ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

ทำไมต้องใช้ระบบเครือข่าย

ในการที่เราเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบเครือข่าย ย่อมมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไปในการใช้งาน ซึ่งโดยรวมกันแล้วสามารถสรุปข้อดีของระบบเครือข่ายได้คือ

การจัดการเพิ่มข้อมูล: การแบ่งใช้และ โอนย้ายเพิ่มข้อมูล

File management: sharing files and transfer files

จุดประสงค์พื้นฐานหนึ่งของระบบเครือข่าย คือ อำนาจพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ใช้หลายคนสามารถเข้าไปใช้เพิ่มข้อมูลเดียวกันได้ การแบ่งใช้เพิ่มข้อมูล(file sharing) ทำให้แน่ใจได้ว่าจะมีเพิ่มข้อมูลเพียงเวอร์ชันเดียวเท่านั้น และผู้ที่ทำงานกับเพิ่มข้อมูลนั้นๆ จะได้รับเพิ่มข้อมูลที่มีข้อมูลล่าสุด ถ้าไม่ต้องการแบ่งใช้เพิ่มข้อมูลในเน็ตเวิร์กแต่ต้องการให้อีกคนมาช่วยงาน ก็สามารถโอนย้ายเพิ่มข้อมูลไปที่คนๆ นั้นได้ โดยเพียงแต่ย้ายไปที่ไคลเรททอรีของผู้ใช้นั้น หรืออาจจะส่งไปในรูปของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

การแบ่งใช้เพิ่มข้อมูลในเน็ตเวิร์ก จะไม่ให้สิทธิ์กับทุกคนเข้าถึงเพิ่มข้อมูลเดียวกันได้โดยอัตโนมัติ ในระบบปฏิบัติการของเน็ตเวิร์กหลายระบบ สามารถติครหัสผ่าน(password) ไว้กับเพิ่มข้อมูลได้ และยังสามารถกำหนดระดับการเข้าไปดูในส่วนของเพิ่มข้อมูล ไคลเรททอรี หรือฮาร์ดดิสก์ว่าจะให้สิทธิ์เต็มทีหรืออ่านได้ แต่แก้ไขข้อมูลไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งใช้ข้อมูล การโอนย้ายข้อมูล และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในเน็ตเวิร์ก ทั้งหมดเรียกว่า การจัดการแฟ้มข้อมูล(file management)

การใช้โปรแกรมร่วมกัน

(Share application)

สามารถจัดหาซอฟต์แวร์ให้กับผู้ใช้ในเน็ตเวิร์กได้ ซึ่งถ้าติดตั้งโปรแกรมไว้ใน เครื่องบริการแฟ้มข้อมูล ผู้ใช้ในเน็ตเวิร์กสามารถเรียกใช้จากเวิร์กสเตชันได้ซึ่งข้อดีของการรวมซอฟต์แวร์ไว้ที่ศูนย์กลางคือ

-ทำให้ลิขสิทธิ์ของแต่ละเครื่องมีที่ว่างมากขึ้น เพราะได้ติดตั้งกลุ่มโปรแกรมไว้ในเครื่องบริการแฟ้มข้อมูลแล้ว ไม่ต้องติดตั้งที่เครื่องของแต่ละเครื่อง

-มีผู้ใช้มากกว่าหนึ่งคนที่สามารถใช้โปรแกรมพร้อมกันได้ เช่น โปรแกรมฐานข้อมูล

-การปรับซอฟต์แวร์ให้ทันสมัยทำได้ง่ายขึ้น เพราะมีที่เดียวที่โปรแกรมต่างๆ จะถูกปรับให้ทันสมัย นั่นก็คือที่เครื่องบริการแฟ้มข้อมูล

การใช้อุปกรณ์ภายนอกร่วมกัน

(share peripheral devices)

คำว่าอุปกรณ์ภายนอก(peripheral devices) เป็นอุปกรณ์ที่ต่อเข้ากับระบบคอมพิวเตอร์ เช่น printer, scanner, sound card, cd-rom เป็นต้น ซึ่งแถบช่วยให้ผู้ใช้มีโอกาสได้แบ่งกันใช้อุปกรณ์ราคาแพงๆ และสามารถจัดการกับอุปกรณ์เหล่านี้ โดยที่ผู้ใช้ไม่ต้องแย่งกันใช้อุปกรณ์พร้อมๆกัน

การใช้อุปกรณ์ภายนอกร่วมกันในเน็ตเวิร์กจะช่วยประหยัดเงินและเวลาได้มาก ไม่ต้องซื้อเครื่องพิมพ์หรืออุปกรณ์อื่นที่มีราคาแพงให้กับทุกๆเวิร์กสเตชัน ด้วยการจัดการแฟ้มข้อมูล ผู้ดูแลเน็ตเวิร์กสามารถจำกัดการเข้าไปใช้อุปกรณ์ภายนอกของเน็ตเวิร์กได้ ดังนั้นจะมีเฉพาะคนที่ได้รับสิทธิ์เท่านั้น ที่จะใช้ได้

OSI model

OSI Model หรือ open system interconnection เป็นมาตรฐานอย่างหนึ่งที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ระบบหนึ่ง สามารถติดต่อกับคอมพิวเตอร์อีกระบบหนึ่ง โดยที่ระบบคอมพิวเตอร์ระบบนั้น อาจเหมือนกันหรือต่างกันได้ ซึ่งมาตรฐานนี้กำหนดขึ้นโดยองค์กร ISO (International Standard Organization) ซึ่ง OSI Model นี้ได้สร้างแบบจำลอง 7 ชั้น (layer) ดังต่อไปนี้

- Application Layer
- Presentation Layer
- Session Layer
- Transport Layer
- Network Layer
- Data Link Layer
- Physical Layer

Physical Layer

เป็นชั้นแรกของ OSI Model ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสื่อสารในระดับเบื้องต้นที่เรียกว่า Raw Bit Communication ซึ่งเป็นชั้นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของสายสัญญาณในระบบเครือข่ายหรืออุปกรณ์ตัวอื่นๆ เช่นจำนวน เข็ม (Pin) ของตัวต่อ (connector) และหน้าที่ของแต่ละเข็มในการเชื่อมต่อเป็นต้น

Data Link Layer

หน้าที่หลักชั้นนี้คือ จัดส่งข้อมูลผ่านไปยัง Physical Layer รวมทั้งจัดการเกี่ยวกับการตรวจหาที่ผิด และแก้ไข (Error Detection and Error Corection) อีกทั้งยังเป็นชั้นที่ควบคุมการไหล (Flow) ของข้อมูลให้เหมาะสมกับสถานะอุปกรณ์ด้านรับและด้านส่ง ในกรณีที่ด้านรับและด้านส่งมีอัตราการรับ-ส่ง ข้อมูลต่างกัน

Network Layer

ชั้นนี้ทำหน้าที่เหมือนตัวกลางระหว่างฟังก์ชันของเน็ตเวิร์กกับฟังก์ชันของผู้ใช้ และกำหนดเส้นทางและกระบวนการที่ข้อมูลเดินทางในเน็ตเวิร์ก แพ็กเก็ตของข้อมูลอาจถูกส่งไปยังเส้นทางที่ต่างกัน เพื่อลดปัญหาเรื่อง Traffic ในเน็ตเวิร์กและยังอาจกำหนดในชั้นนี้ คอยตรวจนับปริมาณข้อมูลที่ผู้ใช้บริการส่งออกไปยังผู้รับโดยอาจนับที่จำนวนแพคเกจก็ได้

Transport Layer

หน้าที่หลักของ Transport Layer คือทำการรับข้อมูลจาก Session Layer และทำการแยก (Split) ข้อมูลออกเป็นหน่วย (Unit) ต่างๆ เหล่านี้ต้องลงไปยัง Network Layer และจะต้องกระทำการอันจะเป็นที่แน่ใจว่าหน่วยต่างๆ เหล่านี้จะต้องไปถึงจุดหมายปลายทางอย่างถูกต้องตามลำดับ และต้องทำให้ Session Layer ที่อยู่เหนือชั้นขึ้นมาอยู่ในสภาพที่ไม่ขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงของฮาร์ดแวร์ด้วย

Session Layer

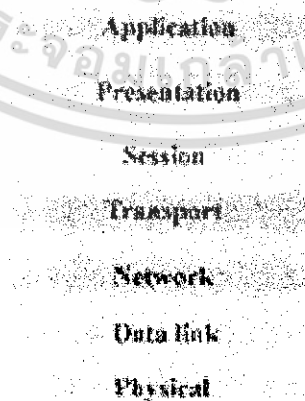
ชั้นนี้จะคอยทำหน้าที่ในการสร้าง Session ระหว่างผู้ใช้บริการที่อยู่คนละเครื่องอุปกรณ์ให้เกิดการติดต่อสื่อสารกันได้ ซึ่ง session ในที่นี้คือ การที่จะยอมให้มีการส่งข้อมูลเป็นลำดับตามมา ดังตัวอย่างเช่น ในระบบโทรศัพท์ คือหน้าที่ในการบริการต่อผู้เรียก โดยส่งสัญญาณไปยังผู้รับ จนผู้รับรับโทรศัพท์และทำการสนทนาเริ่มขึ้นได้ หน้าที่ดังกล่าวนี้เป็นของ session layer แต่หน้าที่ในการที่จะส่งผ่านสัญญาณคำพูดนั้น เป็นของ transport layer

Presentation Layer

ชั้นนี้มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดและแปลงรูปแบบของข้อมูลข่าวสารที่ถูกส่งออกไป เช่น การเข้ารหัสข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจกันทั้งผู้ส่งและผู้รับ ตัวอย่างเช่น เมื่อ layer นี้ได้รับข้อความจาก application layer ซึ่งเป็น text มาแล้ว ก็จะต้องทำการเข้ารหัส character แต่ละตัวใน text ให้อยู่ในรูปแบบที่เมื่อทางผู้รับได้รับแล้ว สามารถแปลงกลับเป็นข้อความที่ถูกต้องเหมือนเดิม

Application Layer

เป็นส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้บริการ เป็นชั้นสุดท้ายของ OSI Model ที่จะทำให้ออปพลิเคชัน จะเข้าสู่ OSI Model

รูปที่ 1 แสดงชั้นทั้ง 7 ของ OSI Model

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

บุญกรีน ฤกษ์เมธ,เทพฤทธิ์ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (เรียบเรียง) : คู่มือการติดตั้งและดูแลระบบเครือข่าย
ในสำนักงานขนาดเล็ก . กรุงเทพฯ ฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น,2540.

Backbone Link and Concentrator Nodes,Wellfleet Communication Inc.,Belleriac,Massachusetts,
1993

Comer D.E. : Internetworking with TCP/IP vol.1,2nd ed.,PHI, New Jersey,1991.

EIA/TIA 568 Commercial Building Telecommunications Wiring Standard “ Electronics Industry
Association and Telecommunication Industry Accociation .

Finlayson R.,Mann T., Mogul J.C. and Theimer M.:Reverse address resolution,Protocol,RFC903,
June,1984.

Nick Roberts : The Officiaial Guide to Authorware 4 . California : Macromedia Press , 1997.

Postel J.B. : Internet Protocol,RFC 791,August ,1981.

Postel J.B. : Transmission Control Protocol,RFC793,September,1981.

Rajeev Agarwal : FDDI Station Types and Topologies . Cabeltron , Inc. Appril,1992.

Sonu Mirchandani,Raman Khanna : FDDI Techonolgy and Application ,John Wiley & Sons,Inc.
1993

Susan Estrada : Connecting to the Internet . Sepastopol , CA : O’Reilly & Associatess,Inc. , 1993.